

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА
щодо виконання Регіонального плану надання безоплатної вторинної правової
допомоги у Львівській області за перше півріччя 2019 року

Розділ І. Основні заходи, що були здійснені за пріоритетами:

[1.1] Переорієнтація системи БПД з надання правової допомоги окремим фізичним особам на посилення правової спроможності та правових можливостей територіальних громад

З робочим візитом 23 квітня до Львова завітав директор Координаційного центру з надання правової допомоги Олексій Бонюк. Візит включав у себе багато напрямків та цілей. Очільник системи БПД зустрівся з командою Регіонального та місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги Львівщини, де розповів про ключові акценти та здобутки системи поточного року.

Як відзначив Олексій Бонюк, зараз такий етап в країні, що потрібно суспільству доносити: система безоплатної правової допомоги – це не просто юридичний сервіс, адже важливо щоб громадяни були більш спроможними у реалізації своїх прав.

Також він відмітив важливість таких сервісів, як правопросвітництво та надання правової допомоги юристами Центрів. «Це важливий сервіс для наших громадян і для держави в цілому», – наголосив директор Координаційного центру.

Під час зустрічі фахівці Центрів обговорили з директором Координаційного центру низку позитивних та проблемних питань, що виникають в поточній роботі. Серед команди системи БПД Львівщини була також присутня сімейна радниця *Надія Філінська-Іваньо*.

Львів – одне з 5 міст, у якому **реалізується пілотний проект «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні злочину»**. **Олексій Бонюк** взяв участь у розширеній робочій нараді керівництва Регіонального та місцевих центрів, представників медіації, ювенальної прокуратури, пробації, обласної соціальної служби у справах сім'ї, дітей та молоді, адвокатів системи БПД.

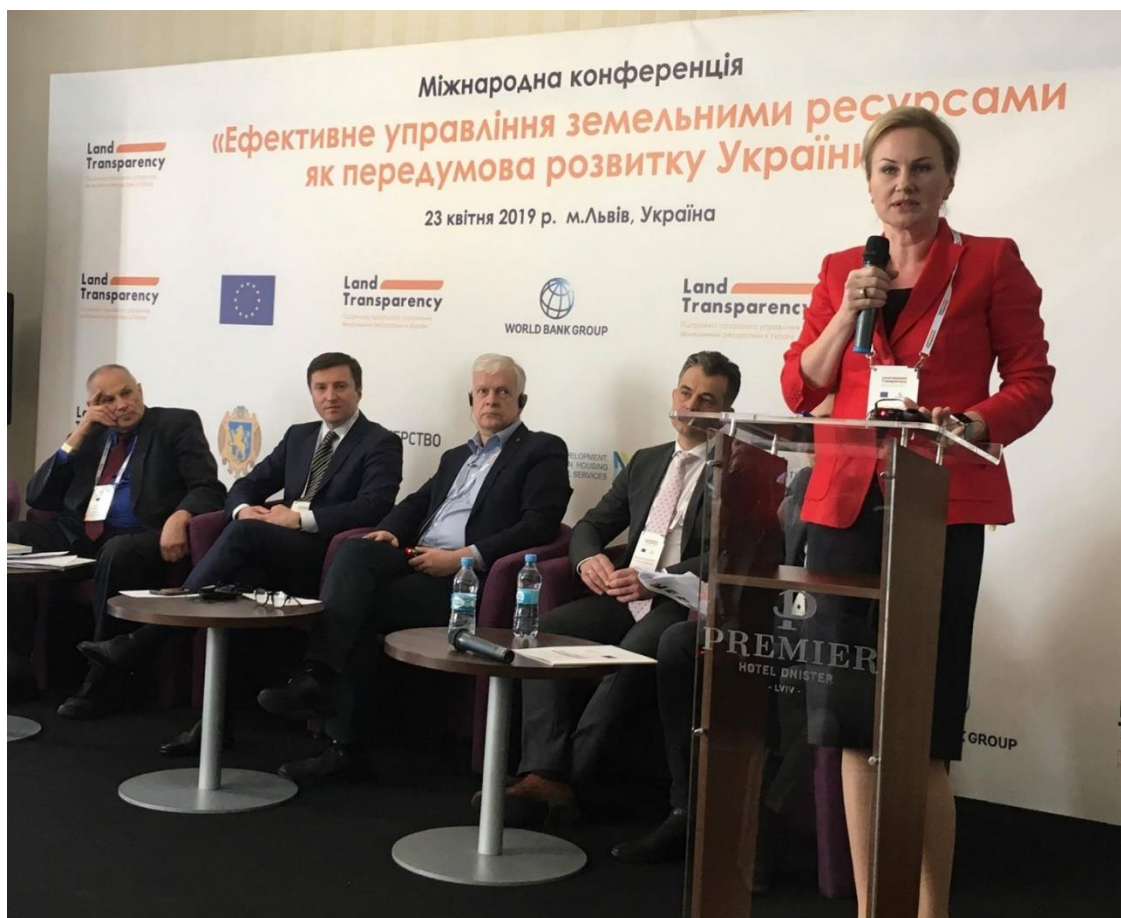

Учасники наради обговорили механізми реалізації Програми, а також доцільність розширення проекту не лише на досудовому, а й судовому етапі кримінального провадження.

«Ми бачимо велику перспективу у цьому проекті, оскільки майбутнє – за відновними практиками», – резюмував **Олексій Бонюк**, підкресливши важливість інструментів відновного правосуддя для України.

Ефективне управління земельними ресурсами як передумова економічного зростання України – такою була ключова тема обговорення Міжнародної практичної конференції у Львові за участі директора Координаційного центру з надання правової допомоги **Олексія Бонюка**.

«Система безоплатної правової допомоги покликана підвищити правову обізнаність громадян, в тому числі із земельних питань», – зазначив **Олексій Бонюк**.

Директор Координаційного центру з надання правової допомоги презентував учасникам конференції результати програми "Підтримка прозорого управління земельними ресурсами", в рамках якої система БПД у трьох пілотних областях Миколаївська, Київська та Львівська проводили тренінги, виїзні консультування громадян із земельних питань у віддалених населених пунктах області.

Також **Олексій Бонюк** розповів про плани, а саме розвиток тренінгів семінарів, вебінарів для посилення у всеукраїнському масштабі мережі радників із земельних питань.

У Міжнародній конференції взяли участь представники програми «Підтримка прозорого управління земельними ресурсами в Україні» Світового банку, Міністерства юстиції України, Міністерство аграрної політики та продовольства України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Львівської обласної державної адміністрації, а також міжнародних та вітчизняних експертів у сфері земельних відносин.

Ще одним плідним моментом нинішнього візиту **Олексія Бонюка** була зустріч з представниками адвокатського середовища у Львівському правовому клубі **PRAVOKATOR**. Під час зустрічі підписали Угоду про партнерство з Радою адвокатів Львівської області. Учасники обговорювали співпрацю з адвокатами Львівщини, зокрема щодо долучення до проекту "Центр громадського правосуддя".

Олексій Бонюк вважає, що створення Центру громадського правосуддя –

один із напрямків розвитку громадянського суспільства. Система БПД має залишитися незалежною від будь яких впливів, в тому числі і від політичних.

Перший прийом сімейної радниці Львівщини у 2019-му році відбувся сьогодні, 15 січня, у Другому львівському місцевому центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Поруч з сімейною радницею **Надією Філінською-Іваньо** з клієнтами спілкувались представники *Регіонального центру з надання БВПД, Головного територіального управління юстиції Львівської області та Львівського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.*

Питання запобігання домашнього насильства – потребує взаємодії державних органів, соціальних служб та громадськості, відтак кожен з присутніх допомагав клієнтці у вирішенні питань, що належить до компетенції їхньої структури.

З метою вироблення практики застосування норм законодавства щодо запобігання та протидії домашньому насильству після прийому радниці відбулась нарада, у якій взяли участь директор Регіонального центру з надання БВПД **Ігор Микитин**, начальник ГТУЮ **Тарас Грень**, сімейна радниця **Надія Філінська-Іваньо**, фахівець ЛМЦСССДМ **Тарас Ковальчук**, директор Другого львівського місцевого центру **Уляна Стефак**, фахівці ГТУЮ **Ольга Шайнога** та **Наталя Гаполяк-Скірка**.

Під час наради кожен з учасників акцентував увагу на важливості комунікації з усіма суб'єктами надання правової допомоги потерпілим від домашнього насильства, зокрема поліцією, психологами, а також органами опіки та піклування.

Другий, заключний етап конкурсу з відбору адвокатів, які надаватимуть безоплатну вторинну правову допомогу на Львівщині, відбувся сьогодні, 22 січня. За результатами першого етапу конкурсу до участі в ньому було допущено 20 адвокатів.

Засідання конкурсної комісії з відбору адвокатів, які залучаються для надання безоплатної вторинної правової допомоги, відбулося у **Регіональному центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області.**

Під час співбесід із членами конкурсної комісії кандидати підлягали оцінюванню за критеріями: комунікабельності, мотивації та здатності до представлення успішних практик надання ними правової допомоги.

Голова конкурсної комісії – директор Регіонального центру з надання БВПД у Львівській області **Ігор Микитин**.

До складу комісії увійшли:

Орест Шот, начальник відділу організаційної роботи, юридичного забезпечення діяльності та персоналу Регіонального центру;

Наталія Мелян, начальник відділу забезпечення якості надання правової допомоги та підвищення кваліфікації її надавачів Регіонального центру;

Роман Мазур, перший заступник начальника Головного територіального управління юстиції у Львівській області;

Оксана Куманська-Нор, заступник начальника з питань державної реєстрації – начальник управління державної реєстрації ГТУЮ;

Христина Кіт, голова ГО «Асоціація жінок-юристок України «Юрфем», адвокат;

Юрій Масляний, в.о. голови Львівської крайової організації Асоціації Українських правників, адвокат.

Результати відбору будуть повідомлені та оприлюднені в кінці січня 2019 року.

Нагадаємо, прийом сімейної радниці відбувається щовівторка з 10 до 17 год. у Другому львівському місцевому центрі з надання БВПД за адресою: м. Львів, вул. Винниченка, 30.

Ініціатива «Сімейні радники» - це спільна ініціатива Міністерства юстиції України, державної системи безоплатної правової допомоги та громадськості. Сімейні радники співпрацюють з юристами системи безоплатної правової допомоги, фахівцями державної виконавчої служби Мін'юсту, співробітниками Міністерства соціальної політики, Національної поліції, психологами та іншими представниками державних структур та громадськості.

Щойно, між Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області, в особі директора Микитина Ігоря Йосифовича, та Службою у справах дітей Львівської обласної державної адміністрації, в особі начальника Лиса Володимира Володимировича, підписано Меморандум про взаємодію та співпрацю.

Ігор Микитин зазначив, що Служба у справах дітей та Регіональний центр створюють умови для участі представників системи безоплатної правової допомоги та служби/відділів у справах дітей у Львівській області в наданні громадянам, у тому числі неповнолітнім, які звернулись до будь-якої із сторін, необхідної безоплатної первинної та вторинної правової допомоги.

Це і надання правової інформації, надання консультацій і роз'яснень з правових питань, надання допомоги в забезпеченні доступу особи до вторинної правової допомоги та медіації, а також участь у здійсненні заходів щодо захисту прав та законних інтересів дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, дітей яким загрожує небезпека.

Сторони спільно проводитимуть правопросвітницькі заходи з питань, що відносяться до компетенції Служби у справах дітей, а також братимуть участь у заходах, організованих сторонами та їх партнерами.

Як зазначив Володимир Лис, метою підписання меморандуму є довготривала співпраця та взаємодія сторін, яка спрямована на втілення соціальної програми Уряду України, що гарантує людям ефективний захист їхніх прав та забезпечення рівного доступу громадян до правосуддя, а також отримання ними безоплатної правової допомоги.

Сторони систематично проводять заходи щодо організації підвищення кваліфікації своїх працівників задля створення сприятливих умов для навчання працівників та якісного виконання ними своїх обов'язків щодо надання ними допомоги громадянам, що звернулися для отримання безоплатної первинної правової допомоги з питань, що відносяться до повноважень Служби у справах дітей.

Служба у справах дітей, у разі потреби громадян в отриманні безоплатної вторинної правової допомоги, скеровує їх до місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги за місцем їх фактичного проживання.

Сторони зазначили, що Меморандум про взаємодію та співпрацю допоможе ще більше покращити, вже існуючу співпрацю між учасниками та створити кращі умови для отримання мешканцям Львівщини якісної безоплатної правової допомоги.

Такий висновок зробили учасники правоосвітніх заходів, які нещодавно провели фахівці Другого львівського місцевого центру спільно з працівниками Регіонального центру з надання БВПД у Львівській області у загальноосвітніх школах № 6 та №3 м.Львова.

Робоча зустріч представників системи безоплатної правової допомоги та пробації Львівщини в межах впровадження пілотного проекту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні злочину» та Спільного плану дій Адміністрації Державної кримінально-виконавчої служби України, Державної установи «Центр пробації» та Координаційного центру з надання правової допомоги Меморандуму про співпрацю відбулась 3 квітня, у філії ДУ «Центр пробації» Львівської області.

У зустрічі взяли участь: в.о. директора Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області **Віра Іськович**, начальник філії ДУ «Центр пробації» Львівської області **Богдан Гедз** та його заступник **Юрій Павлицький**.

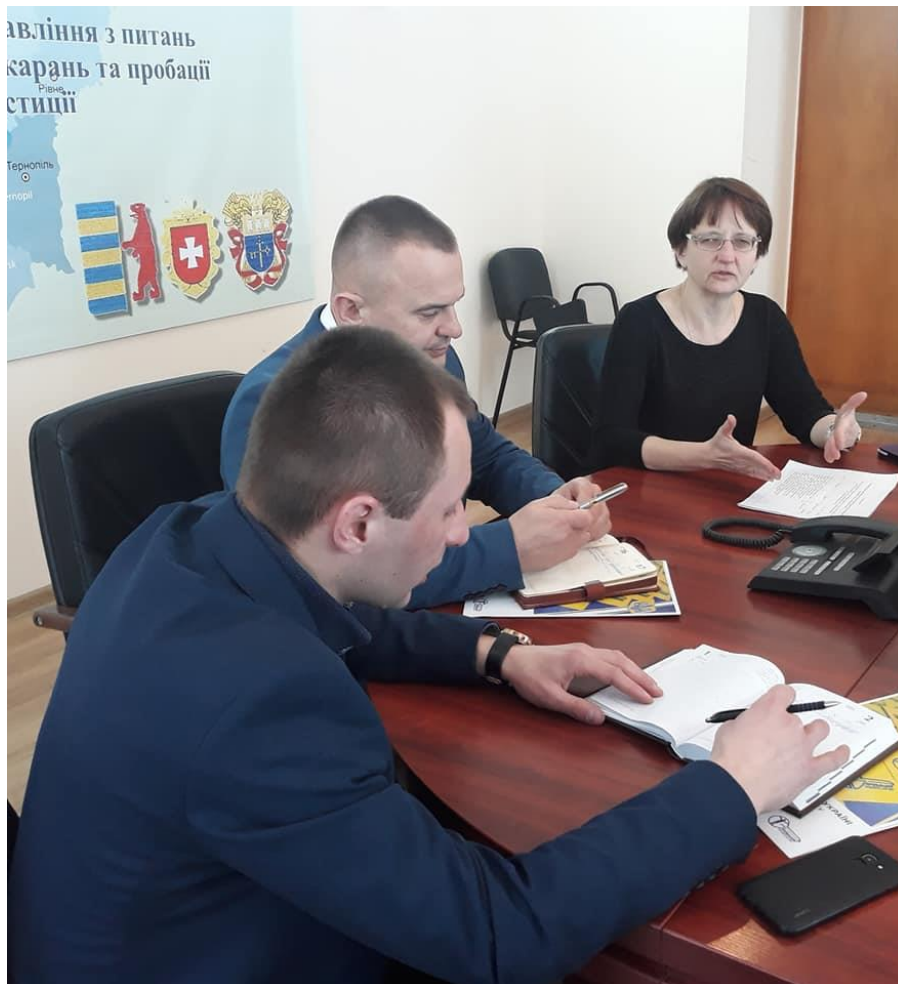
Учасники зустрічі обговорили пріоритетні напрями взаємодії, зазначені у Спільному плану дій обох структур, зокрема: ефективну роботу відкритих дистанційних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги у приміщеннях уповноважених органів з питань пробації; медіація та пробаційна програма з неповнолітніми, які вчинили злочин невеликої або середньої тяжкості; а також співпраця у сфері надання допомоги потерпілих від домашнього насильства.

Віра Іськович зосередила увагу на результатах роботи щодо організації роботи дистанційних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги, зокрема проведено консультування з 173-ма особами.

Упродовж I кварталу 2019 року в області реалізовано 30 правопросвітницьких заходів фахівцями Центрів з надання БВПД Львівщини в установах пробації.

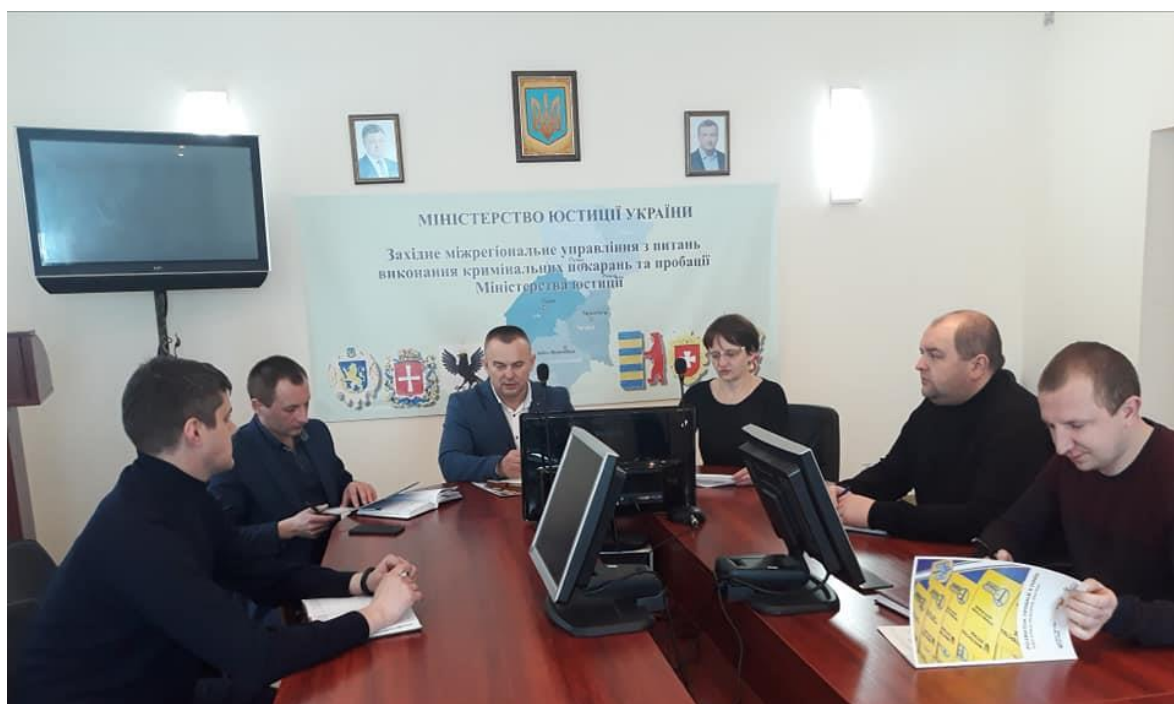
Також вона порушила питання організації та проведення спільних заходів, що спрямовані на підвищення рівня кваліфікації працівників уповноважених органів з питань пробації, центрів, адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правової допомоги засудженим особам, в тому числі на базі міжрегіональної ресурсно-комунікаційної платформи у Львові.

У свою чергу **Богдан Гедз** запропонував за три місяці до завершення строку відбування кримінального покарання засуджених залучати в разі потреби працівників центрів з надання БВПД для надання безоплатної правової допомоги таким особам.

Керівники обох структур активно обговорили механізми реалізації пілотного проекту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні злочину».

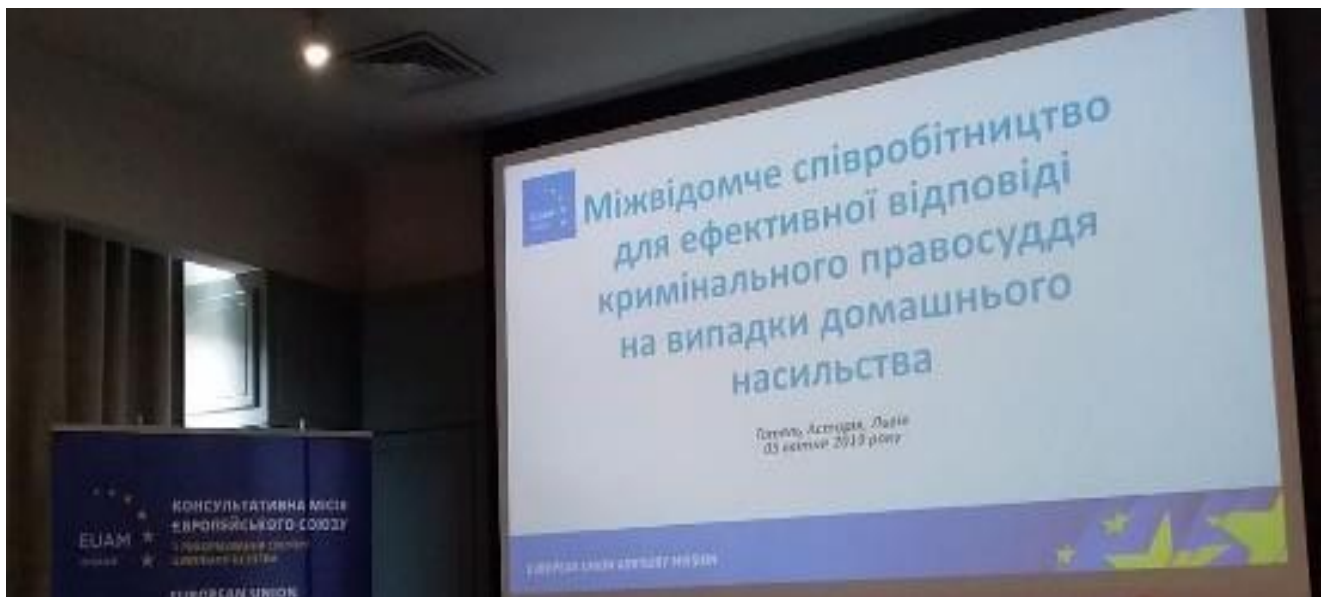
За словами **Віри Іськович** важливим є вироблення практики застосування програми відновлення, оскільки за її результатами відповідні зміни будуть імплементовані у законодавство.

Однією зі складових співпраці щодо протидії домашнього насильства **Віра Іськович** назвала контроль над обмежувальними заходами щодо кривдників. Так, на Львівщині, завдяки роботі фахівців Львівського, Стрийського та Буського місцевих центрів з надання БВПД нещодавно встановлено чотири обмежувальні приписи, серед яких – припис кривдникові, який знущається над своєю матір'ю та сестрою.

Юрій Павлицький розповів про відсутність у Кримінально-виконавчому кодексі відповідних правових норм, які регулюють механізм контролю за обмежувальними приписами, однак, якщо судом зазначена пробаційна програма, то фахівці філії визначають, як працювати з такими порушниками.

Нагадаємо, Програма відновлення для неповнолітніх визначена пілотною у шести регіонах: Львівській, Донецькій, Луганській, Миколаївській, Одеській та Харківській областях. Це альтернатива тюремним покаранням для неповнолітніх, які вперше вчинили легкий або середньої тяжкості злочин. Результатом успішного проходження програми стане закриття кримінального провадження без вироку. Це практика усіх цивілізованих країн.

У Львові відбувся круглий стіл "Міжвідомча співпраця для ефективного реагування системи кримінального правосуддя на домашнє насильство", організований 5 квітня регіональним представництвом Консультативної Місії Європейського Союзу.

Під час заходу розглянули питання криміналізації домашнього насильства; термінового та обмежувального приписів; співпраці суб'єктів кримінального правосуддя з соціальними та медичними службами, навчальними закладами.

Про основні кроки розвитку системи БПД та її участь у забезпеченні ефективної співпраці та координації між суб'єктами кримінального правосуддя доповіла заступник директора Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області **Віра Іськович**.

Школярам розповідали що являє собою цькування (булінг), типові ознаки та відповідальність за його вчинення.

Нагадаємо, 18 грудня 2018 року прийнятий Закон про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу. Так, на законодавчому рівні визначено поняття булінг, внесено зміни до Кодексу про адміністративні правопорушення України та низки законів України.

Перша зустріч робочої групи, що працюватиме для впровадження пілотного проекту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні злочину» відбулась сьогодні, 29 січня, у Регіональному центрі з надання БВПД у Львівській області.

Як повідомив присутніх директор Регіонального центру **Ігор Микитин**, 21 січня 2019 року між Міністерством юстиції України та Генеральною прокуратурою

України підписано спільний наказ про реалізацію зазначеного пілотного проекту.

Важливо зазначити, що цей проект передбачає несудимість і **стосується тих неповнолітніх, які вперше вчинили кримінальне правопорушення**, щоб допомогти їм усвідомити злочинні помилки.

У цій Програмі прокурор має поінформувати неповнолітнього, його законного представника та потерпілого, його законного представника про можливість реалізації Програми шляхом залучення адвоката-медіатора Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги та укладення угоди про застосування Програми відновлення; роз'яснити, що результати участі у Програмі враховуватимуться під час прийняття рішення про наявність підстав для звільнення від кримінальної відповідальності або закриття кримінального провадження.

Умови для використання цієї програми: наявність потерпілої сторони; вчинення неповнолітнім вперше злочину невеликої або середньої тяжкості та виявлення згоди на проходження програми відновлення для неповнолітніх. Якщо дитина розкається у вчиненому, прокурор має запропонувати їй взяти участь у програмі за участю медіатора – адвоката системи безоплатної вторинної правової допомоги. Разом з адвокатом вони зможуть знайти порозуміння з потерпілим, відшкодувати завдану шкоду, пройти курс реабілітації, попрацювати з психологами, щоб у майбутньому назавжди відмовитися від хибного шляху.

У зустрічі взяли участь: директор Регіонального центру з надання БВПД у Львівській області **Ігор Микитин**, заступник директора Регіонального центру **Віра Іськович**, заступник начальника відділу ювенальної юстиції прокуратури Львівської області **Юрій Матлах**, заступник директора філії ДУ «Центр пробації» у Львівській області **Юрій Павлицький**, фахівець служби у справах дітей Львівської обласної державної адміністрації **Володимир Бурлачок**, психолог Львівського обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді **Олена Очерклевичта** виконавчий директор ГО «Львівський центр піклування про дітей» **Юрій Гимон**.

За словами **Віри Іськович**, важливим є вироблення практики застосування програми відновлення, оскільки за її результатами відповідні зміни будуть імплементовані у законодавство. Також вона назвала одне із завдань пілотного проекту – визначити відсоток дітей, які готові пройти програму відновлення, щоб у подальшому назавжди відмовитись від вчинення злочинів.

Юрій Матлах назвав максимальні терміни тривалості досудового розслідування – два місяці, також він наголосив, що цей строк є коротшим щодо неповнолітніх. За його словами, минулого року близько 50% кримінальних справ в регіоні підпадають під дану категорію.

«Пілотний проект є хорошим шансом для тих, хто необдуманно вперше здійснив злочин», – відмітив **Юрій Гимон**. Також він наголосив на необхідності індивідуального підходу до неповнолітніх правопорушників.

У свою чергу **Юрій Павлишин** розповів про затверджену методику оцінки ризиків – інструменту, за допомогою якого органи пробації виявляють причину вчинення злочинів, відтак обирають спрямування відновлювальних заходів, щоб у подальшому не допускати повторного вчинення правопорушень неповнолітніми.

Варто зазначити, що під час зустрічі був підписаний *Меморандум про співпрацю* між Регіональним центром з надання БВПД у Львівській області та філією Державної установи «Центр пробації» у Львівській області.

Довідково

Програма відновлення для неповнолітніх визначена пілотною у шести регіонах: Львівській, Донецькій, Луганській, Миколаївській, Одеській та Харківській областях. Це альтернатива тюремним покаранням для неповнолітніх, які вперше вчинили легкий або середньої тяжкості злочин.

*Результатом успішного проходження програми стане закриття кримінального провадження без вироку. Це - практика усіх цивілізованих країн. Як зазначив Міністр юстиції України **Павло Петренко**, віримо в її успіх, адже маємо приклад схожої роботи з уже засудженими дітьми в рамках пробації для неповнолітніх. 98% учасників цієї програми не вчинили повторних правопорушень.*

Черговий прийом сімейної радниці відбувся сьогодні, 5 лютого, у Другому львівському місцевому центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Поруч з сімейною радницею Надією Філінською-Іваньо з клієнтами спілкувались представники Регіонального центру з надання БВПД у Львівській області, Другого львівського місцевого

центру з надання БВПД, Головного територіального управління юстиції та Львівського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Кожен з присутніх допомагав клієнтам у вирішенні питань, що належить до компетенції їхньої структури.

Так, упродовж прийому до сімейної радниці звернулось 4 осіб.

Серед них – мешканка Самбірщини, яка після розлучення проживає без своїх двох дітей. За словами клієнтки, у заяві про розлучення йшлося про те, що діти проживають з матір'ю, однак їхнє місце реєстрації – помешкання батька, який не дозволяє матері бачитись з дітьми. Як повідомила клієнтка, колишній чоловік забороняє дітям спілкуватись з матір'ю.

До Надії Філінської-Іваньо також звернулась жінка, що потерпає від домашнього насильства з боку сина.

Нагадаємо, прийом сімейної радниці відбувається щовівторка з 10 до 13 год. у **Другому львівському місцевому центрі з надання БВПД** за адресою: м. Львів, вул. Винниченка, 30.

Ініціатива «Сімейні радники» – це спільна ініціатива Міністерства юстиції України, державної системи безоплатної правової допомоги та громадськості. Сімейні радники співпрацюють з юристами системи безоплатної правової допомоги, фахівцями державної виконавчої служби Мін'юсту, співробітниками Міністерства соціальної політики, Національної поліції, психологами та іншими представниками державних структур та громадськості.

Задля створення рівних можливостей для доступу до правосуддя неповнолітніх осіб, які перебувають на обліку в органах пробачії шляхом організації надання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги був підписаний Меморандум про співпрацю між Регіональним центром з надання БВПД у Львівській області та філією Державної установи «Центр пробачії» у Львівській області.

Так, сторони в особі директора Регіонального центру **Ігора Микитина** та начальника філії ДУ «Центр пробачії» **Богдана Гедза** домовились про проведення комплексу заходів, спрямованих на підвищення правової свідомості громадян, захисту конституційних прав, свобод та інтересів громадян шляхом надання безоплатної правової допомоги неповнолітнім особам, які засуджені до покарання, не пов'язаного з позбавленням волі або підозрюються у вчиненні кримінального правопорушення, що включає в себе надання таких правових послуг.

Задля втілення соціальної програми Уряду України, що гарантує людям ефективний захист їхніх прав та забезпечення рівного доступу громадян до правосуддя, а також отримання ними безоплатної правової допомоги, піднесення престижу правничої професії в Україні; підвищення правової свідомості громадян між Регіональним центром з надання БВПД у Львівській області та Львівською крайовою організацією Асоціації українських правників укладений Меморандум про взаємодію та співпрацю.

Так, сторони в особі директора Регіонального центру **Ігора Микитина** та керівника організації **Юрія Масляного** домовились про надання безоплатної правової допомоги громадянам, які звернулись до будь-якої із сторін, зокрема: надання правової інформації, консультацій і роз'яснень з правових питань; надання допомоги в забезпеченні доступу особи до вторинної правової допомоги та медіації; забезпечення доступу до електронних сервісів Міністерства юстиції України.

Зазначена співпраця відбулась також в рамках реалізації правопросвітницького проекту «Я маю право!».

Про стан книговидавництва та бібліотечну справу в регіоні говорили під час зустрічі 11 лютого з головою Львівської обласної державної адміністрації **Олегом Синюткою** літератори. Серед них такі відомі особистості як **Ігор Калинець**, **Андрій Содомора**, **Богдан Стельмах**, **Юрій Винничук**, **Ігор Павлюк**, **Марія Людкевич**, **Галина Вдовиченко**, **Вероніка Нікалео**, **Юлія Курташ-Карп**, представники Національної спілки письменників,

Нікалео, Юлія Курташ-Карп, представники Національної спілки письменників,

Львівського жіночого літературного клубу, прозаїки, поети, барди, громадські діячі.

На запрошення директорки *Львівської обласної бібліотеки для юнацтва імені Романа Іваничука* **Тетяни Пилипець** на зустрічі була присутня комунікатор Регіонального центру з надання БВПД у Львівській області **Уляна Мацько**.

Олег Синютка заслухав пропозиції письменників щодо розвитку літературного процесу в регіоні, а директорка департаменту з питань культури, національностей та релігій **Мирослава Туркало** презентувала програми підтримки українського книговидання, що фінансуються з обласного бюджету ЛОДА.

Також присутні обговорювали тему президентських виборів та право голосу. Зробити зважений вибір під час голосування закликав **Ігор Калинець**.

Наприкінці заходу **Уляна Мацько** поширила серед працівників та гостей бібліотеки нову серію буклетів правопросвітницького проекту «*Я маю право!*». Вона також обговорила з керівництвом бібліотеки подальшу співпрацю щодо проведення заходів для роз'яснення виборчих прав громадян з переглядом тематичного фільму.

Черговий прийом сімейної радниці відбувся сьогодні, 12 лютого, у Другому львівському місцевому центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Поруч з сімейною радницею **Надією Філінською-Іваньо** з клієнтами спілкувались представники *Регіонального та Другого львівського місцевого центру з надання БВПД, патрульної поліції у Львівській області та Львівського обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.*

Кожен з присутніх допомагав клієнтам у вирішенні питань, що належить до компетенції їхньої структури.

Так, упродовж прийому до сімейної радниці звернулось троє осіб. Серед них – мешканка Львівщини, яка тривалий час судиться з чоловіком, у зв'язку з його заборгованістю по сплаті аліментів на утримання доньки.

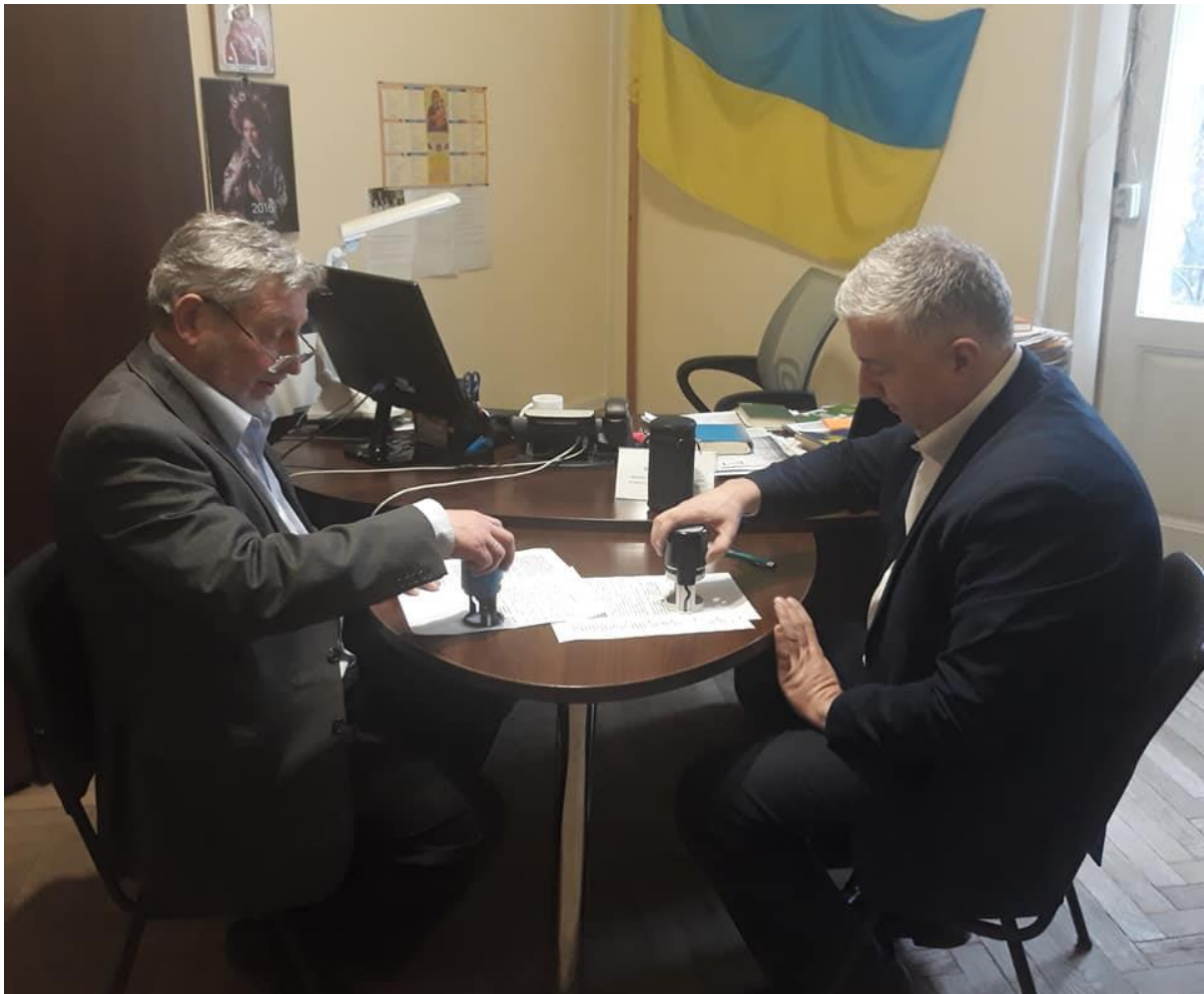
За словами **Надії Філінської-Іваньо**, таку справу важливо не програти тому, що відсуджені в батька кошти будуть скеровані на належний розвиток та виховання дитини.

Позаяк цей тиждень у системі безоплатної правової допомоги присвячений **темі сім'ї**, після прийому громадян відбувся круглий стіл «Захисти своє право на щастя. Права та обов'язки членів сім'ї» за участю сімейної радниці, представників вищезазначених структур та Головного територіального управління юстиції у Львівській області.

Учасники говорили про права та обов'язки членів сім'ї; надання правової допомоги сім'ям, які опинились в складних життєвих ситуаціях; об'єднання зусиль для якісного надання соціальних та правових послуг.

Нагадаємо, прийом сімейної радниці відбувається щовівторка з 10 до 13 год. у Другому львівському місцевому центрі з надання БВПД за адресою: м. Львів, вул. Винниченка, 30.

Задля створення рівних можливостей для доступу громадян до правосуддя шляхом організації надання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги був підписаний Меморандум про співпрацю між Регіональним центром з надання БВПД у Львівській області та Львівським обласним центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Так, сторони в особі директора Регіонального центру **Ігора Микитина** та начальника Львівського обласного центру **Ярослава Бордіяна** домовились про створення умов для участі представників системи безоплатної правової допомоги та працівників центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Львівської області в наданні громадянам необхідної безоплатної правової допомоги:

- надання правової інформації, зокрема, щодо питань сприяння створенню соціальних умов для життєдіяльності, гармонійного та різнобічного розвитку дітей та молоді, захист їх конституційних прав, свобод і законних інтересів, задоволення культурних та духовних потреб;
- надання консультацій і роз'яснень з правових питань;
- надання допомоги в забезпеченні доступу особи до вторинної правової допомоги та медіації;
- забезпечення доступу до електронних сервісів Міністерства юстиції України.

Зазначена співпраця також стосується реалізації пілотного проекту *«Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні злочину»*.

Задля консолідації зусиль, спрямованих на співпрацю у сфері надання безоплатної правової допомоги та ресоціалізацію неповнолітніх осіб, які є підозрюваними у вчиненні злочину, був підписаний Меморандум про співпрацю між Регіональним центром з надання БВПД у Львівській області та Благодійною організацією Благодійний фонд «Карітас – Львів УГКЦ».

Так, сторони в особі директора Регіонального центру **Ігора Микитина** та директора Благодійного фонду **о. Андрія Сенейка** домовились про проведення комплексу заходів, спрямованих на реалізацію пілотного проекту *«Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні злочину»*.

В зустрічі також взяли участь заступник директора Регіонального центру **Віра Іськович**, виконавчий директор Благодійного фонду **Степан Кузів** та керівник проекту «Соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю» БФ **Юля Геруля**.

Зокрема, під час зустрічі йшлося про розроблення механізму взаємодії з питань застосування та проходження Програми відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні злочину.

Одним з напрямів зазначеної співпраці є також організація та проведення спільних заходів для реалізації пілотного проекту шляхом утворення робочих груп; досягнення позитивних змін у поведінці неповнолітнього правопорушника шляхом застосування вищезгаданої Програми.

Дистанційні пункти консультування засуджених до позбавлення волі – одне з основних напрямів співпраці Регіональний центр з надання БВПД у Львівській області та установ виконання покарань – задля рівного доступу зазначеної категорії осіб до

безоплатної вторинної правової допомоги.

Так, в рамках дистанційних пунктів консультування, у лютому проведені прийоми засуджених у ДУ Личаківська виправна колонія (№30) та Миколаївська виправна колонія (№50).

Консультації з правових питань у згаданих установах проводили адвокати системи #БПД Львівщини: Маріан Цаплак, Марія Балущ та Олег Пелещак.

Нагадаємо, робочі зустрічі представників Регіонального центру та установ виконання покарань відбуваються в рамках підписаного Меморандуму про співпрацю між Адміністрацією Державної кримінально-виконавчої служби України, Державною установою «Центр пробації» та Координаційним центром з надання правової допомоги.

Черговий прийом сімейної радиції відбувся сьогодні, 5 березня, у Львівському місцевому центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Так, упродовж прийому до сімейної радиції звернулось троє осіб. Серед них – мама двох малолітніх дітей, яка є потерпілою від домашнього насильства з боку чоловіка і потребує обмежувального припису щодо кривдника.

Також до **Надії Філінської-Іваньо** звернулась громадянка з приводу психологічного насильства доньки над батьками.

Про пенсійне забезпечення прав та виборчі права внутрішньо переміщених осіб йшлося під час тематичної зустрічі з керівником Регіонального офісу БФ "Право на захист", адвокатом Остапом Тимчієм сьогодні, 19 березня, у Львівському місцевому центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

У зустрічі взяли участь представники Регіонального центру з надання БВПД у Львівській області, Львівського місцевого

центру, ГТУЮ у Львівській області та адвокати системи безоплатної правової допомоги Львівщини.

Як розповів **Остап Тимчій**, близько півтора мільйона внутрішньо переміщених осіб зареєстровано в Україні.

Варто зазначити, що з минулого року Центри з надання безоплатної правової допомоги активізували свою співпрацю щодо захисту прав ВПО з БФ «Право на захист».

Під час зустрічі **Остап Тимчій** презентував алгоритм дій щодо надання правової допомоги внутрішньо переміщеним особам з питань пенсійного забезпечення та соціальних виплат. Зокрема, він детально розповів про порядок пенсійних виплат внутрішньо переміщеним особам, поділився зразками позовної заяви та практичними рекомендаціями із зазначеної категорії справ.

Учасники заходу також дізнались про найпоширеніші підстави припинення пенсійних виплат; міжнародну судову практику – рішення ЄСПЛ та зразкові справи щодо відновлення виплати пенсій пенсіонерам-ВПО.

У свою чергу фахівці Регіонального та Львівського місцевих центрів розповіли про **правопросвітницьку кампанію «Я маю право голосу!»**, що покликана допомогти виборцям, зокрема і внутрішньо переміщеним особам, реалізувати своє право голосу, згідно з чинним законодавством.

Про спільні завдання у реалізації права громадян на безоплатну правову допомогу йшлося під час підписання Меморандуму про співпрацю між Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області, Навчально-науковим інститутом права та психології Національного університету «Львівська політехніка» та Консультативною Місією Європейського Союзу сьогодні, 25 березня.

У робочій зустрічі взяла участь заступник директора

Регіонального центру **Віра Іськович**.

Так, сторони обговорили співпрацю *Регіонального центру з надання БВПД у Львівській області* з Навчально-науковим інститутом права та психології НУ «Львівська політехніка».

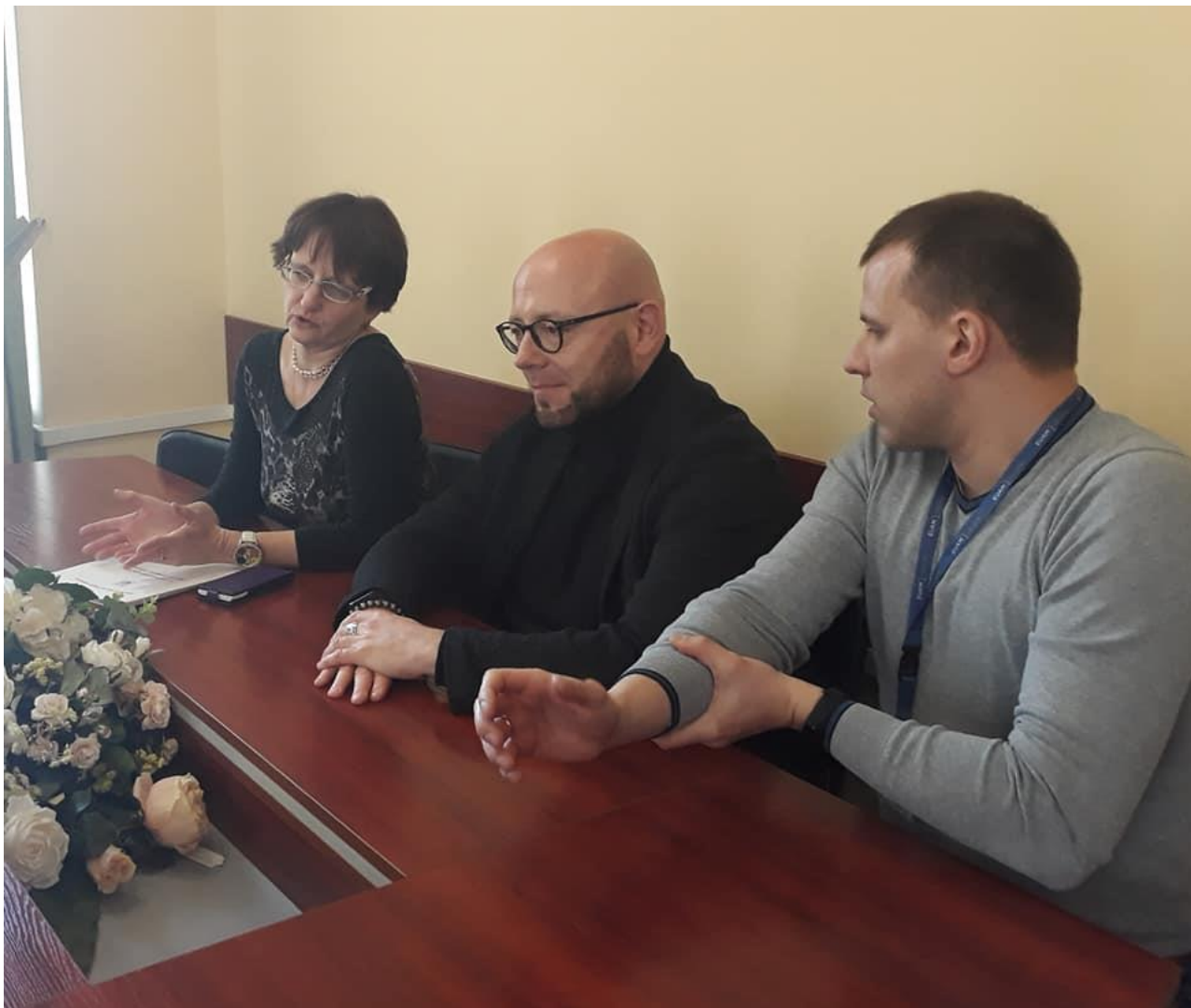
Серед основних напрямів співпраці, зазначених у *Меморандумі*, – участь представників системи безоплатної правової допомоги та науково-педагогічних працівників/аспірантів/студентів Національного університету «Львівської політехніки» в наданні громадянам, які звернулись до системи безоплатної правової допомоги, необхідної правової допомоги, зокрема надання правової інформації; консультацій і роз'яснень з правових питань; надання допомоги в забезпеченні доступу особи до вторинної правової допомоги та медіації.

Віра Іськович розповіла про діяльність системи безоплатної правової допомоги на Львівщині, основні пріоритети в роботі та наголосила, що підвищення правової обізнаності молоді є актуальним завданням обох структур.

За словами директора Інституту **Володимира Ортинського**, у вузі навчається близько три тисяч студентів, дві тисячі з яких є майбутніми юристами, яким буде надзвичайно корисною практика у сфері надання безоплатної правової допомоги.

Представник Консультативної Місії ЄС – радник з питань верховенства права **Маркус Ролофс** відзначив важливість такої взаємодії задля якісного забезпечення прав і свобод громадян, особливо у віддалених місцевостях регіону, в частині надання доступу до правової допомоги. «Це багатостороння співпраця», – відмітив **Маркус Ролофс**.

У свою чергу заступник директора Інституту **Тарас Гарасимів** розповів про готовність студентів стати учасниками правопросвітницьких кампаній, які проводять Центри з надання БВПД Львівщини.

Зокрема упродовж зустрічі сторони домовились про проведення правопросвітницьких лекцій та круглих столів на тему гендерно зумовленого насильства, інших тем, що стосуються правового захисту соціально вразливих категорій населення.

У **Пустомитах** відбувся обласний дводенний семінар для психологів **Центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді** щодо консультування осіб, які зазнали насильства чи постраждали від торгівлі людьми,

організований **Львівським обласним центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді**.

Від системи безоплатної правової допомоги Львівщини у зазначеному семінарі взяли участь заступник директора Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області **Віра Іськович** та директор Львівського місцевого центру з надання БВПД **Уляна Стефак**.

Зокрема представники Центрів з надання БВПД розповіли про зміни до Закону України *"Про безоплатну правову допомогу"*, внесені ЗУ **"Про запобігання та протидію домашньому насильству"**, згідно з яким новими категоріями суб'єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу є особи, які постраждали від домашнього насильства, і мають право на усі види

правових послуг.

За даними опитування **U-report Ukraine**, **53.8%** опитаної молоді не знають, як перевірити себе у списках виборців, але хочуть дізнатися. Як підготуватися та взяти участь у виборах Президента України? Як протидіяти порушенням на виборах? – Про це дізналися учасники тематичної бесіди **"Я маю право голосу!"** у Львівській обласній

бібліотеці для юнацтва ім.Р.Іваничука за участі фахівців Регіонального та Львівського місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Під час заходу присутні переглянули китайську кінострічку **"Голосуйте за мене, будь ласка"** з колекції Кіноклубу медіапросвіти з прав людини Docudays UA.

Фільм розповідає, що таке передвиборча кампанія у шкільному сепедовищі, з її дебатами, агітацією та "політтехнологами"-батьками. "Голосуйте за мене, будь ласка" – це історія експерименту виборів старости класу, під час яких діти знайомляться з демократичними принципами.

Тематична бесіда «**Я маю право голосу!**» відбулась у рамках однойменної правопросвітницької кампанії Міністерства юстиції України та системи безоплатної правової допомоги.

Дякуємо за участь працівникам бібліотеки, партнерам, громадськості та фахівцям Львівського центру.

З нагоди Всесвітнього дня книг і авторського права у Львівській організації Національної спілки письменників України відбулась правопросвітницька бесіда за участі фахівців системи безоплатної правової допомоги Львівщини з авторами та видавцями 23 квітня.

Обговорили актуальні питання для авторів:

- ✓ Що таке презумпція авторства?
- ✓ Як захистити право на ідею?
- ✓ Що являє собою виключне право на використання твору і особисте немайнове право автора?

Уляна Мацько, представниця Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області, коротко презентувала діяльність системи БПД на Львівщині та правопросвітницькі тематичні тижні, що проводяться Центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Вона розповіла присутнім факти з творчого життя засновника "магічного реалізму" і видатного літературного майстра сучасності Габрієля Гарсія Маркеса. Так, незадовго до офіційного виходу його останнього твору, пірати викрали рукопис та запустили у продаж. Тоді Маркес переписав фінал книги, офіційний мільйонний наклад було розпродано за рекордно короткий термін.

Андрій Дікальчук, фахівець Червоноградського місцевого центру з надання БВПД, нагадав письменникам, як зареєструвати авторське право, навів цікаві приклади з міжнародної судової і, навіть, регіональної практики (видавництво "Кальварія").

Однак, незважаючи на це порівняно молоде право, пов'язане з цілою низкою законів України, фахівці Центрів тему розкрили, результатом якої виникла активна дискусія.

Організатор заходу: **Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги.**

Прийом сімейної радниці у Львівському місцевому центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги відбувся 7 травня.

Упродовж прийому до сімейної радниці **Надії Філінської-Іваньо** звернулись клієнти з сімейних питань, серед яких – виплати аліментів та виїзд дитини за кордон.

Крім сімейної радниці, на прийомі громадян були присутні фахівці Регіонального та Львівського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Варто зазначити, що відвідувачів поінформували про кампанію «Відповідальне батьківство», що реалізується в межах правопросвітницького проекту «Я маю право!» з метою підвищення правової обізнаності батьків щодо мінімального рекомендованого розміру аліментів та санкцій для їх неплательників; податкової знижки на оплату навчання дитини.

Нагадаємо, прийом сімейної радниці відбувається щовівторка з 10 до 13 год. у Львівському місцевому центрі з надання БВПД за адресою: м. Львів, вул. Винниченка,

3

«100 тисяч польських дітей залишаються в країні, поки їх батьки їздять у Західну Європу на заробітки», – про цей та інші соціальні аспекти життя сімей заробітчан дізналися студенти I курсу факультету права Інституту права та психології НУ «Львівська політехніка» під час правопросвітницької лекції «Відповідальне батьківство» за участі фахівців Регіонального

центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області та Львівського місцевого центру з надання БВПД.

Комунікатор Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області *Уляна Мацько* розповіла студентам про систему безоплатної правової допомоги Львівщини і основні правові сервіси для громадян, зокрема інформаційно-консультаційну платформу **WikiLegalAid**. Також вона розповіла про

правопросвітницьку кампанію *«Відповідальне батьківство»*, де акцентувала увагу присутніх на податковій знижці на навчання.

Заступниця директора Львівського місцевого центру з надання БВПД *Христина Гаталяко* знайомила майбутніх правників з Кіноклубом Docudays UA як інструментом проведення правопросвітницьких заходів.

Під час лекції присутні переглянули кінострічку *«Я – Куба»* з колекції Кіноклубу медіапросвіти з прав людини Docudays UA.

Після перегляду документальної стрічки «Я – Куба» про двох малолітніх школярів, які зростають «євросиротами», студенти активно дискутували на тему виховання дітей та висловлювали своє розуміння прав дитини у сфері сімейного життя.

Учасники лекції також аналізували таке поширене соціальне явище як «євросирітство» і його вплив на розвиток дітей та суспільства в цілому.

Дякуємо за участь партнерам – студентам та викладачам Інституту права та психології, фахівцям Львівського місцевого центру.

Низка правопросвітницьких заходів, приурочена до Дня захисту дітей, проведена минулого тижня Центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги Львівщини.

Так, комунікаторка **Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області** *Уляна Мацько* та заступниця директора **Львівського місцевого центру** *Христина Гаталяк* взяли участь у V Міжнародному благодійному фестивалі KAZ.KAR, під час якого у перевах між виставами та читаннями учасників розповіли про систему безоплатної правової допомоги та правові сервіси, а також розповсюдили буклети «Правові орієнтири для кожної дитини».

Інтерактивне спілкування "На канікули без булінгу!" з дітьми у бібліотеці №11 ЦБС м. Львова «На дві половини мікс-бібліотека» провела заступниця директора Львівського місцевого центру з надання БВПД *Христина Гаталяк*. Діти слухали казки, дивились ролики, говорили про дружнє та толерантне ставлення. Захід відбувся в рамках Фестивалю емоцій "П'ять елементів щасливого дитинства".

В рамках проведення правопросвітницької кампанії «Відповідальне батьківство» працівники Радеківського бюро правової допомоги **Буського місцевого центру** взяли участь у велопробігу. Мета заходу – привернення уваги соціуму до проблем захисту дітей.

Ідейна платформа заходу – це посил про те, що між нами є багато дітей-інвалідів, дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківства, зрештою дітей, які потребують нашої щоденної уваги, піклування та захисту.

В ході заходу розповсюджено буклети системи безоплатної правової допомоги, паспорт прав дитини.

Спільний захід до Дня захисту дітей провели 1 червня Рудківські пластуни, директор **Самбірського місцевого центру Микола Шийко** та благодійники у Корналовицькому дитячому будинку “Рідний дім”.

Для малечі організували цікаві розваги – рухливі ігри, конкурси, майстер класи, влаштували пікнік, а ще потішили подарунками й солодощами. Окрім того,

дорослі подарували дітям чимало позитивних емоцій та незабутні враження.

Скільки секунд потрібно для того, аби викрасти дитину на вулиці? Причому не насильницьким методом, а хитро і делікатно, так, що випадкові перехожі навіть і близько не здогадаються про те, що насправді відбувається. – Відповідь на це питання спільно шукали фахівці Сокальського бюро правової допомоги **Червоноградського місцевого центру** та Сокальського міськрайонного відділу філії Державної установи «Центр пробації» у Львівській області.

Інсценізація викрадення відбулася на території закладу дошкільної освіти №9 міста Сокаля в час, коли малята після сніданку вийшли на прогулянку у двір садочка. Раптом до однієї з дівчаток підійшла незнайома жінка та з усмішкою на обличчі почала щось їй розповідати. Не пройшло й хвилини, як дитина сама подала незнайомці руку та вийшла разом із нею за межі території дитсадка.

Звісно, проведення цього соціального експерименту було погоджено як з керівництвом закладу дошкільної освіти, так і з батькам умовно викраденої дитини. І після того, як заплановану справу вдалося провести легко і швидко, усі дорослі учасники процесу ще довго дивувалися з того, як легко дівчинка погодилася на спокусливу, але доволі банальну пропозицію отримати у подарунок маленького хом'ячка. Ініціатори заходу — фахівець Сокальського бюро правової допомоги *Ольга Пирська* та начальник Сокальського міськрайонного відділу «Центру пробації» *Оксана Гуменюк* — поспілкувалися з малятами про те, як потрібно поводити себе на вулиці та як реагувати на різноманітні підозрілі пропозиції незнайомих дорослих людей.

Навіть під час навчального року чимало юних мешканців старої частини Червонограда проводять свій вільний час не вдома за комп'ютером чи на вулиці, а в читальному залі бібліотеки-філії №8, що знаходиться за адресою площа Соборна, 2. Зараз же, коли у навчальних закладах відлунав останній дзвінок і юнаки та дівчата отримали

можливість відпочити від шкільних занять, вони мало не щодня залюбки приходять до улюбленої книгозбірні.

Нещодавно, з нагоди Міжнародного дня захисту дітей до постійних відвідувачів бібліотеки завітали фахівці Червоноградського місцевого центру *Марія Федоряк* та *Андрій Дікальчук*. Основними

темами розмови із малечєю були права дітей і їх дотримання у родині та під час навчального процесу, правила поведінки учнів у школі під час уроків та перерв.

Фахівці **Стрийського місцевого центру** організували та провели унікальний маршрут для дітей, про який ми розповіли у попередньому матеріалі.

Директор Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області Ігор Микитин та начальник ГТУЮ у Львівській області Микола Станіщук провели нещодавно спільний виїзний прийом у Самбірському місцевому центрі з надання БВПД.

Консультували громадян з найбільш актуальних правових питань, зокрема щодо виплат аліментів.

Також керівники обох структур надавали методичну допомогу працівниками Самбірського місцевого центру з надання БВПД.

З метою обговорення співпраці у сфері надання правового захисту, обміну друкованою продукцією заступник директора Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області Віра Іськович зустрілась з представником структурного підрозділу у сфері забезпечення прав людини Національної поліції України Андрієм Британом.

Зустріч відбулась у Регіональному центрі з надання БВПД у Львівській області 13 червня.

Для дітей, які таборують на базі відпочинку "Політехнік" мальовничого селища Славське фахівці Стрийського місцевого центру з надання БВПД провели 21 червня комплексний правопросвітницький захід "Твої права - твій захист" з переглядом тематичного фільму та правовою ігротекою.

Разом із Стрийськими колегами у заході взяли участь фахівці з правопросвітництва Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області, Львівського та Червоноградського місцевих центрів.

Діти жваво дискутували, ознайомлювались з тематичними буклетами «Правові

орієнтири для кожної дитини». Також отримали сувенірну продукцію – значки системи безоплатної правової допомоги.

Представники Центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги Львівщини провели правопросвітницьку бесіду на тему булінгу дітям Англомовного табору у Карпатах Euro future Camp.

Зустріч контактних осіб в рамках підписаного Меморандуму про співпрацю між Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області та Благодійним Фондом «Право на Захист» відбулась 25 червня.

Орест Шот та Остап Тимчій обговорили стан справ стосовно забезпечення права на правову допомогу для внутрішньо переміщених осіб та осіб, що постраждали від збройного конфлікту.

Сторони узгодили подальшу спільну роботу. Так, найближчим часом буде проведено виїзний навчальний захід у форматі обміну досвідом між спеціалістами місцевих

центрів з надання безоплатної правової допомоги Львівської області та юристів Благодійного фонду «Право на Захист».

Темою навчання визначено пенсійне забезпечення вимушених переселенців, а також захист їх майнових прав, адже значна частина внутрішньо переміщених осіб втратили свою нерухомість та все майно внаслідок конфлікту і потребують фахової допомоги для отримання відповідного відшкодування.

Нагадаємо, в червні 2018 року відбулось підписання Меморандуму про співпрацю між Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області та благодійною організацією «Благодійний фонд «Право на захист».

Метою співпраці є посилення забезпечення прав внутрішньо переміщених осіб та осіб, які постраждали внаслідок конфлікту або окупації, на безоплатну правову допомогу. Тривалий час між організаціями відбувається конкретна співпраця, результатом якої є реальні справи, рішення по яких виносяться на користь зазначених осіб.

[1.2] Створення ефективної системи управління правовими знаннями та розвиток людського потенціалу правничої спільноти та партнерських мереж системи БПД

Якою має бути правопросвітницька стратегія системи безоплатної правової допомоги? Над цим питанням працювали понад 200 учасників І Всеукраїнського форуму «Право&Свідомість», який проходив 14 травня одночасно у п'яти містах України – Києві, Львові, Харкові, Дніпрі та Одесі.

«Співавторами майбутньої стратегії правопросвітництва системи БПД є представники державних органів, правничої спільноти, громадських організацій, експертного середовища. Стратегування – це процес, для якого важлива участь багатьох зацікавлених сторін. Саме спосіб вироблення стратегій через діалог, дискусії на рівні суспільства є запорукою успіху», – зазначив директор Координаційного центру з надання правової допомоги **Олексій Бонюк**.

П'ять робочих груп у п'яти містах запропонували різні ідеї, думки, рішення, які потім увійдуть у правопросвітницьку стратегію системи БПД. Вони обговорили як подолати недовіру до права та формувати правову свідомість суспільства. Серед тем – якими мають бути правопросвітницькі заходи, як спланувати креативну інформаційну кампанію та виміряти її результат, як залучити партнерів та зацікавити медіа.

Йшлося про те, що підвищення правової культури є більш ефективним та успішним у порівнянні з посиленням покарання за недотримання правових норм. Тому головне завдання – підвищення рівня правової культури населення, особливо молоді. І тут

потрібні амбасадори права. Ними можуть бути волонтери, представники місцевих громад, потерпілі від правопорушень.

«За останні п'ять років Україна зробила величезний стрибок у розвитку правової свідомості. Українці нарешті повірили, що свої права можна та треба захищати», – зазначив Міністр юстиції **Павло Петренко**, який взяв участь у I Всеукраїнському форумі «Право&Свідомість».

Він наголосив, що завдання Мін'юсту – продовжити рух до підвищення рівня правосвідомості українців.

Надзвичайний та Повноважний Посол Канади в Україні **Роман Ващук** зазначив, що Канада співпрацює з системою безоплатної правової допомоги з 2014 року. «Те, як добре система безоплатної правової допомоги розвинулась, є реальним здобутком України. Відкриття місцевих центрів та бюро, правових клубів «PRAVOKATOR» - ми бачимо, як зростає ця мережа, як створюються платформи для того, щоб громадяни та представники системи правосуддя могли дискувати з приводу таких питань, як протидія насильству, цькуванню, захист прав споживачів, прав виборців, прав дітей. Все це має сприяти тому, щоб дати людям відчуття справедливості. Впевнений, це те, до чого прагнуть сьогодні українці», – наголосив **Роман Ващук**.

Заступник Директора Відділу сприяння розвитку демократії та врядування Регіональної місії USAID в Україні та Білорусі **Енн Хоппер** наголосила на важливості співпраці владних установ та громадського суспільства у сфері підвищення правосвідомості українських громадян і у допомозі їм скористатися цими правами.

«Владі важлива ця співпраця для того, щоб підвищити правосвідомість громадян. І звичайно, це важливо для самих громадян – знати про свої права та мати можливість скористатися ними», – зауважила **Енн Хоппер**.

Учасники форуму зазначили, що мають значний досвід проведення правопросвітницьких кампаній, тому їх є чим поділитися. Ця зустріч надала можливість обмінятися результатами правопросвітницької діяльності, практичним досвідом, інноваціями.

«Віriamo, що форум стане головною правопросвітницькою платформою країни і збиратиметься щороку для підбиття підсумків зроблено за рік та окреслення нових планів», – зазначив **Олексій Бонюк**.

Представники системи БПД Львівщини поділились позитивним досвідом з розроблення та використання інноваційних інструментів правопросвітництва.

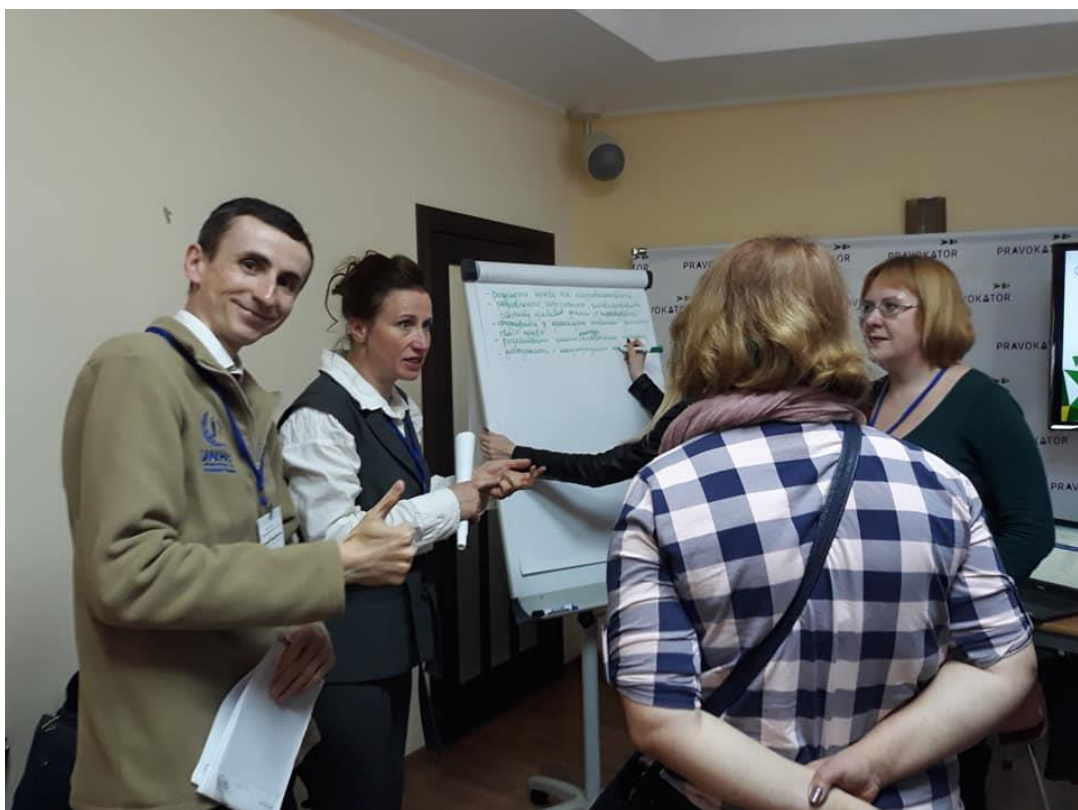
Так, заступниця директора Львівського місцевого центру з надання БВПД **Христина Гаталяк**, розповіла про документальні фільми про права людини як інструмент у проведенні правопросвітницьких заходів. Вона поділилась досвідом функціонування Кіноклубу з прав людини при Львівському місцевому центрі, і як документальне кіно впливає на шкільне та студентське середовище.

«Правопросвітницький захід: від задуму до реалізації» презентувала учасникам Форуму директорка Червоноградського місцевого центру з надання БВПД **Наталія Костишин**.

Друга частина Форуму відбулась у форматі робочих груп, за результатами напрацювань яких була створена презентація основних напрямів правопросвітництва.

У Форумі від Львівщини взяли участь: директор Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області **Ігор Микитин**, керівниця Львівського правового клубу Pravokator **Барбара Калюжна**, директори Самбірського, Стрийського та Червоноградського місцевих центрів з надання БВПД, представники Регіонального центру з надання БВПД, ГТУЮ у Львівській області, правозахисні громадські організації, мас-медіа.

І Всеукраїнський форум «Право&Свідомість» організовано Координаційним центром з надання правової допомоги за підтримки Міністерства юстиції України, Міжнародного фонду «Відродження», українсько-канадського проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні», Агентства США з міжнародного розвитку (USAID).

Реформа децентралізації в Україні є комплексом змін до існуючого станом на початок 2014-го року законодавства, основною метою якого є передача значних повноважень та бюджетів від державних органів до органів місцевого самоврядування.

Комплекс заходів з реформи децентралізації стартував у 2014-му році, невдовзі після Євромайдану, та отримав назву «Національний проект «Децентралізація».

Стратегія розвитку України до 2020 включає більше 60-ти реформ, а також механізми постійного моніторингу їх ефективності.

Однією з найважливіших є децентралізація і реформа державного управління. Чергова стаття має на меті в доступній формі показати хід проведення реформи, її нормативно-правове забезпечення, стан реформи на Львівщині та роль системи БПД в процедурі формування спроможних територіальних громад та поширенні інформації про реформу децентралізації серед населення Львівщини.

Станом на 21 травня 2019 року на Львівщині створено 40 територіальних громад (15 громад у 2015 році, 7 громад у 2016 році, 3 громади у 2017 році та 5 у 2018 році):

2015

- Бабинська територіальна громада;
- Бісковицька територіальна громада;
- Вільшаницька територіальна громада;
- Воле-Баранецька територіальна громада;
- Гніздичівська територіальна громада;
- Грабовецька територіальна громада;
- Дублянська (селищна) територіальна громада;
- Заболотцівська територіальна громада;
- Луківська територіальна громада;
- Міженецька територіальна громада;
- Новокалінівська територіальна громада;
- Новоміська територіальна громада;
- Новострілишинська територіальна громада;
- Тростянецька територіальна громада;
- Чуков'янська територіальна громада;

2016

- Давидівська територіальна громада;

- Судовишлянська територіальна громада;
- Мостиська територіальна громада;
- Нижанковицька територіальна громада;
- Ходорівська територіальна громада;
- Жовтанецька територіальна громада;
- Шегинівська територіальна громада.

2017

- Розвадівська територіальна громада;
- Великолюбінська територіальна громада;
- Магерівська територіальна громада.

2018

Бібрська міська об'єднана територіальна громада, (Перемишлянський район, 6 рад)

Зимноводнівська сільська об'єднана територіальна громада (Пустомитівський район, 3 ради)

Лопатинська селищна об'єднана територіальна громада (Радехівський район, 5 рад)

Меденицька селищна об'єднана територіальна громада (Дрогобицький район, 3 ради)

Радехівська міська об'єднана територіальна громада (Радехівський район, 10 рад).

Кабінетом Міністрів України 23 січня 2019 року прийнято розпорядження № 77-р, яким затверджено план заходів з реалізації нового етапу реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні на 2019-2021 роки.

План заходів містить шість головних завдань:

1. Формування нової територіальної основи для діяльності органів влади на рівні громад і районів.
2. Передача повноважень органів виконавчої влади органам місцевого самоврядування та їх розмежування за принципом субсидіарності.
3. Створення належної ресурсної бази для здійснення повноважень органів місцевого самоврядування.
4. Формування ефективної системи служби в органах місцевого самоврядування.
5. Упорядкування системи державного контролю та нагляду за законністю діяльності органів місцевого самоврядування.
6. Розвиток форм прямого народовладдя: виборів, референдумів.

Розпорядженням передбачені найменування заходів, відповідальні за їх виконання та строки виконання кожного заходу.

Зрозуміло, що для виконання цього Плану необхідні рішення і парламенту, і уряду, і органів місцевого самоврядування, і багатьох інших партнерів, у т. ч. і міжнародних.

Але у першу чергу потрібно бажання.

Адже незважаючи на успішність проведення реформи, про що засвідчують її результати, багато громад не долучились до цього процесу, а 5-ти річний термін добровільного об'єднання добігає кінця.

Відповідно до Регіонального плану надання безоплатної правової допомоги у Львівській області на 2019 рік системою безоплатної правової допомоги заплановано проведення правопросвітницьких заходів для громад та спільнот, зокрема, щодо можливостей вирішення правових питань; роз'яснення змісту основних реформ, що проводяться Урядом України, а також моніторинг діяльності органів влади новоутворених громад (моніторинг актуальних питань в територіальних громадах, правових консультацій та інформації для їх вирішення) формування та підтримка в актуальному стані «карти правових потреб» та розповсюдження інформації щодо змісту основних реформ, що здійснює Уряд шляхом підготовки окремого узагальненого матеріалу та поширення в партнерських організаціях та громадах.

З метою впізнаваності на рівні громади та визначення свого місця як модератора процесу змін, заплановано формування кейсу проблемних питань об'єднаних територіальних громад, передбачено проведення системної актуалізації паспортів громад; участь в роботі колегіальних та інших органів та розробка методичних матеріалів для поширення серед партнерів та незалежних провайдерів БПД та інше.

Беручи до уваги завершення термінів добровільного об'єднання, необхідна активізація роботи із надання методичної та консультативної допомоги органам місцевого самоврядування з питань добровільного об'єднання територіальних громад, а також органам місцевого самоврядування об'єднаних територіальних громад щодо реалізації ними наданих законом повноважень місцевого самоврядування:

- ☐ Організаційна підтримка та інформаційно-просвітницьке сприяння добровільному об'єднанню територіальних громад, у тому числі інформування громадськості щодо питань реформування місцевого самоврядування через засоби масової інформації.
- ☐ Співпраця з сільськими, селищними, міськими головами, виконавчими комітетами об'єднаних територіальних громад з питань містобудівної діяльності, розроблення (оновлення) містобудівної документації, створення умов загальної доступності до містобудівної документації.

Налагодження постійного зворотного зв'язку з громадськістю, у тому числі експертними організаціями, діяльність яких пов'язана з реформуванням місцевого самоврядування, під час підготовки та реалізації рішень з питань місцевого значення:

Таким чином структури системи безоплатної правової допомоги на Львівщині (1 - РЦ, 5 – МЦ, у складі яких 20 бюро правової допомоги) активно беруть участь у реалізації однієї з основних реформ в державі – реформи децентралізації та державного управління.

В 2020 році чергові місцеві вибори мають відбутися на новій територіальній основі громад.

Для цього потрібно, аби парламент прийняв ключовий закон № 8051 «Про засади адміністративно-територіального устрою України», який законодавчо ліквідує дублювання повноважень районної ради і РДА із органами місцевого самоврядування ОТГ, прибере надмірні витрати на утримання апарату РДА, підвищить якість надання послуг за рахунок збільшення фінансування бюджетів органів місцевого самоврядування в частині створення госпітальних округів, нового освітнього простору тощо.

В Україні створені всі необхідні умови для подальшої успішної децентралізації. Але, щоб реформа стала дійсно безповоротною, потрібно остаточно закріпити зміни у Конституції щодо децентралізації.

Фактично урядом було визначено, що підтримка реформи децентралізації в Україні є пріоритетною і сприятиме розвитку місцевого самоуправління і економічного розвитку країни в цілому. Очікується, що 2019 рік стане ключовим у питанні формування базового рівня місцевого самоврядування: до кінця року більшість існуючих малочисельних місцевих рад можуть об'єднатися, а отже стати спроможними перебрати на себе більшість повноважень, належним чином використовувати ресурси і нести відповідальність за свої дії чи бездіяльність перед людьми та державою. Це створить стійке підґрунтя для наступних кроків реформи місцевого самоврядування, а також сприятиме прискоренню реформ у сфері охорони здоров'я, освіти, культури, соціальних послуг, енергоефективності та інших секторах.

Конституційна скарга як інструмент захисту прав людини – такою була назва тренінгу, що відбувся у правовому клубі «PRAVOKATOR» м. Львова за участі адвокатів системи безоплатної правової допомоги західних регіонів України (Львівська, Волинська, Тернопільська, Хмельницька, Рівненська, Закарпатська областей) 7 червня.

Кваліфіковані тренери: адвокат, начальниця відділу забезпечення якості правової допомоги та

підвищення кваліфікації її надавачів Регіонального центру з надання БВПД у Львівській області **Наталія Мелян** та адвокат **Юрій Огорілко**.

Під час тренінгу учасники дізнались щодо умови прийнятності, структури та змістовного наповнення конституційних скарг; основних стратегій використання конституційної скарги для найбільш ефективного захисту інтересів клієнтів.

Тренери також розповіли про практики Європейського суду з прав людини та її потенційний вплив на субстантивну частину конституційної скарги.

З метою виконання наказу Міністерства юстиції України від 16 серпня 2017 року №2611/5 «Про реалізацію проекту «Я МАЮ ПРАВО» працівниками Буського місцевого центру з надання БВПД систематично проводяться правопросвітницькі заходи з метою інформування населення про проект «Я МАЮ ПРАВО», здійснюється інформування в місцевих ЗМІ.

Також проводяться заходи для ефективного інформування громадян стосовно виборчих прав під час право просвітницької кампанії «Я маю право голосу», що проходить в межах загальнонаціонального проекту «Я МАЮ ПРАВО».

З метою підвищення обізнаності населення про механізми реалізації та захисту прав дитини на належне утримання та безпечне освітнє середовище працівниками Буського місцевого центру проводяться заходи в рамках всеукраїнської право просвітницької кампанії «Відповідальне батьківство».

Так, **16.01.2019р.** - Керуючись Законом України «Про безоплатну правову допомогу» та на виконання загальнонаціонального проекту «Я маю право» інтегратором Буського МЦ І.Я.Закала проведено правопросвітницький захід в Управлінні соціального захисту

населення Буської РДА за участі керівника УСЗН Лащука А.С. та розповсюджено буклети з правопросвітницькою інформацією.

22.01.2019р. – працівниками Золочівського бюро правової допомоги розповсюджено інформаційні матеріали під час проведення комунікативного заходу для дітей у Підлипецькій ЗОШ в рамках проекту ”Я маю право!”.

04.02.2019р. – працівники Золочівського бюро правової допомоги розповсюдили інформаційні матеріали у Скварявській сільській раді в рамках проекту ”Я маю право!”.

12.02.2019р. – працівниками Золочівського бюро правової допомоги розповсюджено інформацію щодо змін в чинному законодавстві з питань протидії булінгу в Службі у справах дітей Золочівської РДА в рамках проекту ”Я маю право!”.

13.02.2019р. - працівниками Золочівського бюро правової допомоги розповсюджено інформацію щодо змін в чинному законодавстві з питань протидії булінгу в Золочівській районній філії ЛОЦЗ в рамках проекту ”Я маю право!”.

14.02.2019р. - працівниками Золочівського бюро правової допомоги розповсюджено інформацію щодо змін в чинному законодавстві з питань протидії булінгу в Золочівському коледжі НУ “Львівська політехніка” в рамках проекту ”Я маю право!”

14.02.2019р. – Начальник Радехівського бюро правової допомоги І.Дибайло зустрілась з адміністрацією Оглядівської ЗОШ І-ІІІ ст. Обговорено про зміни в законодавстві щодо протидії домашньому насильству та відповідальність за булінг. Присутніх проінформовано щодо загальнонаціонального проекту «Я МАЮ ПРАВО!», поширили правові буклети.

28.02.2019р. – В рамках загальнонаціонального правопросвітницького проекту «Я МАЮ ПРАВО!» заступник начальника відділу Радехівське бюро правової допомоги

Буського МЦ Т.Ференс провела для безробітних науково-практичний семінар на тему: «Можливість і процедура перевірки включення до державного реєстру виборців і списків виборців до виборчих дільниць» в Радехівській районній філії Львівського обласного центру зайнятості. Метою заходу є підвищення правової свідомості українців та інформування громадян щодо використання та захисту їхніх прав у повсякденному житті. В рамках проекту проводиться інформування громадян та надання практичних рекомендацій щодо захисту прав за найбільш актуальними напрямками. Поширення знань та освітня місія сприяє залученню громадян до правової

активності та правосвідомої поведінки. Після завершення роздано інформаційні матеріали, зокрема буклети та брошури за темами проекту «Я МАЮ ПРАВО».

14.03.2019р. - працівниками Золочівського бюро правової допомоги проведено правопросвітницький захід з питань протидії насильства в сім'ї та булінгу в молодіжному середовищі у Золочівському коледжі ЛНАУ (с. Новоселище) в рамках проекту "Я маю право!".

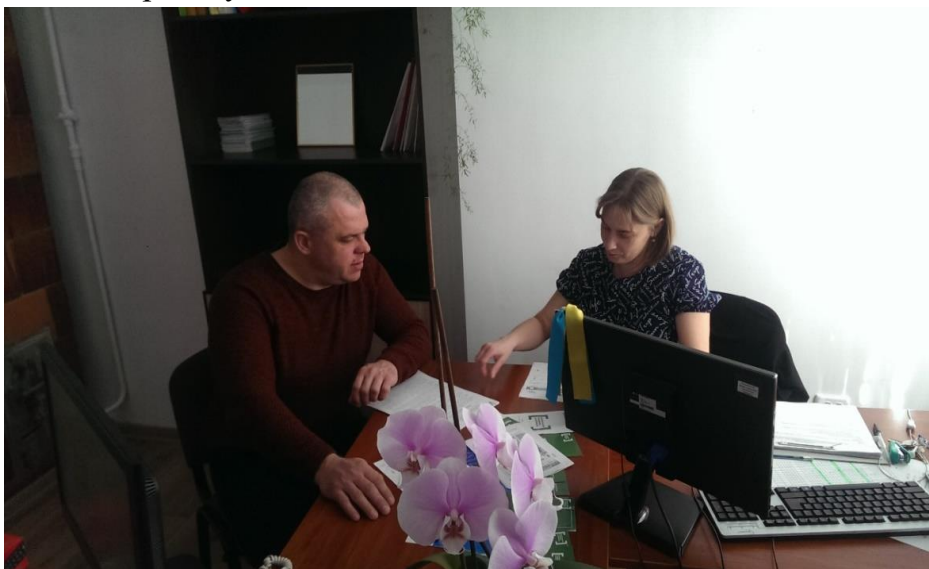

20.03.2019р. - в рамках право просвітницької кампанії «Відповідальне батьківство» загальнонаціонального право просвітницького проекту «Я маю право!» начальник Бродівського бюро правової допомоги взяла участь у робочій зустрічі з партнерами: Бродівською філією ЛОЦЗ, головою Бродівської РДА та Бродівським РВ ДВС щодо напрямів ефективної співпраці, спрямованої на сприяння зайнятості осіб, які мають зобов'язання за рішеннями суду в тому числі заборгованості із сплати аліментів, а саме створення умов для отримання кваліфікованої БППД, а також забезпечення доступу громадян до БВПД.

26.03.2019р. – В рамках проведення правопросвітницької кампанії «Відповідальне батьківство» загальнонаціонального правопросвітницького проекту «Я маю право» заступник начальника відділу Радехівське бюро правової допомоги Буського МЦ Т.Ференс провела інформаційну кампанію з начальником Радехівського районного сектору філії Державної установи «Центр пробації» у Львівській області В.Предко.

Під час заходу обговорено Закон України від 7 грудня 2017 року № 2234 – VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту права дитини на належне утримання шляхом вдосконалення порядку примусового стягнення заборгованості зі сплати аліментів», яким введено новий вид адміністративного стягнення – суспільно корисні роботи. Сутність яких полягає у виконанні особою, яка вчинила адміністративне правопорушення, оплачуваних робіт. Після завершення заходу було роздані інформаційні матеріали, зокрема буклети та брошури за темами проекту «Я МАЮ ПРАВО».

[1.1.2.]

Проведення круглих столів, конференцій, брифінгів, робочих зустрічей з залученням партнерів: органів державної влади та місцевого самоврядування

08.01.2019р. – Відбулася робоча зустріч інтегратора Буського МЦ І.Закали з працівниками Служби у справах дітей Буської РДА та Буського РЦСССДМ. Під час зустрічі обговорено про чинні проекти у сфері профілактики злочинності серед неповнолітніх, зокрема про проект «Національна стратегія профілактики соціального

сирітства у 2018-2020 роках у Буському районі». Метою програми є забезпечення розбудови ефективної системи захисту прав та інтересів дитини на рівні району.

09.01.2019р. – Відбулася робоча зустріч начальника відділу Радехівське бюро правової допомоги І.Дибайло з спеціалістами Служби у справах дітей Радехівської РДА, під час якої обговорювали спільний план проведення лекцій щодо запобігання поширення серед учнів злочинності, правопорушень, тютюнопаління, пияцтва, наркоманії та правового виховання на 2019 рік.

17.01.2019р. – працівниками Золочівського бюро правової допомоги проведено робочу зустріч із керівником мобільної бригади соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі з метою формування напрямків співпраці на виконання Меморандуму про співпрацю.

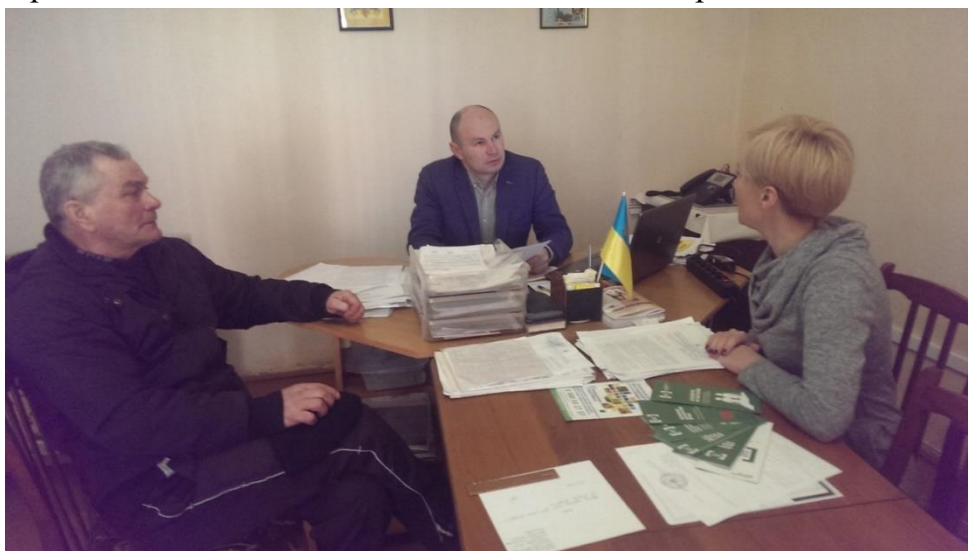
22.01.2019р. – працівниками Кам'янка-Бузького бюро правової допомоги проведено круглий стіл з залученням представників районного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, представників поліції, представників служби у справах дітей щодо попередження та запобігання насильства в сім'ї.

30.01.2019р. – Відбулася робоча зустріч заступника начальника відділу Радехівське бюро правової допомоги Т.Ференс з головним спеціалістом-юрисконсультантом головного управління Пенсійного фонду України у Львівській області Н. Капля в рамках проекту «Я маю право!». Під час зустрічі обговорили питання про збільшення пенсій у зв'язку з підвищенням мінімальної зарплати для людей з великим трудовим стажем.

05.02.2019р. – Відбулася робоча зустріч начальника відділу Радехівське бюро правової допомоги І.Дибайло з керівником УСЗН Радехівської РДА А.Карплюк. Зустріч проведено в рамках правопросвітницький проекту «Я маю право» відносно виборчих прав внутрішньо переміщених осіб (ВПО), а саме: як переселенцю проголосувати на виборах Президента України. Було надано роздатковий матеріал - пам'ятки для представників соціально- незахищених категорій осіб.

07.02.2019р. – Відбулася робоча зустріч начальника відділу Радехівське бюро правової допомоги І.Дибайло з головним спеціалістом у Служби справах дітей Радехівської РДА В.Янсевич. Під час зустрічі підписано спільний план проведення лекцій щодо запобігання злочинності серед учнів, правопорушень, тютюнопаління, пияцтва, наркоманії та правового виховання на 2019 рік.

14.02.2019р. – Начальник Радехівського бюро правової допомоги І.Дибайло зустрілась з спеціалістом Оглядівської сільської ради. Розмова йшла про права людини, про соціальний та правовий захист малозабезпеченої верстви населення. Під час розмови популяризували інформацію щодо загальнонаціонального проекту «Я МАЮ ПРАВО!», поширили правові буклети та повідомили про правові можливості громади.

06.03.2019р. – Начальник відділу Радехівське бюро правової допомоги І.Дибайло спільно з керівником відділу ведення Державного реєстру виборців Радехівської РДА В.Бордун, провели робочу нараду по інформаційній кампанії «Я маю право обирати», на якій обговорили питання щодо підготовки до виборів Президента України 31.03.2019р. по темі: «Можливість та порядок зміни виборцю місця голосування (виборчої дільниці) без зміни виборчої адреси».

12.03.2019р. – Начальник відділу Радехівське бюро правової допомоги І.Дибайло спільно з керівником УСЗН Радехівської РДА А.Карплюк, провели робочу нараду в рамках інформаційної кампанії «Я маю право обирати», на якій обговорили питання щодо підготовки до виборів Президента України 31.03.2019р. по темі: «Виборчі права громадян та способи їх здійснення і захисту ВПО»

20.03.2019р. – начальник відділу Радехівське бюро правової допомоги І.Дибайло, взяла участь у зустрічі представниками районної громадської організації «Союз Чорнобиль України», яка відбулась у Радехівській РДА. Під час зустрічі

піднімалися питання виплати допомог, пенсій та інших доплат особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, а також щодо відміни пільг при користуванні громадським транспортом.

1.1.3. Проведення інформаційно-роз'яснювальних та комунікативних заходів

З метою поширення інформації щодо функціонування системи БПД у Львівській області, в тому числі результатів діяльності, працівниками центру та бюро щомісяця проводяться інформаційні кампанії з використанням стендів та вуличні акції інформування з поширення інформаційних матеріалів та буклетів. **Інформаційні матеріали розміщено в 26** установах, організаціях тощо.

Здійснюється постійна тісна співпраця та налагодження контактів із регіональними та місцевими ЗМІ, розміщується інформація на офіційних веб-сайтах. Впродовж звітного періоду опубліковано **84 інформаційних матеріали**, з них **53** на сторінці центру.

Працівники центру взяли участь у 2 прямих ефірах передачі «Доброго ранку» на ТРК СуспільнеUA Львів.

1.1.4. Розширення доступу до БПД шляхом забезпечення роботи дистанційних пунктів доступу до БПД та виїздів мобільних консультативних пунктів та виїзних прийомів

Задля розширення доступу до безоплатної правової допомоги впродовж звітного періоду забезпечено проведення **88 прийомів** громадян, зокрема:

58 прийомів в дистанційних пунктах консультування:

- 8 прийомів в дистанційному пункті консультування у Львівській обласній універсальній науковій бібліотеці, що на пр. Шевченка,13;
- 4 прийоми у дистанційному пункті консультування в Рава-Руській бібліотеці;
- 4 прийоми у дистанційному пункті консультування в Городоцькій міській раді.
- 16 прийомів в установах виконання покарань та районних секторах філії ДУ «Центр пробації»;
- 2 прийоми в Комарнівській міській раді;
- 11 спільних прийомів в рамках ініціативи «Сімейні радники»;
- 4 прийоми в Городоцькій центральній районній бібліотеці;
- 1 прийом в Рясне-Руській сільській раді Яворівського району через телефонний зв'язок;

- 3 прийоми в Новояворівському міському центрі зайнятості;
- 2 прийоми в бібліотеці с.Чернилява Яворівського району;
- 3 прийоми в архівному відділі Жовківської РДА.

30 виїздів мобільного пункту консультування:

02.01.2019, 06.02.2019 – в Жовківському відділі філії ДУ «Центр пробації» у Львівській області;

04.01.2019 – в бібліотеці с.Кимир Перемишлянського району;

09.01.2019 – в ДУ «Львівська установа виконання покарань №19»;

16.01.2018 – в Городоцькому центрі соціальних служб для дітей, сім'ї та молоді.

29.01.2019 – у Львівській міській бібліотеці ім.Лесі Українки;

30.01.2019 – в с.Потеличі Жовківського району;

30.01.2019 – в Жовківській центральній районній бібліотеці;

06.02.2019 – в Жовківському відділі пробації філії ДУ «Центр пробації» у Львівській області;

11.02.2019 – в с.Лавриків Жовківського району;

12.02.2019 – в Городоцькому відділі пробації філії ДУ «Центр пробації» у Львівській області;

20.02.2019 – в Львівському міському центрі зайнятості;

26.02.2019 – в ДУ «Личаківська виправна колонія №30»;

28.02.2019 – в Рава-Руській міській раді;

26.02.2019 – в Жовківській центральній районній бібліотеці;

18.03.2019 – за заявою щодо домашнього насильства в с.Воля Висоцька Жовківського району;

25.03.2019 – Зимноводівській ОТГ;

25.03.2019 – в ДУ «Львівська установа виконання покарань №19»;

28.03.2019 – в Львівському міському центрі зайнятості;

в тому числі, надано адресну правову допомогу 11 особам з обмеженими можливостями пересування.

1.1.5. Забезпечення надання БВПД та БППД

У I кварталі 2019 року до місцевого центру звернулося 2040 осіб для надання **безоплатної правової допомоги:**

Прийнято 2040 (всього з початку року – 2040) звернень від громадян з питань НБВПД, в тому числі:

МЦ – 681;

Львівське бюро правової допомоги -76

Городоцьким бюро правової допомоги – 272;

Жовківським бюро правової допомоги – 169;

Рава-Руським бюро правової допомоги – 51.

Новояворівське бюро правової допомоги – 157

Пустомитівське бюро правової допомоги -133

Перемишлянське бюро правової допомоги -231

Яворівське бюро правової допомоги – 270

У звітному періоді видано 242 (всього з початку року – 242) наказ про НБВПД. В тому числі на представництво інтересів клієнтів 70-ма наказами уповноважено працівників Центру та бюро.

Адвокатам видано 210 доручення для надання безоплатної вторинної правової допомоги клієнтам Центру.

Відділом представництва складено 26 позовних заяв та 18 документів правового та процесуального характеру за зверненнями суб'єктів права на БВПД.

У звітному періоді працівники відділу представництва брала участь у 87 судових засіданнях, проконсультували 1 особу Пропо з числа осіб з особливими потребами, але які не могли підтвердити свою приналежність до суб'єктів права на БВПД.

За період з 01.01.2019 по 31.03.2019 року працівниками здійснювалось представництво інтересів суб'єктів права на БВПД у цивільних справах з питань права: житлового - 12, сімейного - 31, спадкового - 42.

У I кварталі 2019 року працівниками Бюро правової допомоги надано послуги з питань складення 18 документів правового характеру за зверненнями суб'єктів права на БВПД та здійснено представництво інтересів 16 осіб суб'єктів права на БВПД.

[1.2] Створення ефективної системи управління правовими знаннями та розвиток людського потенціалу правничої спільноти та партнерських мереж системи БПД

З метою ефективної реалізації інформаційної кампанії «Я маю право голосу!» в Регіональному центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області 18 лютого відбувся скайп-тренінг з питань виборчого права, який провела директор Стрийського місцевого центру, сертифікований тренер Марія Николаїшин.

У зазначеному тренінгу взяли участь фахівці Регіонального центру, працівники відділів правової інформації та консультацій; представництва місцевих центрів з надання БВПД та бюро правової допомоги.

Під час навчання *фахівці системи БПД Львівщини* дізнались про алгоритм процедури голосування на виборчій дільниці.

Так, **Марія Николаїшин** зацентрувала увагу присутніх, як молоді люди, що голосуватимуть вперше, зможуть реалізувати своє право голосу. Також вона розповіла про особливості голосування людей з обмеженими можливостями пересування.

Не оминула увагою директор Стрийського місцевого центру процедуру тимчасової зміни місця голосування: крім внутрішньо переміщених осіб, таке право мають люди, які в силу обставин перебувають поза місцем своєї виборчої адреси.

*Варто зазначити, що **Марія Ніколаїшин** напередодні скайп-навчання пройшла тренінг у рамках проекту IFES за ініціативою Директорату з прав людини, доступу до правосуддя та правової обізнаності Міністерства юстиції України.*

Проведення правопросвітницьких заходів для громад та спільнот, зокрема, щодо можливостей для вирішення правових питань; змісту основних реформ, що проводяться Урядом України

2 квітня головний спеціаліст відділу «Жидачівське бюро правової допомоги» Андрій Турчинський у залі засідань Жидачівської районної філії Львівського обласного центру зайнятості провів інформаційно-консультативну сесію у рамках реалізації плану правопросвітницької кампанії «Відповідальне батьківство». Тема заходу: «Аліменти на дитину: відповідальність за несплату, розмір, підстави та порядок нарахування».

3 квітня головний спеціаліст відділу «Дрогобицьке бюро правової допомоги» Костик Галина спільно із соціальним партнером – Дрогобицьким міськрайонним відділом філії Центру пробації у Львівській області у рамках правопросвітницької кампанії "Відповідальне батьківство" провели інформаційно-консультативну сесію «Аліменти: підстави та порядок нарахування».

Учасники заходу - особи, які відбувають покарання не пов'язане з позбавленням волі.

3 квітня у рамках проведення тематичних тижнів фахівець Сколівського бюро правової допомоги Віра Андрейків провела для хворих, які перебувають на стаціонарному лікуванні у Славській міській лікарні міні-лекцію на тему: «Безоплатне забезпечення ліками /Державні гарантії лікування рідкісних захворювань».

4 квітня начальник відділу «Жидачівське бюро правової допомоги» Ярослав Буряк у залі засідань Жидачівської районної філії Львівського обласного центру зайнятості провів лекцію для осіб з інвалідністю. Тема заходу: «Безоплатне забезпечення ліками/ Державні гарантії лікування рідкісних захворювань».

4 квітня головний спеціаліст відділу «Дрогобицьке бюро правової допомоги» Галина Костик провела для слухачів правознавчого факультету «Університету третього віку», що функціонує на базі Дрогобицького міського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг), інформаційну сесію на тему: "Безоплатне забезпечення ліками та державні гарантії лікування рідкісних захворювань".

4 квітня у приміщенні Трускавецького міського центру соціальних служб для сім'ї дітей та молоді відбувся правопросвітницький захід для дітей учасників АТО. Захід відбувся за участю головного спеціаліста відділу «Трускавецьке бюро правової

допомоги» Габрівської Софії та директора цієї установи. Фахівці провели для дітей комплексний захід на тему: «Правомірна поведінка: знаю, вмію, виконую».

4 квітня у приміщенні Трускавецької міської філії Львівського обласного центру зайнятості головний спеціаліст відділу «Трускавецьке бюро правової допомоги» Габрівська Софія провела інформаційну сесію на тему: «Законодавчі зміни в медичній сфері: Безоплатне забезпечення ліками / Державні гарантії лікування рідкісних захворювань». Учасники заходу – безробітні особи.

5 квітня головний спеціаліст відділу «Миколаївське бюро правової допомоги» Ольга Жила в рамках Всеукраїнського правопросвітницького проекту «Я маю право» у приміщенні Територіального центру соціального обслуговування Миколаївської районної державної адміністрації провела інформаційну сесію для осіб похилого віку. Тема заходу: «Безоплатне забезпечення ліками / Державні гарантії лікування рідкісних захворювань».

5 квітня у приміщенні Бориславського міського територіального центру соціального обслуговування головний спеціаліст відділу «Бориславське бюро правової допомоги» Ляхович Галина провела з працівниками даної установи інформаційну сесію на тему «Безоплатне забезпечення ліками».

5 квітня головний спеціаліст відділу «Новороздільське бюро правової допомоги» Тарас Сагайдак в рамках інформаційної кампанії «Відповідальне батьківство» спільно із психологом навчального закладу Наталією Кравців провів лекцію для студентів Новороздільського професійного ліцею на тему: «Булінг та засоби протидії йому. Відповідальність батьків за проступки дітей».

05 квітня головний спеціаліст відділу «Новороздільське бюро правової допомоги» Тарас Сагайдак в рамках проекту «Я маю право» для студентів Новороздільського професійного ліцею провів інформаційну сесію на тему: «Порядок оформлення паспорта громадянина України».

9 квітня начальник відділу «Жидачівське бюро правової допомоги» Ярослав Буряк у залі засідань Жидачівської районної філії Львівського обласного центру зайнятості провів для безробітних інформаційно – консультативну сесію на тему: «Оформлення паспорта громадянина України (у тому числі у разі відсутності свідоцтва про народження або його втрати)».

9 квітня головний спеціаліст відділу «Трускавецьке бюро правової допомоги» Габрівська Софія у приміщенні Трускавецького територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) провела правопросвітницьку лекцію для присутніх осіб літнього віку. Тема заходу: «Шляхи протидії шахрайству».

10 квітня головний спеціаліст відділу «Дрогобицьке бюро правової допомоги» Костик Галина провела з учнями Верхньогайської загальноосвітньої середньої школи інформаційні сесії. Теми заходів: «Види відповідальності неповнолітніх» та «Оформлення паспорта громадянина України у формі ID картки».

10 квітня начальник відділу «Жидачівське бюро правової допомоги» Ярослав Буряк у залі засідань Жидачівської районної філії Львівського обласного центру зайнятості провів інформаційно – консультативну сесію на тему: «Я маю право голосу».

12 квітня головний спеціаліст відділу «Новороздільське бюро правової допомоги» Тарас Сагайдак у приміщенні Новороздільської міської філії Львівського обласного центру зайнятості в рамках Всеукраїнського правопросвітницького проекту «Я маю право» провів інформаційно-консультативну сесію на тему: «Правові основи легального працевлаштування. Переваги легальної зайнятості».

16 квітня начальник відділу «Жидачівське бюро правової допомоги» Ярослав Буряк в залі засідань Жидачівської районної філії Львівського обласного центру зайнятості провів інформаційно – консультативну сесію для мешканців Жидачівського району на тему: «Право голосу».

16 квітня головний спеціаліст Сколівського бюро правової допомоги Іванна Ждек спільно із працівниками управління економічної політики Сколівської районної державної адміністрації провела правові читання на тему: «Правові аспекти започаткування власної справи». Захід відбувся у приміщенні Сколівської районної філії Львівського обласного центру зайнятості.

17 квітня у приміщенні Сколівської центральної районної бібліотеки фахівець відділу «Сколівське бюро правової допомоги» Іванна Ждек для працівників бібліотеки та її відвідувачів провела тренінг на тему «Правові механізми забезпечення гендерної рівності».

18 квітня у залі засідань Жидачівської районної філії Львівського обласного центру зайнятості у рамках правопросвітницької кампанії «Відповідальне батьківство» відбулася інформаційно-консультативна сесія «Нові правила виїзду з дитиною за кордон».

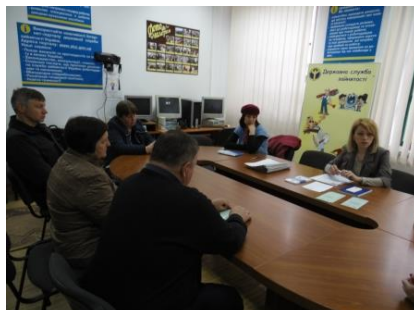
22 квітня головний спеціаліст відділу «Миколаївське бюро правової допомоги» Ольга Жила у приміщенні Миколаївської районної філії Львівського центру зайнятості провела інформаційні сесії на теми: «Порядок відкриття та застосування єдиного цифрового підпису» та «Запобігання нелегальній трудовій міграції, торгівлі людьми».

23 квітня начальник відділу «Жидачівське бюро правової допомоги» Ярослав Буряк в залі засідань Жидачівської районної філії Львівського обласного центру зайнятості провів семінар для мешканців Жидачівського району на тему: «Щодо процедури виготовлення та застосування ЕЦП».

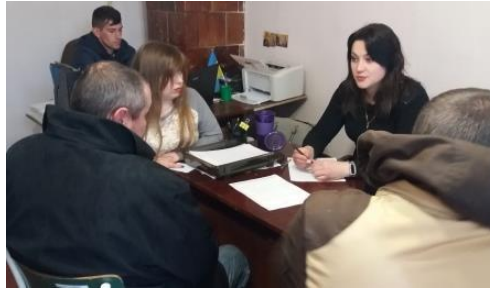
24 квітня у приміщенні Бориславської міської філії Львівського обласного центру зайнятості головний спеціаліст відділу «Бориславське бюро правової допомоги» Ляхович Галина провела лекцію на тему: «Соціально-побутове і медичне забезпечення осіб з інвалідністю».

24 квітня начальник відділу «Жидачівське бюро правової допомоги» Ярослав Буряк провів інформаційно-консультативну сесію щодо реалізації плану правопросвітницької кампанії «Відповідальне батьківство» на тему: «Щодо порядку отримання послуги «Муніципальна няня».

06 травня у приміщенні Стрийського міськрайонного сектору філії Державної установи «Центр пробації» заступник начальника відділу правопросвітництва та надання безоплатної правової допомоги Ірина Данилко провела лекцію на тему: «Порядок виготовлення ЕЦП».

06 травня головний спеціаліст відділу «Новороздільське бюро правової допомоги» Тарас Сагайдак у приміщенні Новороздільської міської філії Львівського обласного центру зайнятості провів інформаційну сесію на тему: «Переваги легальної зайнятості».

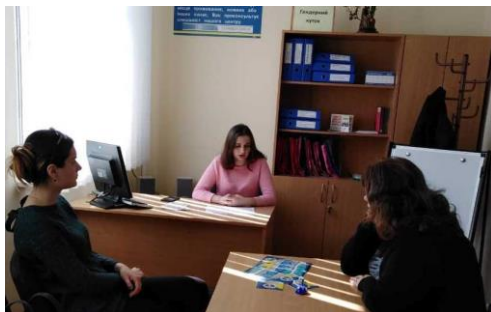
07 травня начальник відділу «Жидачівське бюро правової допомоги» Ярослав Буряк в залі засідань Жидачівської районної філії Львівського обласного центру зайнятості провів семінар на тему: «Порядок отримання ЕЦП та можливість його використання для спрощеного збору документів».

08 травня головний спеціаліст відділу «Жидачівське бюро правової допомоги» Андрій Турчинський провів інформаційно-консультативну сесію на тему: «Підстави та порядок нарахування аліментів на утримання дитини».

08 травня у приміщенні Трускавецької міської філії Львівського обласного центру зайнятості головний спеціаліст відділу «Трускавецьке бюро правової допомоги» Софія Габрівська провела лекцію: «Правові підстави стягнення аліментів» для осіб, які числяться безробітними.

08 травня заступник начальника відділу «Дрогобицьке бюро правової допомоги» Габрівський Петро провів інформаційно-консультативну сесію на тему: «Електронний цифровий підпис» для шукачів роботи у Дрогобицькому міськрайонному центрі зайнятості.

08 травня для учнів 9-11-их класів Корчинської ЗОШ І-ІІІ ст. заступник начальника відділу «Сколівське бюро правової допомоги» Віра Андрейків провела лекцію на тему: «Адміністративна та кримінальна відповідальність», під час якої діти розв'язували правові задачі та переглянули відеоролик: «Поки батьки не бачать».

10 травня в с.Козьова Сколівського району відбувся інформаційний семінар для осіб літнього віку на тему: «Як узаконити будинок без документів в сільській місцевості?» Захід провела заступник начальника відділу «Сколівське бюро правової допомоги» Віра Андрейків.

14 травня начальник відділу «Жидачівське бюро правової допомоги» Ярослав Буряк провів інформаційно-консультативну сесію для мешканців Жидачівського району на тему: «Порядок отримання ЄЦП».

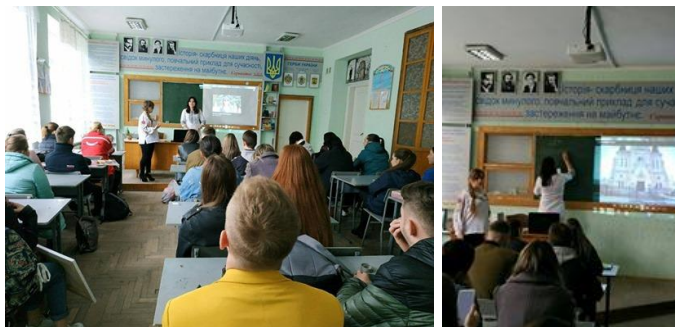
15 травня заступник начальника відділу «Сколівське бюро правової допомоги» Віра Андрейків провела інформаційний семінар на тему: «Зміцнення й збереження сім'ї». Захід відбувся в рамках правопросвітницької кампанії «Відповідальне батьківство» в приміщенні Сколівської районної філії Львівського обласного центру зайнятості.

15 травня начальник відділу «Жидачівське бюро правової допомоги» Ярослав Буряк в залі засідань Жидачівської районної філії Львівського обласного центру зайнятості провів інформаційно-консультативну на тему: «Аліменти на дитину та їх розмір».

16 травня у Стрийському вищому художньому училищі для студентів захід відбулася лекція на тему: «Попередження, запобігання та протидія торгівлі людьми». Захід провела заступник начальника відділу правопросвітництва та надання безоплатної правової допомоги Ірина Данилко.

16 травня головний спеціаліст відділу «Сколівське бюро правової допомоги» Іванна Ждек провела із працівниками сільської ради с. Тухля Сколівського району інформаційну лекцію на тему: «Оформлення електронного особистого підпису».

16 травня головний спеціаліст відділу «Жидачівське бюро правової допомоги» Андрій Турчинський в залі засідань Жидачівської районної філії Львівського обласного центру зайнятості провів інформаційно-консультативну сесію на тему: «Домашнє насильство та його прояви».

17 травня головний спеціаліст відділу «Бориславське бюро правової допомоги» Руслан Фурдзин провів правопросвітницьку лекцію для учнів 9-х класів Бориславської загальноосвітньої школи №1 на тему: «Відповідальність неповнолітніх».

17 травня головний спеціаліст відділу «Дрогобицьке бюро правової допомоги» Галина Костик провела лекцію з учнями Дрогобицької загальноосвітньої школи I-III ст. №4 на тему: «Кримінальна і адміністративна відповідальність неповнолітніх».

20 травня в приміщенні Дрогобицького МРВ з питань пробації (м.Трускавець) філії Державної установи «Центр пробації у Львівській області» головний спеціаліст відділу «Трускавецьке бюро правової допомоги» Габрівська Софія провела для підсудних облікових осіб інформаційну сесію на тему: «Протидія домашньому насильству».

21 травня у приміщенні Бориславської міської філії Львівського обласного центру зайнятості головний спеціаліст відділу «Бориславське бюро правової допомоги» Фурдзин Руслан провів тематичну лекцію з безробітними на тему: «Відповідальне батьківство».

21 травня головний спеціаліст відділу «Жидачівське бюро правової допомоги» Андрій Турчинський провів інформаційно-консультативну сесію на тему: «Розмір, підстави та порядок нарахування аліментів на дитину».

22 травня заступник начальника відділу Габрівський Петро провів інформаційно-консультативну сесію на тему: «Безпечне та здорове майбутнє праці» для шукачів роботи у Дрогобицькому міськрайонному центрі зайнятості.

22 травня головний спеціаліст відділу «Жидачівське бюро правової допомоги» Андрій Турчинський спільно з представниками Жидачівської районної філії Львівського обласного центру зайнятості провели семінар на тему: «Правовий захист осіб, які отримали статус безробітних».

22 травня головний спеціаліст відділу «Трускавецьке бюро правової допомоги» Софія Габрівська провела правопросвітницький захід з питань охорони праці для осіб, які числяться безробітними.

22 травня в Трускавецькій дитячій бібліотеці відбувся захід для дітей тему: «Територію закону не переступати», який провели головний спеціаліст відділу «Трускавецьке бюро правової допомоги» Софія Габрівська та інспектор з ювенальної превенції сектору превенції патрульної поліції Нерсесова Вероніка.

22 травня школярі міста Дрогобича мали можливість побувати на заході, під час якого вони дізналися про те, які є види кримінальної відповідальності неповнолітніх та види адміністративних стягнень. Окрім цього, вони переглянули кілька відеофільмів про долю засуджених неповнолітніх осіб, проаналізували, які фактори можуть стати причинами скоєння злочинів, обговорили спільно із лекторами, куди слід звертатися у разі, якщо стали свідками злочину. Захід спільно організували відділ – служба у справах дітей Дрогобицької міської ради, фахівці бюро та Дрогобицька громадська організація Спілка Української Молоді.

23 травня головний спеціаліст відділу «Жидачівське бюро правової допомоги» Андрій Турчинський провів семінар для осіб з обмеженими можливостями Жидачівського району на тему: «Прийняття спадщини або відмова від її прийняття».

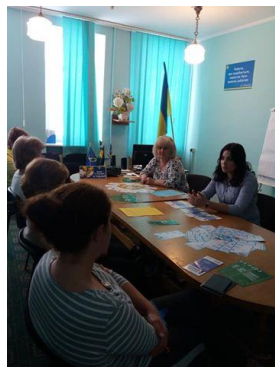
23 травня заступник начальника відділу «Сколівське бюро правової допомоги» для працівників Славської міської лікарні провела інформаційну лекцію щодо порядку проведення атестації робочих місць за умовами праці.

27 травня головний спеціаліст відділу «Новороздільське бюро правової допомоги» Тарас Сагайдак у приміщенні Новороздільської міської філії Львівського обласного центру зайнятості провів інформаційну сесію на тему: «Захист дітей, батьки яких ухиляються від сплати аліментів».

27 травня у приміщенні Бориславської міської філії Львівського обласного центру зайнятості головний спеціаліст відділу «Бориславське бюро правової допомоги» Ляхович Галина провела тематичну лекцію з безробітними на тему: «Правові та організаційні основи охорони праці».

27 травня у Стрийському міськрайонному центрі зайнятості відбулася лекція на тему: «Відповідальне батьківство». Захід для осіб, які мають статус безробітних, провела Ірина Данилко заступник начальника відділу правопросвітництва та надання безоплатної правової допомоги.

28 травня головний спеціаліст відділу «Жидачівське бюро правової допомоги» Андрій Турчинський провів інформаційно-консультативну сесію на тему: «Порядок отримання ЕЦП та можливість його використання в отриманні документів через відповідні онлайн сервіси органів державної влади».

28 травня для слухачів правознавчого факультету «Університету третього віку» на базі Дрогобицького міського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) відбувся захід на тему: «Права споживача житлово-

комунальних послуг». Захід провела головний спеціаліст відділу «Дрогобицьке бюро правової допомоги» Костик Галина.

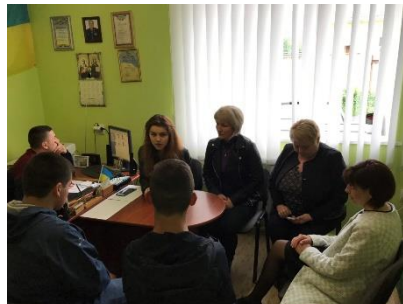
29 травня відбувся комплексний захід в деяких правоохоронних та соціальних інституціях в рамках акції «Ми стоїмо на сторожі прав дитини». Його одночасно організували та провели працівники місцевого центру й бюро правової допомоги, які знаходяться у територіальній юрисдикції місцевого центру. Соціальними партнерами стали, зокрема, відділи поліції Головного управління Національної поліції у Львівській області, суди, служби у справах дітей, центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, служби пробації, відділи прокуратури, виконавчі служби, державні органи реєстрації цивільного стану.

30 травня головний спеціаліст відділу «Бориславське бюро правової допомоги» Ляхович Галина спільно із соціальними партнерами провели правопросвітницький захід на тему: «Права дітей» в дитячому будинку «Оріана».

31 травня головний спеціаліст відділу «Дрогобицьке бюро правової допомоги» Костик Галина спільно із соціальним партнером – Дрогобицьким міськрайонним відділом філії Центру пробації у Львівській області провели бесіду на тему: «Права дітей і кримінальна відповідальність неповнолітніх» з підлітками схильними до девіантної поведінки.

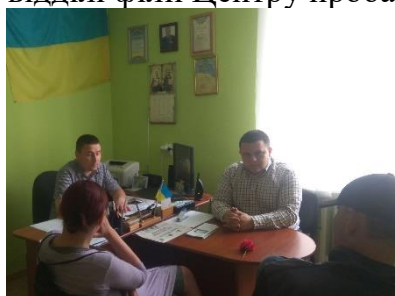
03 червня головний спеціаліст відділу «Дрогобицьке бюро правової допомоги» Костик Галина та директор Стрийського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Марія Николаїшин спільно із партнерами Дрогобицькою організацією Спілка Української Молоді провели правову ігroteку для дітей. Захід відбувся у Дрогобицькому добровільному товаристві захисту дітей та молоді з інвалідністю «Надія».

04 червня начальник відділу «Жидачівське бюро правової допомоги» Ярослав Буряк провів інформаційно-консультативну сесію на тему: «Аліменти на дитину та їх розмір».

05 червня про важливість відповідального ставлення до батьківських обов'язків розповів заступник начальника відділу «Дрогобицьке бюро правової допомоги» Габрівський Петро під час інформаційно-консультативної сесії, що відбулася у Дрогобицькому міськрайонному відділі філії Центру пробації у Львівській області.

05 червня головний спеціаліст відділу «Трускавецьке бюро правової допомоги» Софія Габрівська провела інформаційно-консультативну сесію на тему: «Електронно-цифровий підпис: правове регулювання, порядок отримання та застосування» у приміщенні Стебницької міської філії Львівського обласного центру зайнятості.

06 червня головний спеціаліст відділу «Жидачівське бюро правової допомоги» Андрій Турчинський провів інформаційно-консультативну сесію для мешканців Жидачівського району на тему: «Порядок отримання ЕЦП».

07 червня відбулася лекція в рамках проекту «Відповідальне батьківство», під час якої ознайомили з алгоритмом дій при підписанні договору з «Муніципальною нянею». Захід провели заступник начальника відділу «Сколівського бюро правової допомоги» Віра Андрейків спільно з працівником центру зайнятості.

07 червня в приміщенні Трускавецького міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді відбувся правопросвітницький захід на тему: «Все про відповідальність неповнолітніх» для дітей учасників АТО та дітей, які опинились у складних життєвих обставинах. Захід провели головний спеціаліст відділу «Трускавецьке бюро правової допомоги» Габрівська Софія спільно із партнерами.

10 червня у приміщенні Моршинської міської філії Львівського обласного центру зайнятості відбулася інформаційна сесія на тему «Правові основи охорони праці». Захід повела директор центру Марія Николаїшин.

11 червня відбулася інформаційно-консультативна сесія для мешканців Жидачівського району на тему: «Реформи уряду України у соціальній сфері. Пенсійна реформа». Захід провів головний спеціаліст відділу «Жидачівське бюро правової допомоги» Андрій Турчинський.

11 червня головний спеціаліст відділу «Миколаївське бюро правової допомоги» Ольга Жила у приміщенні Миколаївської районної філії Львівського центру зайнятості провела лекцію на тему: «Відповідальне батьківство».

12 червня відбувся семінар для мешканців Жидачівського району на тему: «Розмір, підстави та порядок нарахування аліментів на утримання дитини». Захід

провів головний спеціаліст відділу «Жидачівське бюро правової допомоги» Андрій Турчинський.

12 червня в приміщенні Трускавецького територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) головний спеціаліст відділу «Трускавецьке бюро правової допомоги» Софія Габрівська провела інформаційну сесію на тему: «Електронний цифровий підпис» для колективу даної установи.

14 червня відбулася інформаційно-консультативна сесія для мешканців Жидачівського району на тему: «Розміри земельних ділянок, що безоплатно передаються громадянам». Захід провів головний спеціаліст відділу «Жидачівське бюро правової допомоги» Андрій Турчинський.

18 червня у приміщенні Бориславської міської філії Львівського обласного центру зайнятості головний спеціаліст відділу «Бориславське бюро правової допомоги» Фурдзин Руслан провів тематичну лекцію з безробітними на тему: «Відповідальне батьківство».

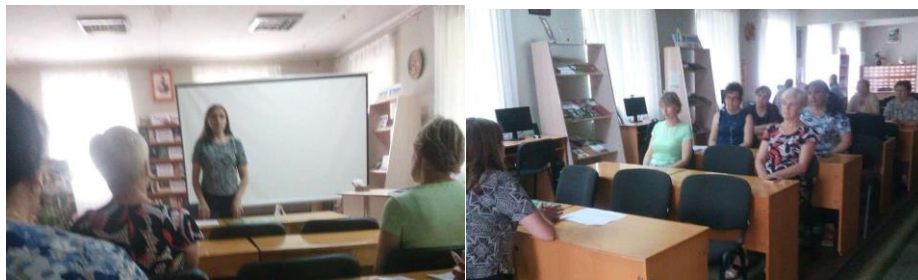
19 червня у с. Млиньська Жидачівського району начальник відділу «Жидачівське бюро правової допомоги» Ярослав Буряк провів навчання з працівниками сільської ради на тему: «Про розміри, підстави та порядок нарахування аліментів на утримання дитини; нових правил виїзду з дитиною за кордон; порядок отримання послуги «Муніципальна няня».

21 червня в залі засідань Жидачівської районної філії Львівського обласного центру зайнятості відбулася інформаційно-консультативна сесія на тему: «Порядок отримання ЕЦП». Захід провів начальник відділу «Жидачівське бюро правової допомоги» Ярослав Буряк.

21 червня відбулась інформаційна сесія: «Правові основи протидії домашньому насильству» для трудового колективу Трускавецької центральної бібліотеки. Захід провела головний спеціаліст відділу «Трускавецьке бюро правової допомоги» Софія Габрівська.

25 червня в залі засідань Жидачівської районної філії Львівського обласного центру зайнятості відбулася інформаційно-консультативна сесія на тему: «Українське законодавство, щодо пільг для учасників бойових дій». Захід провів начальник відділу «Жидачівське бюро правової допомоги» Ярослав Буряк.

20 червня у Стебницькій міській філії Львівського обласного центру зайнятості, а також у Дрогобицькому міськрайонному центрі зайнятості відбулися заходи про важливість дотримання працедавцями та працівниками законодавства про працю, у тому числі вимог до належних умов праці та охорони праці. Захід провів заступник начальника відділу «Дрогобицьке бюро правової допомоги» Петро Габрівський.

21 липня головний спеціаліст відділу «Трускавецьке бюро правової допомоги» Софія Габрівська провела семінар для безробітних на тему «Як правильно реалізувати право голосу», який відбувся в приміщенні Трускавецької міської філії Львівського обласного центру зайнятості.

26 липня заступник начальника відділу право просвітництва та надання правової допомоги Ірина Данилко провела інформаційний семінар на тему: «Запобігання нелегальній трудовій міграції, торгівлі людьми, експлуатації дитячої праці».

26 червня в залі засідань Жидачівської районної філії Львівського обласного центру зайнятості відбувся семінар на тему: «Порядок отримання послуги Муніципальна няня». Захід провів начальник відділу «Жидачівське бюро правової допомоги» Ярослав Буряк.

27 червня головний спеціаліст відділу «Миколаївське бюро правової допомоги» Ольга Жила провела інформаційну сесію для осіб з інвалідністю по зору на тему: «Права особи з інвалідністю».

27 червня в залі засідань Жидачівської районної філії Львівського обласного центру зайнятості відбулася інформаційно-консультативна сесія на тему: «Способи оскарження порушень виборчих прав». Захід провів начальник відділу «Жидачівське бюро правової допомоги» Ярослав Буряк.

За звітний період фахівцями Центру було проведено 66 комунікаційних, інформаційних, правопросвітницьких заходів, забезпечено роботу 37 мобільних пунктів консультування. Серед них:

1. Роботу дистанційного пункту консультування на базі Сокальського міськрайонного відділу філії Державної установи «Центр пробації» забезпечила 1 квітня фахівець Сокальського бюро правової допомоги Червоноградського МЦ з надання БВПД Ольга Пирська. Громадяни, котрих було умовно засуджено до позбавлення волі, задавали питання про порядок працевлаштування, нарахування субсидії на оплату комунальних послуг та спожитих енергоносіїв, про захист прав споживачів, порядок приватизації земельної ділянки. Ольга Пирська розповіла також про те, які категорії громадян мають право на безоплатну вторинну правову допомогу та ознайомила співрозмовників з переліком документів, котрі слід надати для можливості отримання безоплатних послуг адвоката або представника центру БВПД.

2. Під час роботи мобільного пункту консультування на базі Сокальського міськрайонного відділу філії Державної установи «Центр пробації» (м. Червоноград) Марія Федоряк та Наталія Гудзик, фахівці Червоноградського МЦ з надання БВПД,

розповідали умовно засудженим до позбавлення волі про те, яким чином слід погашати заборгованість за кредитним договором перед банком, що перебуває у стадії ліквідації. Громадяни запитували, як оформити реструктуризацію кредиту та чи можна виплатити його достроково. Окрім цього, підопічні органу пробації цікавилися особливостями процедури розірвання шлюбу та спадкування нерухомого майна. Мобільний пункт консультування працював у понеділок, 1 квітня.

3. Мобільний пункт консультування працював у приміщенні Червоноградського територіального центру соціального обслуговування у четвер, 4 квітня. Фахівці Червоноградського МЦ з надання БВПД Тетяна Яструб та Наталія Гудзик відповідали на запитання підопічних установи та соціальних працівників про особливості поділу майна подружжя, що є об'єктом права спільної сумісної власності, під час процедури розірвання шлюбу, про обов'язок повнолітніх дітей утримувати своїх батьків, в тому числі про сплату аліментів на батьків, а також про те, яким чином можна стати донором крові. Не оминули увагою учасники заходу і найактуальніших на теперішній час питань монетизації субсидій на сплату комунальних послуг та осучаснення пенсій.

4. Про особливості притягнення неповнолітніх до відповідальності за вчинення адміністративних правопорушень фахівець Соснівського бюро правової допомоги Червоноградського МЦ з надання БВПД Світлана Тарасенко спілкувалася із дев'ятикласниками загальноосвітньої школи №14. Захід відбувся у п'ятницю, 5 квітня. Під час заняття школярі дізналися актуальну інформацію про вік, із якого настає адміністративна відповідальність, види стягнень за скоєння різноманітних

правопорушень, а також порозв'язували правові задачі на основі реальних життєвих ситуацій.

5. Правовий десант Червоноградського МЦ з надання БВПД побував у селі Тартаків Сокальського району у вівторок, 9 квітня. В кабінеті секретаря сільської ради фахівець Центру Ольга Пирська відповідала на питання мешканців Тартакова, а зокрема людей похилого віку, про особливості оформлення договорів дарування нерухомого і рухомого майна та заповітів, підписання договору довічного утримання, подання документів для отримання почесного звання «Мати-героїня», оформлення державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям та одноразової допомоги від районної ради на лікування. Також Ольга Пирська провела робочу зустріч із сільським головою Тартакова Степаном Орловським, під час якої було досягнуто попередньої домовленості про необхідність підготовки та подання на розгляд сесії сільської ради програми надання безоплатної правової допомоги мешканцям сіл Татраків, Бірки, Копитів і Романівка. В цей же час фахівці Центру Христина Уманська та Андрій Дікальчук спілкувалися з учнями Тартаківської загальноосвітньої школи I-III ступенів. Для початку старшокласникам було запропоновано зіграти у «Правову монополію». Під час цієї інтелектуальної гри юнаки та дівчата отримали чудову нагоду перевірити свої знання із Конституції та основних кодексів і законів України. Мандруючи ігровим полем, школярі відповідали також на питання, що стосувалися функцій та повноважень різних органів державної влади, сімейного і спадкового права, принципів ведення підприємницької діяльності. А згодом разом із фахівцями Центру обговорили вкрай актуальну тему запобігання булінгу та відповідальності за його вчинення.

6. Роботу дистанційного пункту консультування 10 квітня в приміщенні Сокальської центральної районної бібліотеки ім. В. Бобинського забезпечила фахівець Сокальського бюро правової допомоги Червоноградського МЦ з надання БВПД Ольга

Пирська. Постійним відвідувачам установи вона детально розповіла про монетизацію субсидій, а зокрема про те, як правильно використовувати отримані від держави кошти на сплату комунальних послуг. Також відповідала на питання щодо часових меж сплати за житлово-комунальні послуги та порядку нарахування пені за їх невчасну оплату. Ольга Пирська розповіла також про те, які категорії громадян мають право на безоплатну вторинну правову допомогу та ознайомила співрозмовників з переліком документів, котрі слід надати для можливості отримання безоплатних послуг адвоката або представника центру БВПД.

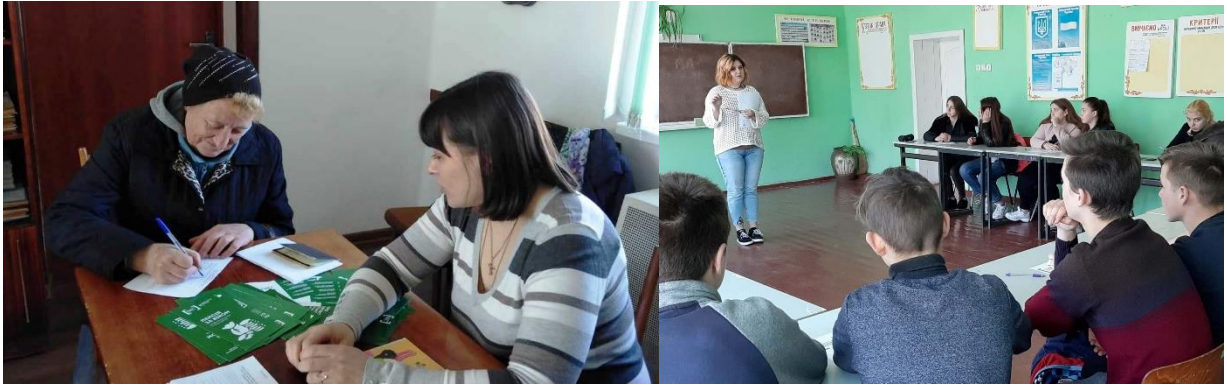
7. Інтерактивна лекція з аналізом практичних кейсів на тему «Сімейне та спадкове право» відбулася у четвер, 11 квітня, в актовому залі Червоноградської загальноосвітньої школи №4. Фахівці Червоноградського МЦ з надання БВПД Марія Федоряк та Андрій Дікальчук розповіли старшокласникам про такі основні конституційні та галузеві принципи сімейного права як рівність учасників сімейних відносин, недопустимість державного або іншого втручання у сімейне життя, державна охорона сім'ї, материнства, батьківства, свобода та добровільність укладення шлюбу, принцип одношлюбності (моногамії), принцип визнання шлюбу, зареєстрованого в державному органі реєстрації актів цивільного стану, свобода розірвання шлюбу, пріоритет сімейного виховання дітей та інші. Після теоретичної частини заняття присутні взялися за аналіз конкретних життєвих ситуацій. Спілкувалися зокрема про належне та неналежне виконання батьківських обов'язків щодо дітей, права неповнолітніх, примушування дітей до праці, поширення сімейного права на прийомні родини, фінансові аспекти укладення шлюбу та пов'язаних із цією подією церемоній, право на вибір прізвища для чоловіка, дружини і дітей, спадкування майна, право на виїзд неповнолітніх за кордон та чимало іншого. Старшокласники активно коментували озвучені життєві ситуації та висловлювали чимало думок щодо їхнього можливого вирішення. І оскільки більшість їх відповідей були вірними у повному обсязі або ж із частковими уточненнями, маємо вагомі підстави сподіватися на те, що у дорослому житті вони допускатимуть якомога менше помилок.

8. Мобільний пункт консультування працював у п'ятницю, 12 квітня, у бібліотеці-філії №5 (місто Соснівка) Червоноградської централізованої бібліотечної системи. Фахівець Соснівського бюро правової допомоги Червоноградського МЦ з надання БВПД Світлана Тарасенко відповідала на питання відвідувачів та працівників установи щодо процедури монетизації субсидій і необхідності вчасного розрахунку за отримані комунальні послуги та спожиті енергоносії, а також можливості нарахування пені в разі виникнення заборгованості, різниці між договором дарування нерухомого майна та заповітом, осучаснення пенсій. Мешканців міста турбує також питання можливого закриття Соснівської міської лікарні, яка на теперішній момент є структурним підрозділом комунального підприємства «Центральна міська лікарня Червоноградської міської ради». А тому вони задавали питання про доцільність скерування колективних звернень до загальнодержавних та обласних органів влади щодо необхідності збереження цього медичного закладу.

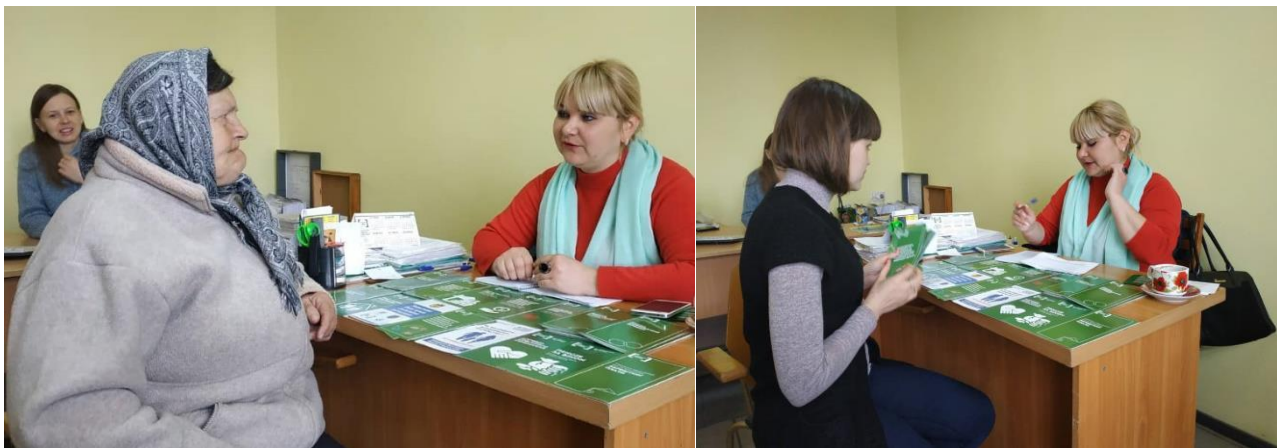
9. Правовий десант Червоноградського МЦ з надання БВПД побував у селі Варяж у понеділок, 15 квітня. У приміщенні сільської ради фахівець Сокальського бюро правової допомоги Ольга Пирська відповідала на питання мешканців. Стосувалися вони спадкування нерухомого та рухомого майна, складання заповіту, підписання договору довічного утримання, оформлення державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям та субсидії на сплату енергоносіїв і комунальних послуг, розрахунків за оренду земельних ділянок сільськогосподарського призначення. В той же час фахівець Сокальського бюро правової допомоги Христина Уманська спілкувалася зі старшокласниками місцевої загальноосвітньої школи. Говорили про переваги та недоліки професії юриста, розгадували правовий кросворд «основи юриспруденції», а також аналізували причини виникнення булінгу в навчальних закладах та механізми притягнення кривдників до відповідальності.

10. Із комплексною ініціативою «Правовий десант» фахівці Сокальського бюро правової допомоги Червоноградського МЦ з надання БВПД Ольга Пирська та Христина Уманська завітали у середу, 17 квітня, до села Скоморохи. Під час роботи мобільного пункту консультування у приміщенні сільської ради мешканці розпитували про порядок спадкування нерухомого та рухомого майна, в тому числі земельних паїв, зняття з реєстрації місця проживання особи, котра вже тривалий час перебуває за кордоном, особливості монетизації субсидії на сплату комунальних послуг та спожитих енергоносіїв, а також порушення екологічних норм. В цей же час у місцевій загальноосвітній школі учні молодших класів засвоювали інформацію про те, якими правами вони володіють від народження. Під час тематичної бесіди з елементами гри хлопці та дівчата дружно розгадували правові загадки, розмірковували над тим, у яких правах дорослі в жодному разі не мають їх обмежувати, а також згадували про правила поведінки під час перебування у школі.

11. Кожну третю середу місяця у Великомоствіській міській раді працює дистанційний пункт консультування Червоноградського МЦ з надання БВПД. 17 квітня фахівець Соснівського бюро правової допомоги Світлана Тарасенко спілкувалася з мешканцями нещодавно створеної об'єднаної територіальної громади. Найбільше людей цікавили питання переоформлення права власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення, процедури складення заповіту та підписання договору між комунальним підприємством та громадською організацією. Розпитували громадяни також про те, якими є обов'язки працівників територіальних центрів соціального обслуговування та як правильно розпоряджатися коштами, отриманими внаслідок процедури монетизації субсидій.

12. Черговий перегляд документального фільму про права людини в рамках діяльності Кіноклубу DocudaysUA при Червоноградському МЦ з надання БВПД відбувся в п'ятницю, 19 квітня, у приміщенні загальноосвітньої школи №14. На початку заходу старшокласники взяли участь у невеличких імпрровізованих виборах. Голосували за одну із двох тем — музика або футбол. А оскільки голоси розподілилися порівну (9 на 9), визначати тему заходу довелося вчителям. Вони обрали футбол. Тож усі присутні переглянули дуже яскраву та емоційно насичену стрічку під назвою «Габріель повідомляє з чемпіонату світу». Обговорення фільму було майже таким же гострим, як і висвітлені у ньому проблеми. Модератор кіноклубу Андрій Дікальчук запропонував присутнім порозмірковувати над тим, що важливіше — долі звичайних людей чи проведення світового спортивного форуму на високому рівні? Чому влада Бразилії витратила мільярди доларів на спорудження величезних новітніх стадіонів і проігнорувала прохання облаштувати футбольні поля для дітей із бідних родин? Наскільки сильним є зв'язок між відсутністю закладів дозвілля для молоді і поширенням наркоманії? Думок було висловлено багато, причому часто протилежних, та наприкінці обговорення учасники дійшли важливого висновку: потрібно не лише вміти висловити свою позицію, але й уважно слухати і сприймати своїх співрозмовників. Цього ж дня дев'ятикласники Червоноградської загальноосвітньої школи №14 завітали до Соснівського бюро правової допомоги. Після ознайомчої екскурсії, яку провела фахівець бюро Світлана Тарасенко, школярі спробували свої сили у новій інтелектуальній грі «Правова монополія». Пересуваючись ігровим полем, юнаки та дівчата розв'язували задачі на основі реальних кейсів, більшість з яких стосувалася особливостей втілення сімейного права.

13. Із комплексною ініціативою «Правовий десант» фахівці Червоноградського МЦ з надання БВПД Марія Федоряк та Світлана Тарасенко завітали у понеділок, 22 квітня, до села Острів Сокальського району. Під час роботи мобільного пункту консультування мешканці зверталися із питаннями щодо процедури спадкування

нерухомого та рухомого майна, осучаснення пенсій, оформлення соціальної допомоги матері-одиначці, особливостей перетину українсько-польського кордону. Також працівники Центру провели робочу зустріч з сільським головою Острова Іваном Дидаком, під час якої обговорили питання можливих шляхів покращення взаємодії з органами державної влади та майбутнього формування об'єднаної територіальної громади. Цього ж дня в приміщенні загальноосвітньої школи села Острів Марія Федоряк та Світлана Тарасенко провели правопросвітницькі заходи для учнів 3-4 та 10-11 класів. З молодшими школярами фахівці спілкувалися про права, якими кожна людина володіє від народження, а із старшокласниками — про запобігання проявам булінгу та відповідальність за його вчинення.

14. З нагоди Всесвітнього дня книг і авторського права 23 квітня у Львівській організації Національної спілки письменників України відбулась правопросвітницька бесіда за участі фахівців системи безоплатної правової допомоги Львівщини з авторами та видавцями. Обговорили актуальні питання для авторів: що таке презумпція авторства, як захистити право на ідею, що являє собою виключне право на використання твору і особисте немайнове право автора? Уляна Мацько, представниця Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області, коротко презентувала діяльність системи БПД на Львівщині та правопросвітницькі тематичні тижні, що проводяться Центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Андрій Дікальчук, фахівець Червоноградського місцевого центру з надання БВПД, нагадав письменникам про те, як зареєструвати авторське право, навів цікаві приклади з міжнародної та української судової практики (зокрема щодо резонансного випадку із придбанням видавництвом «Кальварія» прав на публікацію книги «Маленький принц Антуана де Сент-Екзюпері»). У завершальній частині заходу члени спілки письменників задавали фахівцям системи БВПД різнопланові питання щодо можливостей захисту своїх авторських прав та отримали на них вичерпні відповіді.

15. Про структуру органів влади та органів місцевого самоврядування, повноваження посадових осіб та депутатів, сфери відповідальності, налагодження співпраці говорили, дискутували учасники тренінгу «Структура та повноваження органів влади та органів місцевого самоврядування: інструменти контролю та впливу», що відбувся 23 квітня в рамках проекту Територія права, який реалізується громадською організацією «Молодіжний ініціативний центр» у співпраці із Червоноградський місцевий центр з надання БВПД в рамках програми «Права людини та правосуддя» Міжнародного фонду «Відродження». Учасники проекту – бібліотекарі Червоноградської централізованої бібліотечної системи – мали можливість не тільки проаналізувати задекларовані теми, а й повправлятися в усній та письмовій комунікації, критично оцінити свої навички та навички колег, визначити оптимальні прийоми, які допомагають досягати результату у спілкуванні з депутатами місцевих рад, представниками органів виконавчої влади, ЗМІ тощо. Особливу увагу учасники приділили практичній роботі – формуванню скарг, пропозицій, запитів, адже, при грамотному оформленні вони стають дієвими механізмами захисту прав.

16. 25 квітня у приміщенні Червоноградського МЦ з надання БВПД відповідно до меморандуму із КП «Центр первинної медико-санітарної допомоги міста Червонограда» традиційно працювала психологічна приймальня для учасників АТО/ООС, жертв насильства в сім'ї та булінгу. Прийом громадян проводила психолог «Клініки, дружньої до молоді» Наталія Дячук.

17. Дистанційний пункт консультування на базі Сокальського міськрайонного відділу філії Державної установи «Центр пробації» працював у середу, 1 травня. Фахівець Червоноградського МЦ з надання БВПД Ольга Пирська відповідала на питання умовно засуджених до позбавлення волі про відповідальність за порушення громадського порядку, порядок оплати за комунальні послуги та спожиті енергоносії. Ольга Пирська розповіла також про те, які категорії громадян мають право на отримання безоплатної вторинної правової допомоги та ознайомила співрозмовників з переліком документів, котрі слід надати для можливості отримання безоплатних послуг адвоката або представника центру БВПД.

18. Про переваги легального працевлаштування та найпоширеніші види порушень прав людей, котрі отримують заробітну плату «у конверті», йшла мова під час тематичного семінару на базі Червоноградської філії Львівського обласного центру зайнятості у вівторок, 7 травня. Фахівці місцевого центру з надання БВПД Марія Федоряк та Вікторія Скаб'як розповіли безробітним про те, які проблемні питання доводиться вирішувати мешканцям нашого міста, роботодавці яких порушували Кодекс законів про працю України та не виконували усіх передбачених чинним законодавством обов'язків по відношенню до своїх працівників. Учасники семінару отримали також інформацію про те, які категорії громадян мають право на безоплатну вторинну правову допомогу та які документи слід надати для можливості отримання безоплатних послуг адвоката або працівника центру БВПД.

19. Ветеран Великої вітчизняної війни Ганна Валер'янівна Феногенова мешкає на останньому поверсі багатоповерхового житлового будинку у місті Соснівці. В 2012 році на стелі її квартири почали з'являтися плями від води. Виявилося, що протікає дах. З цього часу пані Ганна написала вже чимало звернень на ім'я міського голови Соснівки та директора комунального підприємства «Соснівкахитлокомунсервіс» з проханням ліквідувати цю аварійну ситуацію. Після надходження цих звернень комунальники періодично проводили на даху будинку різні ремонтні роботи, проте остаточно усунути аварію досі так і не змогли. Тому Ганна Валер'янівна звернулася за консультацією до фахівця Соснівського бюро правової допомоги Червоноградського МЦ з надання БВПД Світлани Тарасенко. Оскільки пенсіонерці виповнилося уже 86 років та через поважний вік і проблеми зі здоров'ям вона не має змоги самотійно пересуватися на

значні відстані, 7 квітня Світлана Тарасенко завітала до неї додому для надання адресної правової допомоги. Юрист ознайомилася із наданими зверненнями та отриманими відповідями і проконсультувала громадянку щодо можливого захисту своїх прав та законних інтересів з допомогою подання судового позову про неналежне виконання обов'язків балансоутримувачем багатоквартирного будинку - комунальним підприємством «Соснівкажитлокомунсервіс».

20. У першу середу кожного місяця фахівці Червоноградського МЦ з надання БВПД забезпечують роботу дистанційного пункту консультування на базі бібліотеки-філії №1, що знаходиться у старій частині міста за адресою вулиця Святого Володимира, 4. 8 травня відвідувачі установи розпитували у працівників Центру Тетяни Яструб та Марії Федоряк про те, як домогтися проведення ремонту стаціонарного телефону, який вже кілька тижнів не працює через аварію на лінії зв'язку, до кого звернутися, аби забезпечити належне виконання припису Державної виконавчої служби, як діяти у разі невиконання рішення суду про повернення грошей, наданих у борг, а також щодо підготовки судового позову про відшкодування моральної та матеріальної шкоди.

21. Яким чином подолати байдуже ставлення школярів до знущання над однолітками та молодшими дітьми? Як зрозуміти, що відчувають учасники процесу цькування — агресор, жертва та свідки? Якими є їхні мотиви? Чому остаточний штраф за вчинення булінгу може бути у десятки разів вищим від тих сум, які вказані у законодавчих нововведеннях? Відповіді на ці питання шукали восьмикласники загальноосвітньої школи №12 з допомогою директора Червоноградського МЦ з надання БВПД Наталії Костишин у п'ятницю, 10 травня. Коротка теоретична частина бесіди продовжилася виконанням практичних завдань, під час яких школярі мали нагоду поміряти на себе ролі усіх учасників процесу цькування та зрозуміти, чому не варто замовчувати такі випадки. А згодом восьмикласники детально засвоїли ще й інформацію про те, яким чином діяти в разі виявлення випадків булінгу, до кого звертатися за допомогою та яку відповідальність доведеться понести ініціаторам булінгу і педагогам, які вирішать приховувати випадки знущання одних учнів над іншими.

22. 10 травня відбулася робоча зустріч директора Червоноградського МЦ з надання БВПД з міським головою м. Сокаль Вадимом Кондратюком. Основне питання, яке обговорювалося під час зустрічі – прийняття Сокальською міською радою Програми правової просвіти мешканців Сокаля, підготовленої фахівцями міської ради спільно з Сокальським бюро правової допомоги.

23. Мобільний пункт консультування на базі міськрайонного відділу філії Державної установи «Центр пробації» працював у понеділок, 13 травня. Фахівці Червоноградського МЦ з надання БВПД Марія Федоряк та Наталія Гудзик відповідали на питання громадян, котрих було умовно засуджено до позбавлення волі, про особливості процедури підтвердження статусу багатодітної сім'ї, примусове стягнення заборгованості за кредитним договором та переваги офіційного працевлаштування. Окрім того, працівники Центру розповіли своїм співрозмовникам про притягнення до відповідальності за порушення громадського порядку.

24. Десятикласники Сокальської загальноосвітньої школи №5 отримали змогу розширити свої знання щодо внутрішніх та зовнішніх функцій держави, а також повноважень різних гілок влади з допомогою інтелектуальної гри «Правова монополія». У вівторок, 14 травня, правопросвітницький захід для них провела фахівець Сокальського бюро правової допомоги Червоноградського МЦ з надання БВПД Христина Уманська. Під час гри школярі розв'язували правові завдання на основі реальних життєвих ситуацій, спільно визначали, до якого саме органу влади та у якій формі слід звертатися в разі виникнення різноманітних труднощів. Не оминули

увагою учасники заняття також інформації про повноваження правоохоронних органів, судів, засобів масової інформації та громадських формувань.

25. Із комплексною ініціативою «Правовий десант» фахівці Червоноградського МЦ з надання БВПД Світлана Тарасенко та Андрій Дікальчук завітали у вівторок, 14 травня, до села Волсвин Сокальського району. Учням молодших класів Волсвинської загальноосвітньої школи І-ІІ ступенів працівники центру запропонували поспілкуватися про права, якими кожна людина володіє від моменту народження. Діти залюбки відповідали на різні питання та розмірковували над тим, як саме повинні втілюватися в життя їхні права на ім'я, громадянство, житло, отримання інформації, захист здоров'я та інші. А з учнями восьмих та дев'ятих класів фахівці МЦ розмовляли про булінг та відповідальність за його вчинення. Після теоретичної частини заняття школярі у групах розв'язували правові завдання на основі реальних життєвих ситуацій, визначали мотиви та відчуття різних учасників процесу цькування, а згодом аналізували нещодавно запроваджені зміни до законодавства, які передбачають відповідальність за вчинення булінгу для агресорів та педагогів, які намагатимуться приховати випадки знущань над своїми вихованцями. Світлана Тарасенко та Андрій Дікальчук забезпечили також роботу мобільного пункту консультування на базі Волсвинської школи. Мешканці села зверталися за консультаціями з приводу спадкування земельних ділянок сільськогосподарського призначення, оформлення пілг для багатодітної родини, відновлення здоров'я з санаторно-курортних закладах, особливостей монетизації субсидій на оплату спожитих енергоносіїв.

26. Наскільки тісно пов'язані між собою прояви насильства в сім'ї та випадки булінгу? Чи обов'язково дитина, до думки якої не прислухаються батьки, буде намагатися реалізувати своє прагнення до самовираження через приниження слабших? Як спрямувати енергію потенційних булерів у позитивне русло? Відповіді на ці питання вчителі основ здоров'я та практичні психологи загальноосвітніх шкіл Червонограда шукали з допомогою директора Червоноградського МЦ з надання БВПД Наталії

Костишин та фахівця центру Андрія Дікальчука у середу, 15 травня. Захід відбувся у приміщенні ЧЗШ №9. Спочатку педагоги спільно визначали причини виникнення сімейного насильства та булінгу, розмірковували над мотивами, які спонукають агресорів до вчинення протиправних дій. А згодом з допомогою виконання практичних рольових завдань намагалися відчувати на собі емоції різних учасників процесу знущання та віднайти найефективніші способи запобігання булінгу та реакції на його появу в учнівському середовищі. Окрему увагу учасники семінару приділили аналізу нещодавніх змін до законодавства, у яких прописано механізми реагування вчителів та керівників навчальних закладів на випадки знущання одних дітей над іншими, а також видам і розмірам покарання, які передбачені за булінг, вчинений однією людиною, групою осіб та за повторення протиправних дій протягом року.

27. Правовий десант Червоноградського МЦ з надання БВПД працював у тисячолітньому місті Белз Сокальського району в четвер, 16 травня. Спочатку фахівці центру Марія Федоряк і Андрій Дікальчук зустрілися із учнями десятого та одинадцятого класів Белзької опорного закладу загальної середньої освіти I-III ступенів. Розмовляли про особливості притягнення неповнолітніх до адміністративної та кримінальної відповідальності. Спільно пригадавши основні законодавчі норми, які регулюють цю сферу суспільних відносин, школярі взялися за розв'язування правових задач на основі реальних подій. Під час аналізу описаних життєвих ситуацій юнаки та дівчата засвоїли інформацію про те, яке покарання загрожує за порушення громадського порядку, недотримання тиші у нічний час, розпивання алкогольних напоїв і паління у громадських місцях та інші поширені адмінпорушення. Старшокласники задавали питання щодо необхідності отримання дозволу на відеозйомку людини, яка перебуває у громадському місці, а також особливостей спілкування з працівниками поліції у разі затримання неповнолітнього на місці вчинення адміністративного правопорушення. Згодом фахівці центру забезпечили роботу дистанційного пункту консультування на центральній площі Белза. Громадяни зверталися за консультаціями з приводу незаконної відмови у виділенні земельного паю, завершення процедури приватизації об'єкту комунальної власності, оформлення документів на земельну ділянку для здійснення індивідуального житлового будівництва, осучаснення пенсій та особливостей монетизації субсидій на оплату комунальних послуг та енергоносіїв.

28. Роботу дистанційного пункту консультування на базі Сокальської центральної районної бібліотеки ім. В. Бобинського забезпечила фахівець Сокальського бюро правової допомоги Червоноградського МЦ з надання БВПД Ольга Пирська у четвер, 16 травня. Вона відповіла на питання відвідувачів та працівників установи про порядок оплати за спожиті комунальні послуги в разі отримання субсидії готівковими коштами або на банківський рахунок, спадкування земельної ділянки (паю), оформлення договору оренди земельної ділянки, порядку укладення договору дарування, а також оформлення візи для виїзду у США. Ольга Пирська розповіла також про те, які категорії громадян мають право на отримання безоплатної вторинної правової допомоги та ознайомила співрозмовників з переліком документів, котрі слід надати для можливості отримання безоплатних послуг адвоката або представника центру БВПД.

29. Для чого існує суд? Якими є основні повноваження органів судової влади? Як відбувається судові засідання, хто бере у ньому участь та чи можна домогтися скасування рішення суду, якщо одна із сторін вважає його незаконним? Відповіді на ці питання восьмикласники Сокальської загальноосвітньої школи №5 шукали з допомогою фахівця Сокальського бюро правової допомоги Червоноградського МЦ з надання БВПД Христини Уманської в понеділок, 20 травня. Під час тематичної зустрічі школярі засвоїли нову для них інформацію про особливості роботи судів та порозмірковували над майбутнім проведенням імпровізованого судового засідання.

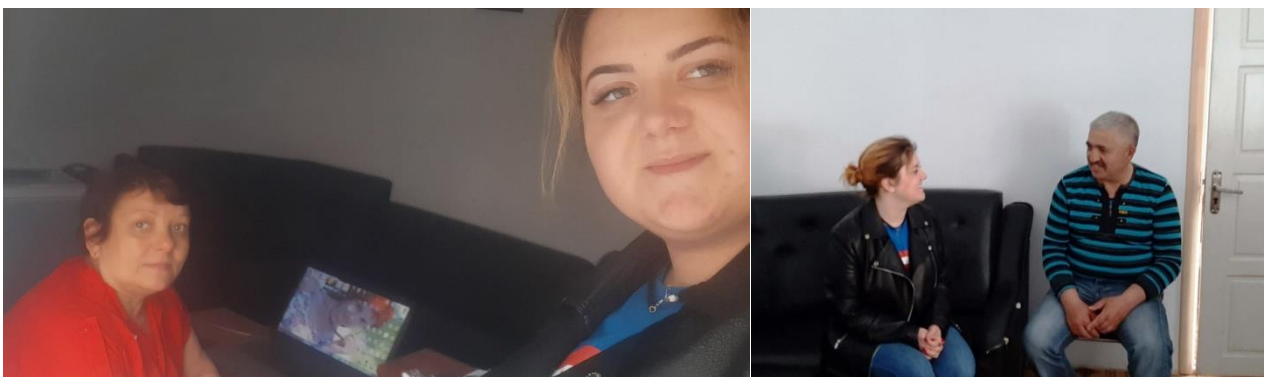
30. Із комплексною ініціативою «Правовий десант» фахівці Червоноградського МЦ з надання БВПД Марія Федоряк та Світлана Тарасенко відвідали 21 березня село Ванів Сокальського району. В приміщенні місцевого навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа І-ІІ ступенів-дитячий садок» вони провели три правопросвітницькі, приурочені до Міжнародного дня захисту дітей. Із учнями сьомих, восьмих та дев'ятих класів працівники центру спілкувалися про необхідність запобігання булінгу та відповідальність за його вчинення. В процесі заняття школярі спільно визначили види булінгу, можливі причини появи цього ганебного явища, спробували проаналізувати відчуття, які доводиться переживати жертві булінгу, агресору та стороннім спостерігачам. На закріплення набутих знань юнаки та дівчата переглянули відеоролики, у яких яскраво висвітлено процес знущання над школярами та відповідальність за його скоєння. З учнями молодших класів розмова йшла про права дітей та можливі механізми їхнього захисту. Окрему увагу фахівці центру зосередили на висвітленні інформації про те, як правильно себе поводити під час перебування на вулиці в компанії інших дітей, як реагувати на підозрілі прохання та пропозиції незнайомих дорослих людей, як не нашкодити собі і батькам в разі виникнення необхідності залишитися на певний час вдома наодинці. А з дошкільнятами Марія Федоряк та Світлана Тарасенко провели захоплюючу гру, під час якої дітки змогли засвоїти інформацію про те, якими правами вони володіють з моменту народження. Під час зустрічі малята отримали змогу порозмальовувати картинки, відгадувати правові віршовані загадки та розповісти про те, які саме права вони вважають для себе найважливішими. Цього ж дня у приміщенні Ванівської сільської ради фахівці центру забезпечили роботу мобільного пункту консультування. Мешканці села розпитували про особливості процедури встановлення меж земельних ділянок, оформлення права власності на паї сільськогосподарського призначення, зняття з реєстрації місця проживання особи, яка тривалий час перебуває за кордоном, оформлення заповіту та спадкування майна, пільг, які передбачені для учасників бойових дій та інше.

31. До Міжнародного дня захисту дітей фахівець Соснівського бюро правової допомоги Червоноградського МЦ з надання БВПД Світлана Тарасенко провела тематичне заняття на тему запобігання та протидії булінгу для учнів 8 класу Червоноградського навчально-виховного комплексу №13 (місто Соснівка). Захід відбувся у середу, 22 травня. З допомогою юриста школярі визначили види булінгу та можливі причини його появи, засвоїли інформацію про відповідальність неповнолітніх за цькування однолітків, обов'язки педагогів та керівництва закладів освіти в разі виявлення випадків булінгу. Також юнаки та дівчата розв'язували правові задачі на основі реальних життєвих ситуацій і заповнювали анонімні анкети, на основі яких можна визначити, чи ставала дитина жертвою або свідком булінгу.

32. Дистанційний пункт консультування на базі Благодійного фонду «Карітас-Сокаль» працював у четвер, 23 травня. Фахівець Сокальського бюро правової допомоги Червоноградського МЦ з надання БВПД Христина Уманська відповідала на питання громадян про оформлення документів, які посвідчують право власності на земельні паї, особливості спадкування нерухомого та рухомого майна. Також працівниця центру розповіла своїм співрозмовникам про те, як убезпечити себе від можливого шахрайства при здійсненні покупок, особливо через мережу Інтернет.

33.,. «Актуальні питання сучасних реформ», – під таким гаслом пройшов тренінг в рамках проекту Територія_права за підтримки МФ «Відродження», який реалізовується Молодіжний ініціативний центр у партнерстві з Червоноградським МЦ з надання БВПД за участю бібліотекарів Червоноградська міська централізована бібліотечна система. Активні фази реформ, що впроваджуються в Україні, викликають багато запитань, часом – нерозуміння чи й несприйняття. Тому, власне, донесення інформації до людей доступною мовою, напрацювання механізмів для розуміння того, що відбувається в різних галузях, алгоритмів власної поведінки в правовому полі –

одне із завдань фахівців Червоноградського МЦ з надання БВПД та адвокатів, які співпрацюють з Центром. Тренінг, під час якого присутні при підтримці Наталії Костишин ознайомилися зі змістом та ходом реформування житлово-комунального господарства та соціальної сфери, напрацьовували моделі власної поведінки у випадку порушення їх прав, алгоритми поширення інформації, донесення її до ширшого кола відбувся 23 травня у Червоноградській центральній міській бібліотеці. Окрім того бібліотекарі, які за результатами проекту стануть контактними особами у новостворених дистанційних пунктах доступу до правової допомоги, що почнуть діяти на базі усіх міських бібліотек з червня, детально ознайомилися з Довідково-інформаційною платформою правових консультацій WikiLegalAid, принципами її роботи, наповнюваністю, що безперечно допоможе їм виконувати додаткові функції.

34. «Під одним дахом» — таку назву має спільний захід, що проводиться на базі Червоноградської міської філії Львівського обласного центру зайнятості за участі працівників місцевого центру з надання БВПД, управління праці і соціального захисту населення та міського відділу обслуговування громадян ГУ Пенсійного фонду України для потреб учасників АТО/ООС та внутрішньо переміщених осіб. Чергова зустріч у цьому форматі відбулася у понеділок, 27 травня. Фахівці Червоноградського МЦ з надання БВПД Марія Федоряк та Андрій Дікальчук поінформували демобілізованих захисників нашої держави та громадян, котрі вимушено покинули своє постійне місце проживання, про їхнє право на отримання безоплатної вторинної правової допомоги та документи, які необхідно для цього надати. Також учасники зустрічі отримали відповіді на запитання про можливість отримання земельних ділянок для індивідуального житлового будівництва, садівництва та спорудження гаража, забезпечення пільговими медикаментами та можливість проходження реабілітації у санаторно-курортних закладах.

35. Підопічні «Центру пробації» розширили свої знання з допомогою гри «Правова монополія». До Міжнародного дня захисту дітей фахівці Сокальського бюро правової допомоги Червоноградського МЦ з надання БВПД та Сокальського міськрайонного відділу філії Державної установи «Центр пробації» у Львівській області провели 27 травня спільний захід для неповнолітніх, котрих було умовно засуджених до позбавлення волі. Юнакам було запропоновано спробувати свої сили у інтелектуальній грі «Правова монополія». Пересуваючись ігровим полем, учасники отримали чудову нагоду поглибити власну обізнаність щодо загальних функцій держави та повноважень різних органів влади і місцевого самоврядування, а також діяльності приватних підприємств, засобів масової інформації та об'єднань громадян.

36. Навіть під час навчального року чимало юних мешканців старої частини Червонограда проводять свій вільний час не вдома за комп'ютером чи на вулиці, а в читальному залі бібліотеки-філії №8, що знаходиться за адресою площа Соборна, 2. Зараз же, коли у навчальних закладах відлунав останній дзвінок і юнаки та дівчата отримали можливість відпочити від шкільних занять, вони мало не щодня залюбки приходять до улюбленої книгозбірні. Тут вони можуть не лише отримати нові цікаві книги, але й погратися у рухливі та настільні ігри, виготовити власними руками різні декоративні вироби, поспілкуватися з друзями та навіть разом відзначити день народження. А у понеділок, 27 травня, з нагоди Міжнародного дня захисту дітей до постійних відвідувачів бібліотеки завітали фахівці Червоноградського МЦ з надання БВПД Марія Федоряк та Андрій Дікальчук. Основними темами розмови із малечєю були права дітей і їх дотримання у родині та під час навчального процесу, правила поведінки учнів у школі під час уроків та перерв. Говорили також про те, як дітям слід поводити себе на вулиці і як реагувати на підозрілі пропозиції незнайомих дорослих. А на завершення фахівці запропонували дівчаткам та хлопчикам створити художню галерею прав дітей.

37. У Червонограді навіть дошкільнята добре знають свої права. Чудову нагоду переконалися в цьому отримали фахівці Червоноградського МЦ з надання БВПД Марія Федоряк та Наталія Гудзик у вівторок, 28 травня. З нагоди Міжнародного дня захисту дітей вони завітали до ясел-садка комбінованого типу №9, аби провести правопросвітницьких захід для вихованців старшої групи. Під час спілкування з юристами малята швидко і правильно визначили, якими основними правами вони володіють з моменту народження та розповіли, яким чином кожне із прав має дотримуватися. А згодом хлопчики та дівчатка залюбки розгадували правові загадки, бавилися у рухливі ігри, розповідали віршики і розмірковували над тим, як потрібно себе поводити на вулиці в разі відсутності батьків чи інших дорослих.

38. Дистанційний пункт консультування громадян на базі міського терцентру соціального обслуговування працював у середу, 29 травня. Фахівці Червоноградського МЦ з надання БВПД Тетяна Яструб та Наталія Гудзик відповідали на питання підопічних установи щодо особливостей сплати за отримані комунальні послуги та спожиті енергоносії в разі отримання субсидії готівкою або переведенням на банківський рахунок. Цікавила громадян також процедура нарахування пені в разі допущення заборгованості, перерахунок пенсій та можливі негативні наслідки укладення договору довічного утримання.

39. Початок літніх канікул в стінах рідного навчального закладу проводить частина учнів Червоноградської загальноосвітньої школи №14, що знаходиться в місті Соснівка. З нагоди Міжнародного дня захисту дітей у середу, 29 травня, правопросвітницький захід для юнаків та дівчат провела фахівець Соснівського бюро правової допомоги Червоноградського МЦ з надання БВПД Світлана Тарасенко. Розмова стосувалася прав, якими діти володіють з моменту народження та особливостей їх дотримання. З допомогою юриста дітки пригадали інформацію про свої основні права та розмірковували над тим, як саме ці права повинні дотримуватися. Для закріплення знань Світлана Тарасенко запропонувала малятам порозмальовувати

тематичні малюнки та розгадати правові загадки. А згодом учасники зустрічі поспілкувалися ще й про те, як слід поводити себе на вулиці та яким чином реагувати на підозрілі пропозиції чи прохання незнайомих дорослих людей.

40. Скільки секунд потрібно для того, аби викрасти дитину на вулиці? Причому не насильницьким методом, а хитро і делікатно, так, що випадкові перехожі навіть і близько не здогадаються про те, що насправді відбувається. Відповідь на це питання у середу, 29 травня, спільно шукали фахівці Сокальського бюро правової допомоги та Сокальського міськрайонного відділу філії Державної установи «Центр пробації» у Львівській області. Захід було проведено з нагоди Міжнародного дня захисту дітей. Інсценізація викрадення відбулася на території закладу дошкільної освіти №9 міста Сокаля в час, коли малята після сніданку вийшли на прогулянку у двір садочка. Раптом до однієї з дівчаток підійшла незнайома жінка та з усмішкою на обличчі почала щось їй розповідати. Не пройшло й хвилини, як дитина сама подала незнайомці руку та вийшла разом із нею за межі території дитсадка. Звісно, проведення цього соціального експерименту було погоджено і з керівництвом закладу дошкільної освіти, і з батьками умовно викраденої дитини. І після того, як заплановану справу вдалося провести легко і швидко, усі дорослі учасники процесу ще довго дивувалися з того, як легко дівчинка погодилася на спокусливу, але доволі банальну пропозицію отримати у подарунок маленького хом'ячка. А ініціатори заходу — фахівець Сокальського бюро правової допомоги Червоноградського МЦ з надання БВПД Ольга Пирська та начальник Сокальського міськрайонного відділу «Центру пробації» Оксана Гуменюк — поспілкувалися з малятами про те, як потрібно поводити себе на вулиці та як реагувати на різноманітні підозрілі пропозиції незнайомих дорослих людей. Сподіваємося, вихованці садочка зроблять належні висновки з цієї несподіваної для них ситуації та у майбутньому поводитимуть себе обачно.

41. 29 травня спеціаліст відділу фінансів, бухгалтерського обліку та звітності, уповноважений з питань охорони праці Кальмук Роман, зважаючи на трагічний випадок, пов'язаний з порушенням правил техніки безпеки, що стався на шахті «Лісова» у Червонограді, провів позапланові навчання фахівців центру з питань техніки безпеки.

42. Щоб проаналізувати результати проведеної 29 травня фокус-групи для визначення правових потреб сімей, у яких виховуються діти з інвалідністю, уже 30 травня у Червоноградському МЦ з надання БВПД зустрілися партнери – представники місцевого центру, Червоноградського інклюзивно-ресурсного центру, Клініки, дружньої до молоді та громадської організації «Молодіжний ініціативний центр». Як свідчить спілкування з батьками, актуальними для них є питання, пов'язані з соціальним та правовим захистом дітей з інвалідністю, дотриманням державою своїх зобов'язань щодо впровадження інклюзивної освіти, зростання охопленості навчальними та корекційними послугами їх дітей. Немало уваги приділили учасники фокус-групи питанням розширення переліку послуг та збільшення кількості фахівців Інклюзивно-ресурсного центру, який нещодавно відкрили в Червонограді. Уже під час робочої зустрічі керівник ІРЦ Тетяна Дмитришин підтвердила те, що станом на сьогодні, на жаль, їх центр не може надати послуги усім дітям, які їх потребують, сформувався потреба у додатковому приміщенні, збільшенні кількості фахівців тощо. Важко, але доводиться відмовляти батькам у проведенні додаткових занять з дітьми, які відвідують навчально-реабілітаційний центр чи отримують освітні послуги у дошкільних чи загальноосвітніх навчальних закладах. Проаналізувавши потреби, сформульовані напередодні під час проведення фокус-групи, учасники зустрічі напрацювали орієнтовну «дорожню карту» щодо їх можливого вирішення. В межах повноважень Червоноградським МЦ з надання БВПД буде розроблено та поширено інформаційні матеріали правової тематики, за потреби організовуватиметься робота мобільного пункту консультування на базі Інклюзивно-ресурсного центру, групові консультування для батьків тощо.

43. 31 травня на базі Червоноградського МЦ з надання БВПД відбулося третє засідання дискусійного клубу «Кава з ароматом права», участь у якому взяли мешканці Червонограда. Цього разу темою зустрічі, яку модерувала директор Центру Наталія Костишин, стали комунальні послуги та все, що з ними пов'язане: які послуги надаються комунальними підприємствами міста, як формуються тарифи, чи потрібно погоджувати тарифи з населенням та яку роль у цьому відіграє виконавчий комітет Червоноградської міської ради, що таке управляюча компанія, як переукладати договори про надання комунальних послуг і на що треба звертати увагу, у яких випадках здійснюється нарахування пені – неповний перелік питань, які обговорювались. Жвавий інтерес до комунальної тематики викликаний тим, що з 1 травня набув чинності закон «Про житлово-комунальні послуги», який вніс окремі зміни у звичну практику містян.

44. 31 травня заступник начальника відділу правопросвітництва та надання безоплатної правової допомоги Андрій Дікальчук взяв участь у скайп-наradі фахівців місцевих центрів з питань організації та одночасного проведення турніру з настільної гри «Правова монополія».

45. Чи можна, граючи в «Монополію», вивчати право та навчатися розбиратися в законодавстві? Молодь з Вижниці, Червонограда, Сарн, Роздільної, Захарівки та Лозової переконана — так! 3 червня відбувся міжобласний турнір з «Правової монополії» серед учнів старших класів, який організували фахівці Червоноградського місцевого центру з надання БВПД (автор та ідейний розробник гри), Сарненський місцевий центр з надання БВПД, Роздільнянський місцевий центр з надання БВПД, Первомайський місцевий центр з надання БВПД та Вижницький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги (Центри, на яких проводили апробацію гри та які долучилися до її розробки). На початку заходу учасники турніру за допомогою Skype-конференції, організованої Центрами, отримали можливість познайомитися та привітали один одного. Старшокласники Лозівського НВК «ЗНЗ-ДНЗ» №10, Роздільнянської ЗОШ І-ІІІ ст. №2 та ЗОШ №3, Захарівського НВК, Сарненського районного ліцею «Лідер», випускники шкіл Червонограда та учасники Вільного інтелектуального простору (В.І.П.) з Вижниці «працювали» у різних державних установах та організаціях, «отримували» права, користувалися «соціальними пільгами», платили податки та штрафи, а також розробляли цілі стратегії, щоб стати переможцем у грі. Завдання, які ставили перед ними координатори гри, молоді люди виконували, опираючись на логіку, всебічний розвиток та знання, отримані на уроках правознавства.

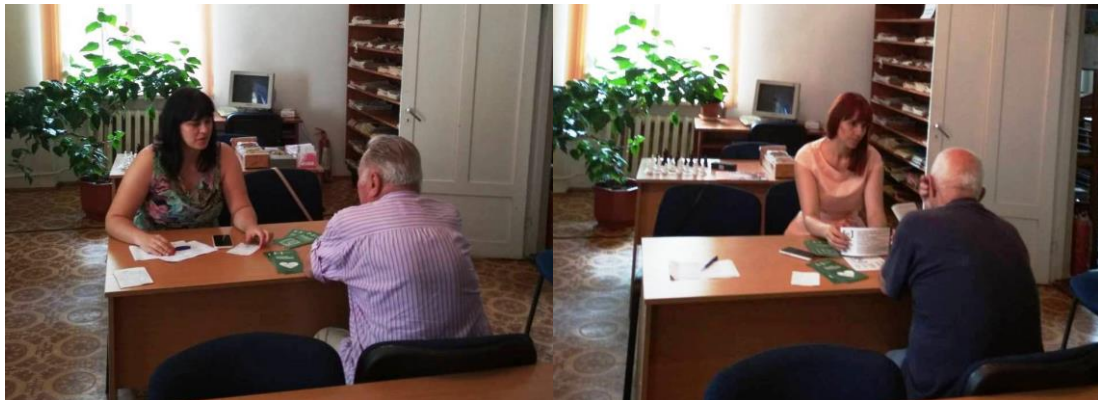
46. Мобільний пункт консультування на базі Сокальського міськрайонного відділу філії Державної установи «Центр пробації» у Львівській області працював у понеділок, 3 червня. На питання громадян, котрих було умовно засуджено до позбавлення волі, відповідала фахівець Сокальського бюро правової допомоги Червоноградського МЦ з надання БВПД Христина Уманська. В основному розмова стосувалася захисту прав споживачів, в тому числі у випадку здійснення покупок через мережу Інтернет, а також особливостей зняття з місця реєстрації особи, яка вже тривалий час перебуває за кордоном.

47. Створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків — один із найефективніших шляхів формування комфортного і безпечного життєвого простору для мешканців міст. Проте в сучасних українських реаліях керівники ОСББ нерідко зіштовхуються з недосконалістю чинного законодавства, яке додає їм у роботі багатьох труднощів. Щоб спільно вирішувати проблемні питання, у середу, 5 червня, фахівець Соснівського бюро правової допомоги Червоноградського МЦ з надання БВПД Світлана Тарасенко провела робочу зустріч з головами об'єднань співвласників багатоквартирних будинків міста Соснівки. Говорили про те, як краще вирішувати доволі поширену проблему заборгованості окремих мешканців з оплати послуг за обслуговування будинків і прибудинкових територій. Учасники зустрічі запитували фахівця бюро про особливості приватизації житлових і нежитлових приміщень, монетизацію субсидій на сплату комунальних послуг, укладення угод на виконання аварійно-відновлювальних та планових ремонтних і будівельних робіт. Для покращення обізнаності мешканців багатоповерхівок про роботу Соснівського бюро правової допомоги вирішено розмістити відповідні оголошення на інформаційних стендах, що розташовані поблизу входів у під'їзди.

48. 14 червня дистанційний пункт консультування працював на базі бібліотеки-філії №1. Фахівці Червоноградського МЦ з надання БВПД Тетяна Яструб та Марія Федоряк відповідали на питання громадян про особливості прийняття спадщини, реєстрацію фізичної особи-підприємця, створення об'єднання співвласників багатоквартирного будинку, зняття з місця реєстрації особи, яка вже чимало часу мешкає за кордоном та інші.

49. Мобільний пункт консультування на базі Сокальського міськрайонного відділу філії Державної установи «Центр пробації» у Львівській області (місто Червоноград) працював у вівторок, 18 червня. Фахівці Червоноградського МЦ з надання БВПД Марія Федоряк та Наталія Гудзик відповідали на питання громадян, яких було умовно засуджено до позбавлення волі, про особливості нарахування і стягнення аліментів на утримання дітей та непрацездатних батьків, погашення заборгованості за кредитним договором, зняття з місця реєстрації особи, яка вже чимало часу проживає у іншій державі, переваги легального працевлаштування та інші.

50. Кожної третьої середи місяця у Великомоствіська міська рада працює дистанційний пункт консультування громадян Червоноградського МЦ з надання БВПД. 19 червня на запитання мешканців об'єднаної територіальної громади відповідала фахівець Соснівського бюро правової допомоги Світлана Тарасенко. Люди цікавилися особливостями процедури позбавлення батьківських прав, можливістю відмови від прийняття спадщини, створенням громадської організації. Запитували також про перерахунок пенсій і монетизацію субсидій на сплату комунальних послуг. Також Світлана Тарасенко провела робочу зустріч з секретарем Великомоствіської міської ради Романом Кісілевичем, під час якої було обговорене питання організації роботи мобільних пунктів консультування громадян у селах нещодавно створеної Великомоствіської ОТГ.

51. Що таке земельні відносини та як вони регулюються? Склад та цільове призначення земель України, категорії земель, встановлення та зміна цільового призначення, право власності на землю та обов'язки власників земельних ділянок, право постійного користування земельною ділянкою та право оренди. Ці та інші питання розглядалися учасниками тренінгу з земельних питань, що проводився директором Центру Наталією Костишин та адвокатом, що співпрацює з Червоноградським МЦ з надання БВПД, Андрієм Брухом 20 червня в рамках проекту «Територія права», що реалізовується Молодіжний ініціативний центр за підтримки МФ «Відродження». Практичні кейси, які дали можливість учасникам проаналізувати власний досвід, співставити бажане і дійсне, звернути увагу на ключові моменти у вирішенні земельних спорів, оформленні документів, прийнятті спадщини тощо доповнили знання бібліотекарів Червоноградська міська централізована бібліотечна система, які координуватимуть

незабаром роботу дистанційних пунктів доступу до правової допомоги, створених на базі бібліотек Червонограда, Соснівки, Гірника.

52. 21 червня фахівець Соснівського бюро правової допомоги Світлана Тарасенко забезпечила роботу мобільного пункту консультування на базі Карівської сільської ради Сокальського району. Мешканці села цікавилися питаннями укладання договору довічного утримання, догляду за людиною похилого віку, нормами нарахування пенсії для освітян, надання пілг багатодітним сім'ям, оформлення пенсій за віком для жінок в 55 років, виплати зарплати та відпускних технічному персоналу загальноосвітніх шкіл.

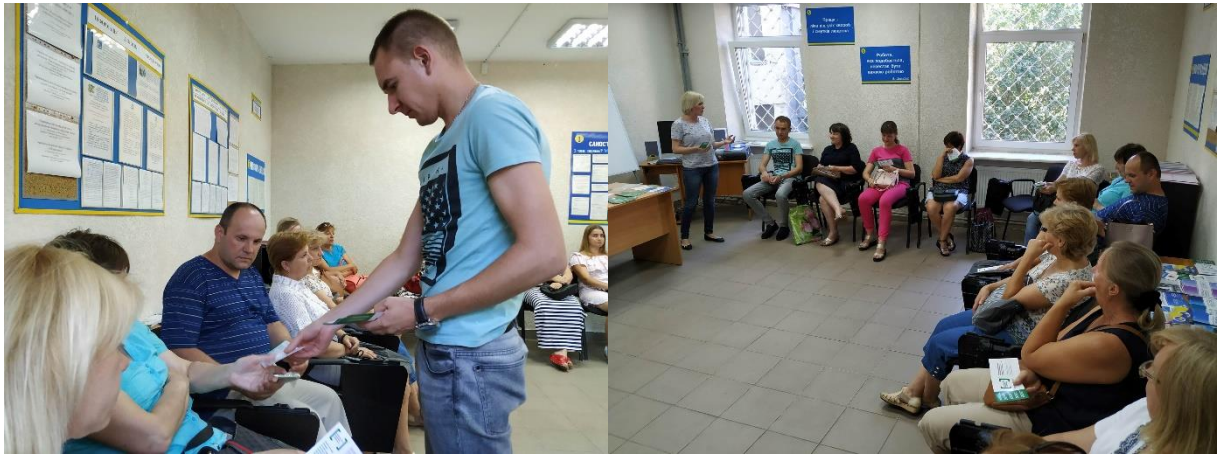
53. Дистанційний пункт консультування у приміщенні Сокальської центральної районної бібліотеки імені Василя Бобинського працював 24 червня. Відвідувачі та працівники установи розпитували фахівця Сокальського бюро правової допомоги Червоноградського МЦ з надання БВПД Христина Уманська про особливості спадкування земельних ділянок різного призначення, нерухомого та рухомого майна, а також про терміни оплати за отримані комунальні послуги і спожиті енергоносії в разі отримання субсидії готівковими коштами.

54. Дистанційний пункт консультування на території Великомоствівської міської ради працював у вівторок, 25 червня. Цього разу місцем проведення було обрано міську бібліотеку-філію Сокальської районної централізованої бібліотечної системи. Фахівець Соснівського бюро правової допомоги Червоноградського МЦ з надання БВПД Світлана Тарасенко відповідала на питання мешканців про правомірність вимог щодо повернення невикористаних коштів, отриманих в рамках монетизації субсидії, особливості спадкування майна, визнання особи недієздатною, оскарження заповіту у судовому порядку, виїзд із дитиною за кордон, стягнення заборгованих аліментів, а також про можливість виходу на пенсію за віком для жінок при досягненні 55-річчя. Також з нагоди прийдешнього Дня Конституції України відвідувачі та працівники книгозбірні переглянули документальний фільм «Боротьба Джамали». Під час обговорення стрічки найбільше уваги учасники заходу присвятили співставленню зображених подій другому розділу основного закону, в якому йдеться про права, свободи та обов'язки людини і громадянина. Показ відбувся в рамках роботи кіноклубу Міжнародного фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA.

55. Комунікативний захід у форматі групового консультування на базі Червоноградської міської філії Львівського обласного центру зайнятості відбувся у вівторок, 25 червня. Фахівці Червоноградського МЦ з надання БВПД Вікторія Скаб'як та Андрій Мицак нагадали безробітним про те, які послуги можна отримати у місцевому центрі та що необхідно зробити для того, аби безоплатно скористатися послугами адвоката чи працівника центру під час захисту своїх інтересів у суді. А також відповіли на питання присутніх про переваги легальної зайнятості, оформлення пільг і державних соціальних допомог, реагування на різні види дискримінації під час виконання своїх трудових обов'язків.

56. Дистанційний пункт консультування на базі Червоноградського територіального центру соціального обслуговування працював у середу, 26 червня. Фахівці Червоноградського МЦ з надання БВПД Андрій Дікальчук та Андрій Мицак відповідали на вже доволі звичні питання підопічних установи про можливість перерахунку пенсій та особливості витрачання коштів, отриманих внаслідок монетизації субсидії. Цікавилися люди поважного віку також процедурою продажу гаража, механізмами впливу на оператора стаціонарного телефонного зв'язку, який не виконує свої обов'язки щодо ліквідації аварії на телефонній лінії, а ще наболілими питаннями житлово-комунального господарства – можливістю від'єднання квартири від системи центрального опалення та проведенням ремонту системи водопостачання і водовідведення у приватизованому помешканні. Окрім того фахівці Червоноградського МЦ з надання БВПД провели робочу зустріч з директором терцентру соціального обслуговування Людмилою Войтович, під час якої обговорили план діяльності дистанційних пунктів консультування для підопічних установи у другій половині 2019 року.

57. В літню пору червоноградські бібліотеки частково перебирають на себе функції дитячих садочків та ігрових клубів для школярів. Юнаки і дівчата різного віку мало не щодня залюбки приходять до книгозбірень, адже тут вони мають змогу не лише поспілкуватися один із одним, а й пограти у різні рухливі та настільні ігри, знайти необхідну інформацію у мережі Інтернет чи в паперових виданнях, отримати нові знання та весело і змістовно провести час. З нагоди Дня Конституції України у середу, 26 червня, в міській бібліотеці для дітей та бібліотеці-філії №8, котра знаходиться на

вулиці Соборній у старій частині міста, відбулися правопросвітницькі заходи під назвою «Для чого нам Конституція?» Про основний закон країни із юними відвідувачами книгозбірень спілкувався фахівець Червоноградського МЦ з надання БВПД Андрій Дікальчук. Пригадавши базову інформацію щодо функціонування держави і права, учасники заходу переглянули пізнавальний анімований фільм, у якому йшлося про суть існування представницької демократії та мету створення законів. А згодом активно спілкувалися про основні розділи Конституції України, повноваження різних гілок влади та вплив кожного громадянина на розвиток держави.

58. Мобільний пункт консультування на базі бібліотеки селища Жwirkа працював у четвер, 27 червня. Фахівець Сокальського бюро правової допомоги Христина Уманська відповідала на питання відвідувачів та працівників установи про можливість перерахунку пенсії, оформлення права власності на земельну ділянку сільськогосподарського призначення, монетизацію субсидій на сплату комунальних послуг. Оскільки дистанційний пункт працював напередодні Дня Конституції, учасники заходу згадали також історію прийняття основного закону держави та подискутували щодо необхідності внесення змін до нього.

Впродовж 2 кварталу 2019 року працівниками Червоноградського МЦ з надання БВПД:

- проведено консультаційні зустрічі з апаратом та депутатами Сокальської міської ради щодо прийняття Програми надання правової допомоги жителям Сокаля;
- проведено консультаційні зустрічі з робочою групою, що працює над написанням Програми з реінтеграції учасників бойових дій, внутрішньо переміщених осіб, інших соціально вразливих груп;
- робочі зустрічі з адміністрацією Червоноградських загальноосвітніх шкіл № 4 та 14 за результатами реалізації програм комплексних заходів з підвищення рівня правової обізнаності учасників освітнього процесу;

- розроблено та поширено серед працівників органів місцевого самоврядування методичні рекомендації щодо застосування окремих положень нового Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти;

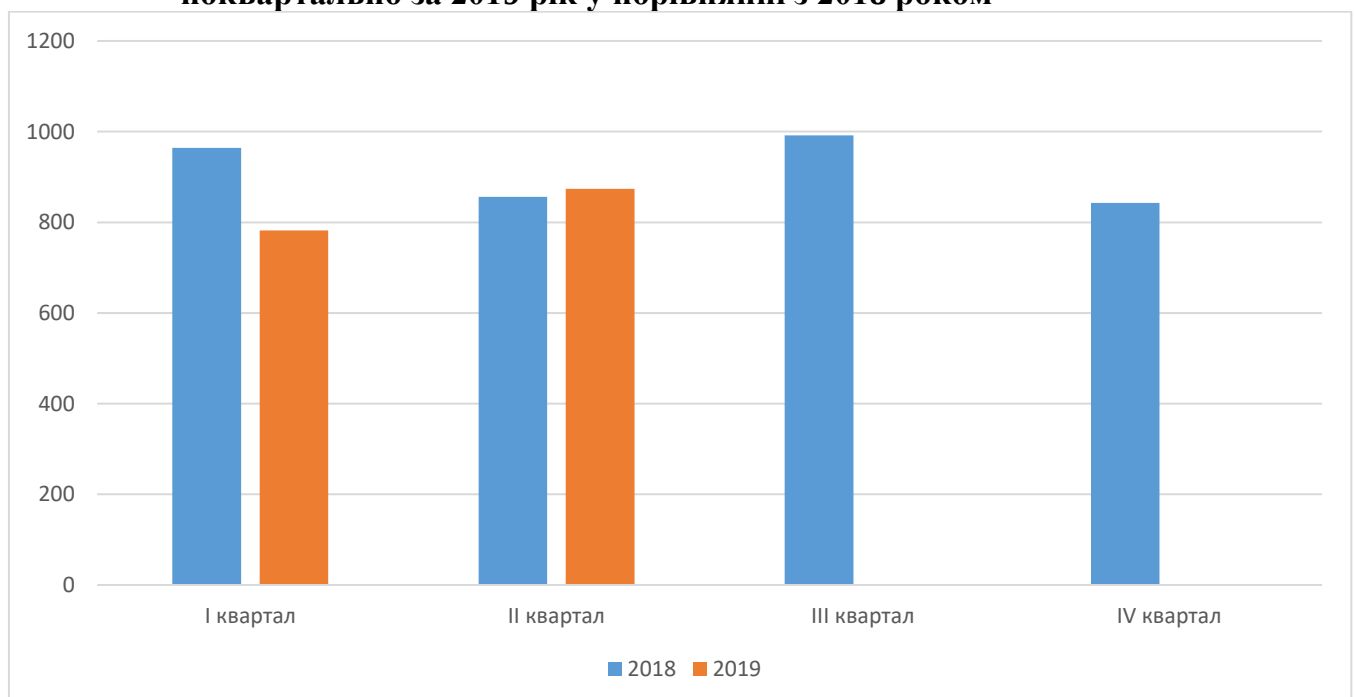
- 26 червня під час чергової сесії Сокальської міської ради затверджено міську програму правової освіти та надання безоплатної правової допомоги населенню Сокальської міської ради на 2019-2020 роки.

Розділ II. Результативні показники діяльності

За оперативною інформацією з 01.01.2019 по 30.06.2019 року Регіональним центром з надання БВПД у Львівській області було видано 1656 доручень адвокатам для здійснення захисту осіб у кримінальному провадженні, у тому числі:

- 349 - особам, до яких застосовано адміністративне затримання;
- 5 - особам, до яких застосовано адміністративний арешт;
- 325 – особам, затриманим за підозрою у вчиненні злочину та / або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою;
- 736 – для здійснення захисту за призначенням;
- 82 – для участі у проведенні окремих процесуальних дій у кримінальних провадженнях;
- 96 - у процедурах з продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру;
- 4 – у процедурах, пов'язаних з видачею особи (екстрадицією);
- 30- у разі вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 КПК;
- 29 – особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі.

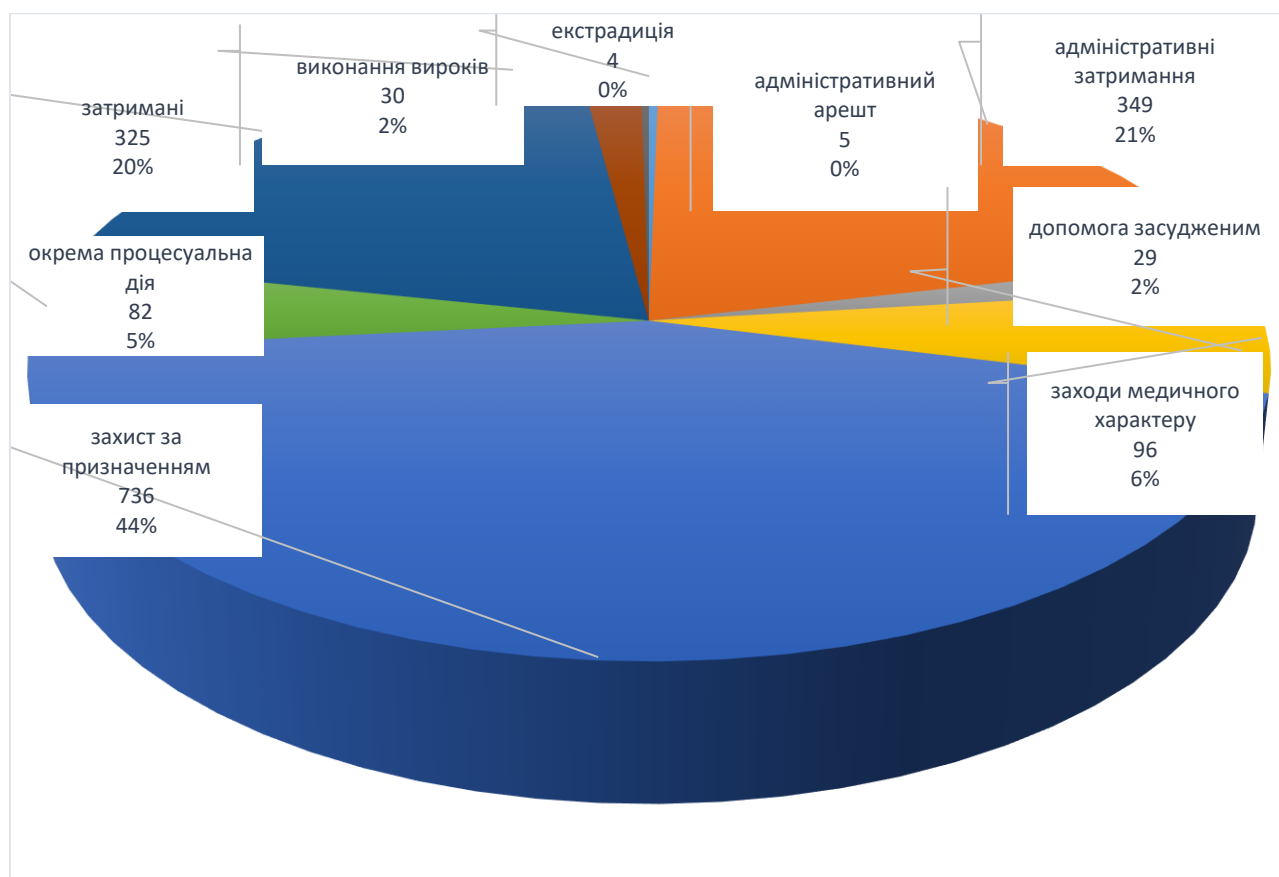
Діаграма 1. Стовпчаста діаграма щодо кількості виданих доручень поквартально за 2019 рік у порівнянні з 2018 роком

Інформація щодо кількості виданих доручень в розрізі категорій осіб в порівнянні з аналогічним періодом минулого року

№ з/п	Категорії осіб	Кількість виданих доручень		
		I півріччя 2018	I півріччя 2019	відхилення
1	особам, до яких застосовано адміністративне затримання	461	349	-112
2	особам, до яких застосовано адміністративний арешт	4	5	1
3	особам, затриманим за підозрою у вчиненні злочину та / або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою	402	325	-77
4	для здійснення захисту за призначенням	739	736	-3
5	для участі у проведенні окремих процесуальних дій у кримінальних провадженнях	60	82	22
6	у процедурах з продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру	98	96	-2
7	процедури, пов'язані з видачею особи (екстрадицією)	2	4	2
8	у разі вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 КПК	29	30	1
9	особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі	25	29	4
10	Разом за всіма категоріями	1820	1656	-164

Діаграма 2. Кругова діаграма щодо розподілу осіб за перше півріччя 2019 року

Інформація щодо кількості виданих доручень адвокатам для надання БВПД в розрізі категорій осіб

№ з/п	Категорії осіб	Кількість виданих доручень				
		I квартал 2019	II квартал 2019	III квартал 2019	IV квартал 2019	Разом за 2019 рік
1	особам, до яких застосовано адміністративне затримання	147	202			349
2	особам, до яких застосовано адміністративний арешт	1	4			5
3	особам, затриманим за підозрою у вчиненні злочину та / або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою	158	167			325
4	для здійснення захисту за призначенням	359	377			736
5	для участі у проведенні окремих процесуальних дій у кримінальних провадженнях	40	42			82
6	у процедурах з продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру	40	56			96
7	процедури, пов'язані з видачею особи (екстрадицією)	1	3			4
8	у разі вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 КПК	18	12			30
9	особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі	18	11			29
10	Разом за всіма категоріями	782	874			1656

З метою підвищення якості надання БВПД регіональним центром у першому півріччі 2019 року

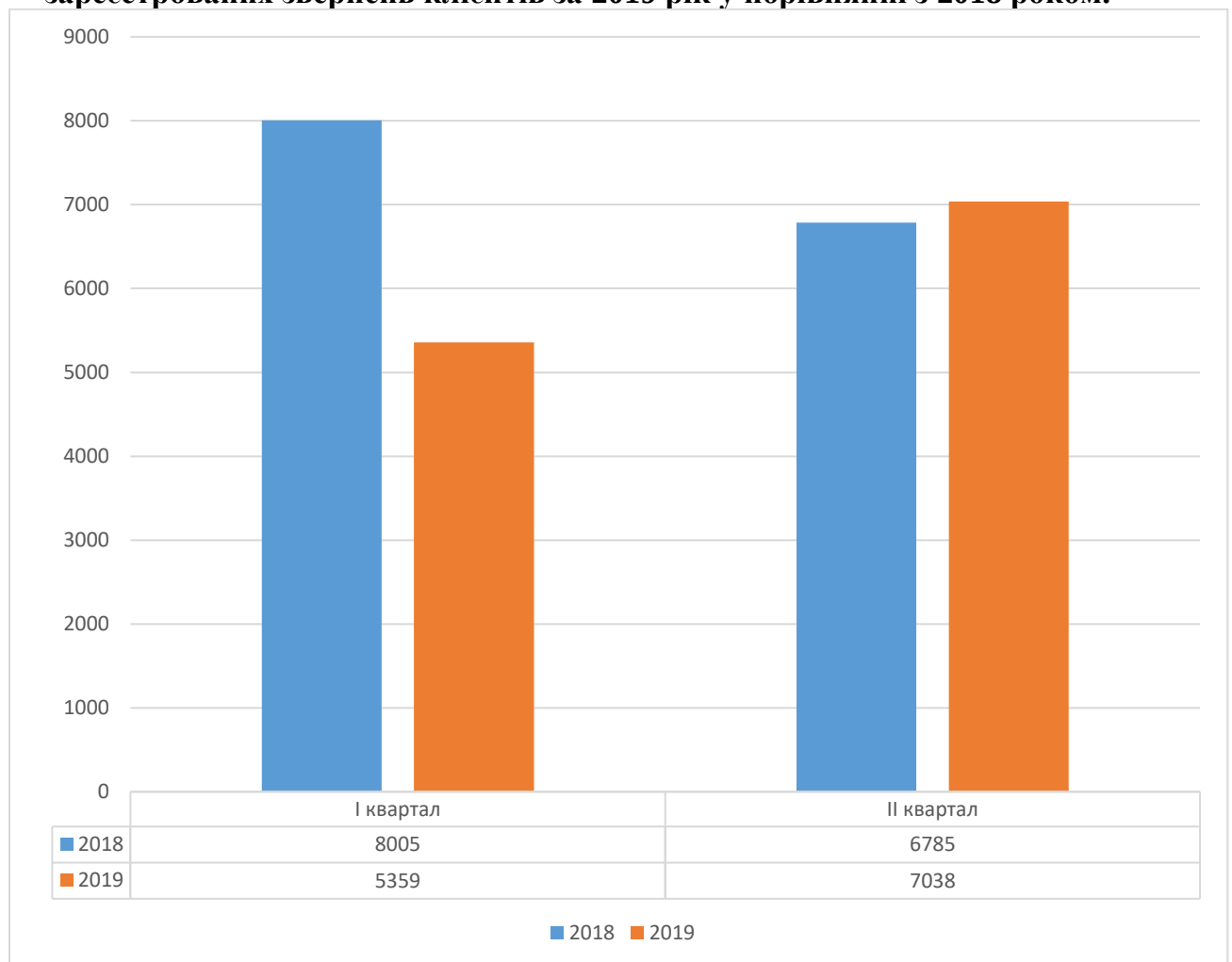
- здійснено моніторинг якості роботи адвокатів у 42 судових засіданнях у кримінальних провадженнях;
- проведено 7 бесід з клієнтами;
- проведено 1 анонімних анкетування адвокатів;
- проведено 7 анонімних анкетувань клієнтів
- проведено 60 перевірок достовірності наданої адвокатами інформації за вразливими категоріями суб'єктів права на БВПД

Результативні показники діяльності місцевих центрів

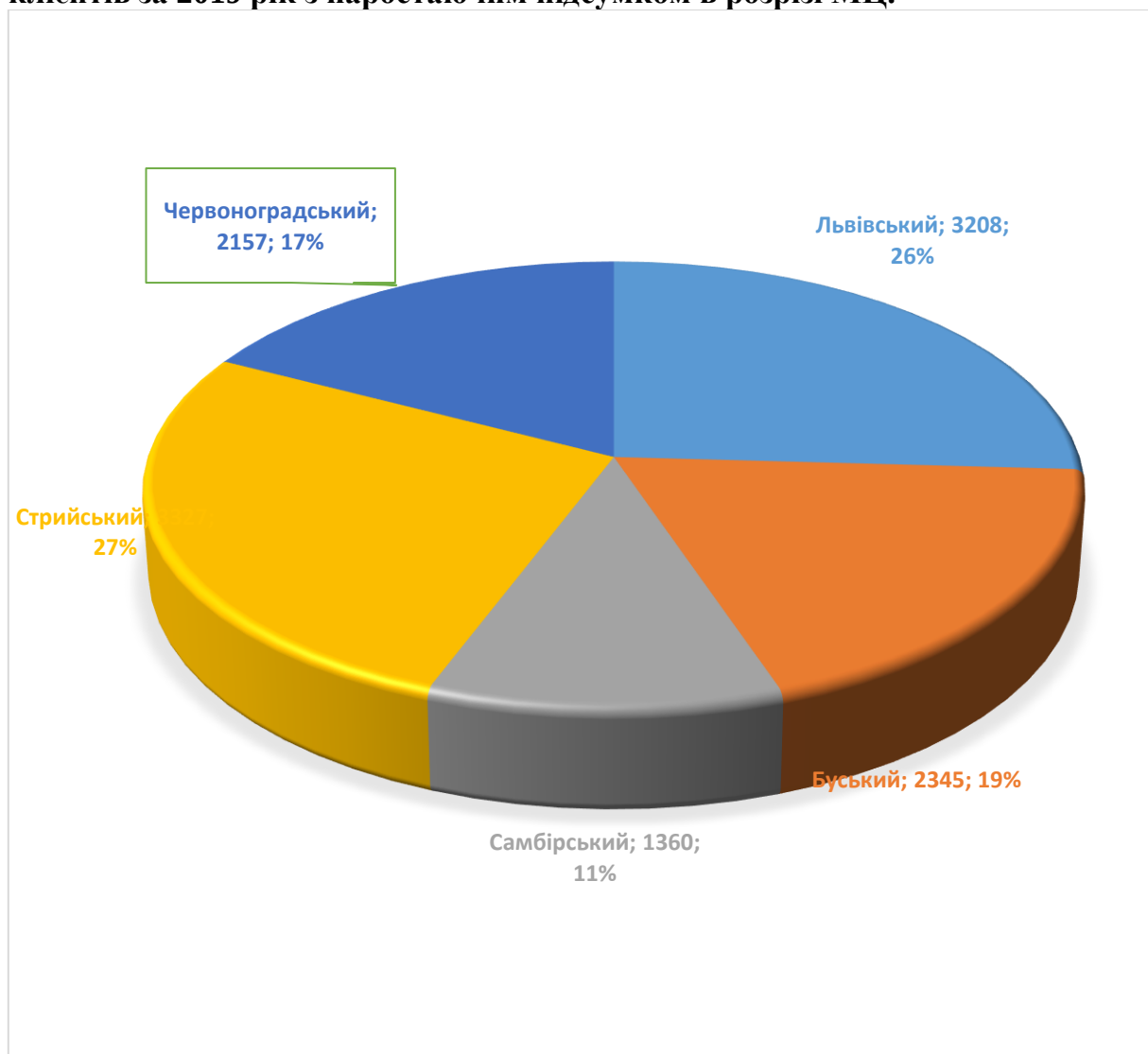
За період з 01.01.2019 до 30.06.2019 року Місцевими центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області, в тому числі бюро правової допомоги, що є їх відокремленими структурними підрозділами, було зареєстровано 12397 звернення клієнтів, 10625 особам було надано правову консультацію, 915 із них написали письмову заяву про надання БВПД.

У результаті розгляду письмових заяв про надання БВПД, було прийнято рішення про надання БВПД по 818 зверненням та надано 335 доручень адвокатам та 402 штатним працівникам (представництво клієнта в суді або оформлення процесуальних документів). По 53 письмовим зверненням було надано відмову у наданні БВПД.

Діаграма 3. Стовпчаста діаграма щодо поквартальної кількості зареєстрованих звернень клієнтів за 2019 рік у порівнянні з 2018 роком.

Діаграма 4. Кругова діаграма з даними щодо розподілу розглянутих звернень клієнтів за 2019 рік з наростаючим підсумком в розрізі МЦ.

Поквартальну інформацію щодо кількості зареєстрованих та опрацьованих звернень клієнтів в розрізі місцевих центрів дивись у Таблиці 2 та 3.

Таблиця 2. Інформація щодо кількості зареєстрованих звернень клієнтів в розрізі МЦ

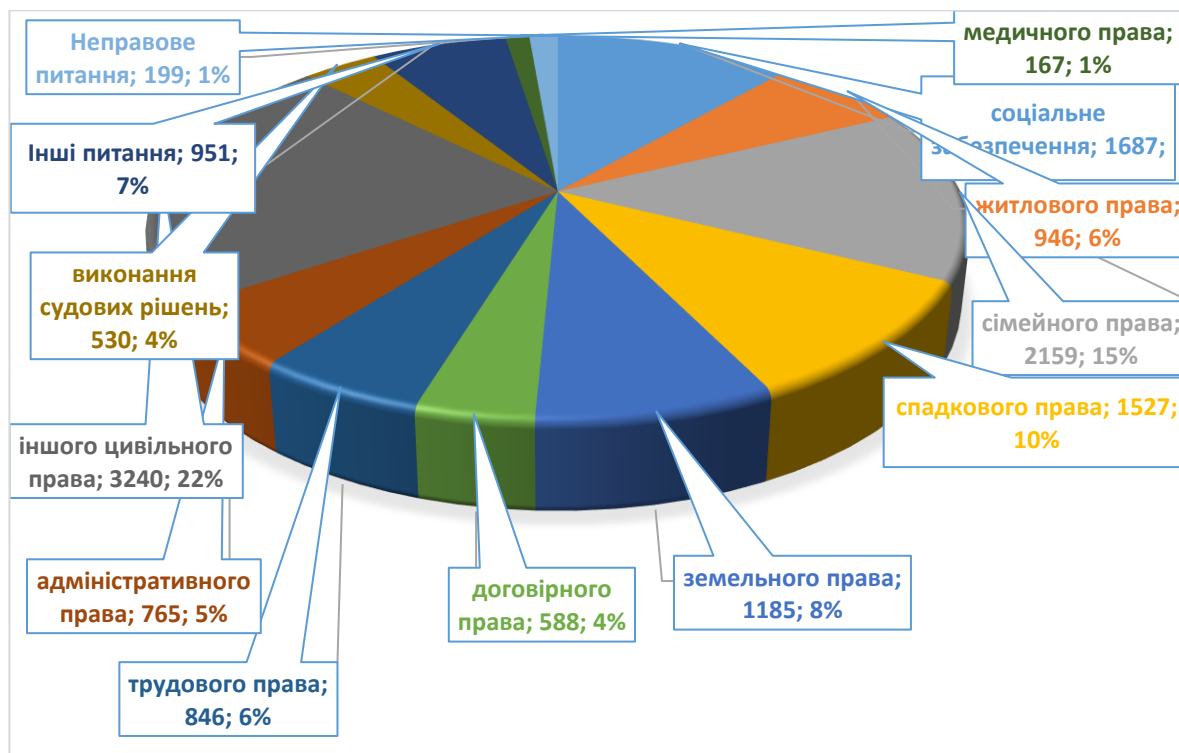
№ з/п	Перелік місцевих центрів	Кількість зареєстрованих звернень				
		I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал	Разом за 2019 рік
1	Львівський	1174	1069			3208
3	Буський	1882	1306			2345
4	Самбірський	1143	1046			1360
5	Стрийський	1806	1799			3327
6	Червоноградський	827	615			2157
	Разом за всіма місцевими центрами	5359	7038			12397

Таблиця 3. Інформація щодо результатів розгляду звернень клієнтів в розрізі МЦ за 2019 рік.

№ з/п	Перелік місцевих центрів	Кількість зареєстрованих звернень	Кількість наданих правових консультацій	Кількість отриманих письмових звернень про надання БВПД	Кількість рішень про надання БВПД	Кількість виданих доручень надання БВПД адвокатам/ штатним юристам
2	Буський	2345	2212	128	117	31/88
1	Львівський	3208	2016	381	336	152/111
3	Самбірський	1360	1190	154	133	72/61
4	Стрийський	3327	3140	175	169	48/113
5	Червоноградський	2157	2067	77	63	32/29
	Разом	12397	10625	915	818	335/402

Протягом 2019 року клієнти місцевих центрів та бюро правової допомоги частіше зверталися з наступних питань: з питань іншого цивільного права 3240 (22%), соціального забезпечення 1687 (11%), земельного 1185 (8%), спадкового 1527 (10%), сімейного 2159 (15%), житлового 946 (6%), трудового права 846 (6%), з інших питань 951 (6%), адміністративного 765 (5%), договірної права 588 (4%), з питань виконання судових рішень 530 (4%), медичного права 164 (1%) та з неправових питань 192 (1%) від загальної кількості.

- **Діаграма 8. Кругова діаграма по розподілу клієнтів за звітний період з наростаючим підсумком за категорією питань.**

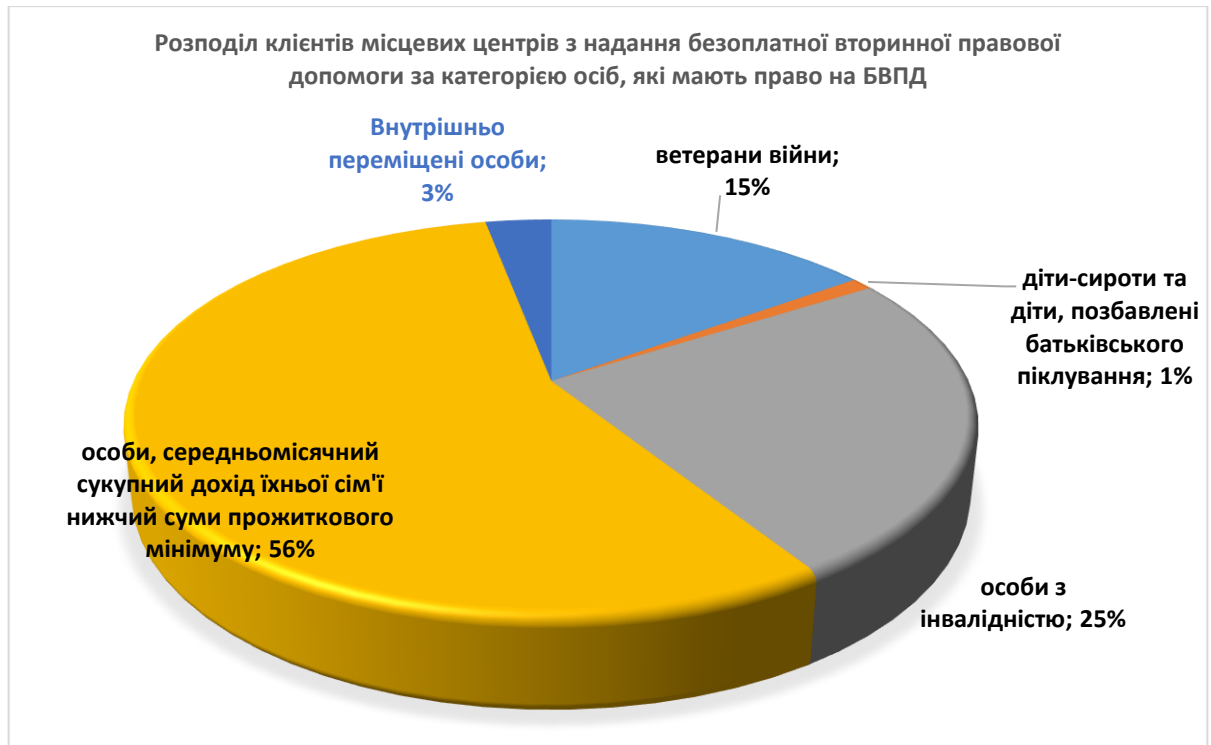
Поквартальну інформацію щодо розподілу кількості опрацьованих звернень клієнтів за предметом звернення в розрізі місцевих центрів дивись у Таблиці 4.

Таблиця 4. Інформація щодо розподілу кількості опрацьованих звернень за категоріями питань звернення

№ з/п	Категорія питань звернення	Кількість опрацьованих звернень				
		I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал	Разом за 2018 рік
1	соціального забезпечення	917	770			1687
2	житлового права	444	502			946
3	сімейного права	1113	1046			2159
4	спадкового права	884	643			1527
5	земельного права	605	580			1185
6	договірного права	331	257			588
7	трудового права	456	390			846
8	адміністративного права	453	312			765
9	іншого цивільного права	1763	1477			3240
10	виконання судових рішень	316	214			530
11	інші питання	520	431			951
12	медичного права	74	93			167
13	неправове питання	129	70			199
Разом		5359	7038			12397

Щодо письмових звернень про надання БВПД, то протягом 2017 року найбільше письмових звернень було зареєстровано від осіб з інвалідністю 368 (25%) , малозабезпечених осіб 822 (56%) та ветеранів війни 216 (15%).

Діаграма 5 щодо розподілу клієнтів, що звернулися з заявою про надання БВПД, за категорією осіб

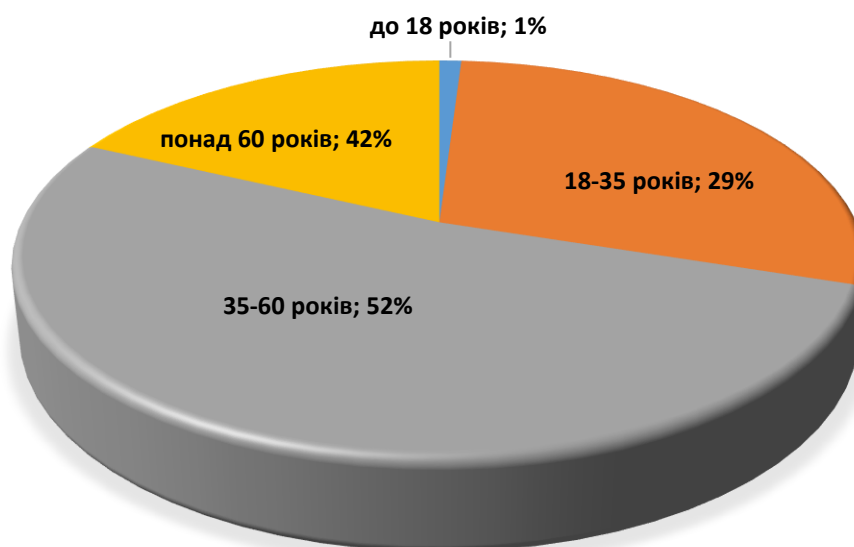

Діаграма 6 щодо розподілу клієнтів, що звернулися з заявою про надання БВПД, за статтю

Діаграма 7 щодо розподілу клієнтів, що звернулися з заявою про надання БВПД, за віком

Розподіл клієнтів місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги за віком

Крім цього, місцевими центрами в тому числі бюро правової допомоги протягом 2019 року було:

- здійснено 347 виїздів мобільних пунктів та забезпечено діяльність 74 дистанційних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги;
- загальна кількість осіб, яка звернулася за отриманням консультації та роз'яснень з правових питань під час виїздів мобільних та діяльності дистанційних консультаційних пунктів склала 1936 осіб, в тому числі 1004 осіб звернулися за отриманням правових консультацій та роз'яснень до мобільних консультаційних пунктів та 937 осіб до дистанційних пунктів доступу до БПД;
- надано методичну допомогу 324 органам місцевого самоврядування та установам - провайдером БПД (громадських організацій, волонтерських рухів, юридичних осіб приватного права), з якими налагоджено співпрацю щодо надання безоплатної правової допомоги;
- розміщено у ЗМІ 393 інформаційних матеріалів з питань надання БВПД.
- проведено 702 правопросвітницьких заходів.
- надано 56 клієнту доступ до електронних сервісів Мін'юсту.

Поквартальну інформацію щодо зазначених показників діяльності в розрізі місцевих центрів дивись у таблицях 5-11.

Таблиця 5. Інформація щодо кількості здійснених виїздів мобільних та функціонуючих дистанційних пунктів доступу до ПБД в розрізі МЦ

№ з/п	Перелік місцевих центрів	Загальна кількість виїздів мобільних та діючих дистанційних пунктів доступу до БПД/кількість осіб, що скористалися їх послугами				
		I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал	Разом за 2019 рік
1	Львівський МЦ	68 [182]	112 [201]			180 [383]
3	Буський МЦ	54 [250]	64 [197]			118 [447]

4	Самбірський МЦ	31 [216]	26 [247]			57 [463]
5	Стрийський МЦ	42 [192]	26 [145]			68 [337]
6	Червоноградський МЦ	26 [106]	36 [180]			62 [286]
...	Разом по регіону	221 [953]	270 [988]			491 [1941]

Таблиця 6. Інформація щодо кількості випадків надання методичної допомоги органам місцевого самоврядування та установам - провайдерам БПД, з якими налагоджено співпрацю щодо надання безоплатної правової допомоги в розрізі МЦ

№ з/п	Перелік місцевих центрів	Кількість випадків надання методичної допомоги				
		I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал	Разом за 2019 рік
1	Перший львівський МЦ	173	17			34
3	Буський МЦ	78	99			177
4	Самбірський МЦ	61	23			84
5	Стрийський МЦ	15	10			25
6	Червоноградський МЦ	0	4			4
...	Разом по регіону	171	153			324

Таблиця 8. Інформація щодо кількості розміщених у ЗМІ інформаційних матеріалів з питань надання БВПД

№ з/п	Перелік місцевих центрів	Кількість інформаційних матеріалів, розміщених у ЗМІ				
		I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал	Разом за 2018 рік
1	Перший львівський МЦ	27	34			61
3	Буський МЦ	88	34			122
4	Самбірський МЦ	17	14			31
5	Стрийський МЦ	81	79			160
6	Червоноградський МЦ	8	11			19
...	Разом по регіону	221	172			393

Таблиця 9. Інформація щодо кількості проведених правопросвітницьких заходів в розрізі МЦ

№ з/п	Перелік місцевих центрів	Кількість проведених правопросвітницьких заходів				
		I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал	Разом за 2018 рік
1	Львівський МЦ	78	77			115
3	Буський МЦ	70	58			185
4	Самбірський МЦ	38	42			122
5	Стрийський МЦ	161	123			431
6	Червоноградський МЦ	8	48			76

	Разом по регіону	354	348			1047
--	-------------------------	------------	------------	--	--	-------------

Таблиця 10. Інформація щодо кількості клієнтів, яким надано доступ до електронних сервісів Мін'юсту (в тому числі РЦ)

№ з/п	Перелік місцевих центрів	Кількість клієнтів, яким надано доступ до електронних сервісів Мін'юсту				
		I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал	Разом за 2018 рік
1	РЦ	0	0			0
2	Львівський МЦ	0	0			0
3	Буський МЦ	4	3			7
4	Самбірський МЦ	5	0			5
5	Стрийський МЦ	11	7			18
7...	Червоноградський МЦ	11	15			26
....	Разом по регіону	31	25			56

Розділ III. Оплата послуг адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу.

З 01.01.2019 до 30.06.2019 року РЦ та МЦ було фактично профінансовано на 7121500 грн, що становить 100 % від передбачених кошторисом видатків за бюджетною програмою КПКВК 3603030 «Оплата послуг та відшкодування витрат адвокатів з надання БВПД» на даний період.